

Biblja tu limba

Rrāmānā

Portions of the Holy Bible in the Aromanian prestige dialect
spoken in central and southern Albania.

Biblia tu limba Rrāmānā

Portions of the Holy Bible in the Aromanian prestige dialect spoken in central and southern Albania.

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: Armāneashti/Arumanisht

Contributor: The Word for the World Europe

Bibla Aromaneshhti Frasherot dit Arbenishi

The Word for the World International 2024

www.twftw.org

Aromaneshthli Frasherot easti un din dialectili a limbaljei proto-latine balcanica tsi s-greashti ma multu tu teritorlu a Republicaljei dit Albania, tu Nordul Grecie, tsi s-acleama Epiru shi tu niscants locurili a Republicaljei dit Nord Machidunia etc. Armanjilji dit Albania, dit Nord Machidunia poati s-lu ghavaseascu textul scriat.

Aromanian Frasherot Bible of Albania

Aromanian Frasherot belongs to the dialects of the Proto-Latin Balkanic language spoken mainly in the territory of the Republic of Albania and of Northern Greece, which was called Epirus and in some other pockets in the Republic of North Macedonia, etc. Aromanians from Albania, and the Republic of North Macedonia can read and understand the printed text.

Bibla Arumune Frasherot e Shqiperise

Arumanishtja Frasherote iu përket dialekteve te gjuhes proto-latine ballanike te folur të folur kryesisht në teritorin e Republikës se Shqiperise dhe te Greqise Veriore, qe quhej Epir dhe ne disa xhepa te tjere ne Republiken e Maqedonise se Veriut etj. Arumunët e Shqiperisë, te Republikës se Maqedonise se Veriut mund të lexojnë dhe kuptojnë tekstin e shtypur.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

f563e243-ab94-527a-91cd-1da31a44b46d

Contents

Mateu	1
Marcu	49
1 Timoteu	79
2 Timoteu	84
Titu	88
Filemon	91
1 Ioan	93
2 Ioan	99
3 Ioan	100
Iuda	101

Evanghelu După Mateu

Gheonologhia al Isus Hristos

¹ Atsea esti cartea a farăljei al Isus Hristos, hiljilu al David, hiljilu al Avrahām.
² Al Abrahamu lji s-amintă Isacul, al Isac lji s-amintă Iacovul. Al Iacovu lji s-amintă Iuda shi fratsilji a lui,
³ al Iuda lji s-amintă di la Tamara Faresul shi Zara. Al Faresul lji s-amintă Hezromul, al Hezromul lji s-amintă Aramul,
⁴ al Aramu lji s-amintă Aminadabul, al Aminadabu lji s-amintă Naasonul, al Naasonu lji s-amintă Salmonul,
⁵ al Salmonu lji s-amintă Boazul di la Rahabi, al Boazu lji s-amintă Obedul di la Ruth, al Obedu lji s-amintă Iesseul,
⁶ al Iesse lji s-amintă Davidul amiră. Al amirălu David lji s-amintă Solomonul di la muljeara tsi eara al Uriah,
⁷ al Solomonu lji s-amintă Roboamul, al Roboamu lji s-amintă Abiahul, al Abiahul lji s-amintă Asaful,
⁸ al Asafu lji s-amintă Iosafatul, al Iosafatu lji s-amintă Ioramul, al Ioramu lji s-amintă Oziaul,
⁹ al Oziau lji s-amintă Ioatamul, al Ioatamu lji s-amintă Ahazul, al Ahazu lji s-amintă Ezekia,
¹⁰ al Ezekia lji s-amintă Manaseul, al Manaseu lji s-amintă Amonul, al Amonu lji s-amintă Iosia,
¹¹ al Iosia lji s-amintă Iekonia shi fratsilji a lui tu chirolu a mutariljei tu Babilon.

Mutarea tu Babilon

¹² După mutarea tu Babilon al Iekonia lji s-amintă Salatielul, al Salatielu lji s-amintă Zorobabelul,
¹³ al Zorobabelu lji s-amintă Abiudul, al Abiudu lji s-amintă Eliakimul, al Eliakimu lji s-amintă Azorul,
¹⁴ al Azoru lji s-amintă Sadokul, al Sadoku lji s-amintă Achimul, al Achimu lji s-amintă Eliudul,
¹⁵ al Eliudu lji s-amintă Eleazarul, al Eleazaru lji s-amintă Mathanul, al Mathanu lji s-amintă Iacovul,
¹⁶ al Iacovu lji s-amintă Iosiful, bărbatilu ali Marii, di la ea s-amintă Isusul, tsi s-acljimă Hristos.
¹⁷ Ashă că tuti gheneratili di la Abrahamul până la Davidul s-fac patrusprădzatsi di ghenerati, shi di la Davidul până la mutarea tu Babilon, patrusprădzatsi di ghenerati, shi di la mutarea tu Babilon până la Hristolu, patrusprădzatsi di ghenerati.

Amintarea al Isus Hristos

¹⁸ Amintarea al Isus Hristolu fu ashă: Maria, muma a lui, eara susita al Iosif, ma, năinti tsi s-apărnea s-băna deadun, armasi greauă di la Duhlu Sămtu.
¹⁹ Atumtsea Iosiful, susitlu a ljei, tsi eara un om ndreptu sh-nu vrea s-u arushina năintea a oamnjilor, apofăsi s-u alasă ascumtă.

20 Ma, iară minduea singur aestu lucru, s-afăniști tu yis un anghil di la Domnul sh-lji dzăsi: "Iosif, hiljilu al David, s-nu ai frică s-u ljeai Maria ca muljeara a ta, că tsi s-acătsă tu năsă easti lucru di la Duhlu Sămtu.

21 Shi ea va s-amintă un ficiar, sh-tini va lji badză numa Isus, că elu va s-ascapă populu a lui di amărtii a lor."

22 Shi tută aestă s-featsi tsi si mplinească zborlu a Domnului după pruful tsi dzătsi:

23 "Ia, virghina va armăna greauă sh-va amintă un ficiar, tsi va lj-bagă numa Emanuel," tsi va s-dzăcă: "Dumnidzălu cu noi."

24 Sh-Iosiful, după tsi si sculă di somnu, featsi ashă cum lu avea ursit anghilu a Domnului, sh-u lo ningă năsu muljeara a lui.

25 Ma elu nu u cunuscu, pănă tsi ea amintă ficiarlu a ljei sh-elu lu acljimă Isus.

2

Shtiutsli dit Răsărit

1 După tsi Isusul s-amintă tu Betlehem a Iudeiljei tu chirolu al amirălu Ierod. Ia, niscântsă shtiuts di la Răsărit agiumsiră la Ierusalem,

2 dzăcănda: "Iu easti amirălu a Iudeilor, tsi s-amintă? Că vidzum steaua a lui la Răsărit sh-vinim s-nă ncljinăm."

3 Amirălu Ierod, cându avdză aesti zboari, s-tulbură, sh-deadun cu năsu tut Ierusalemu.

4 Sh-după tsi lă adună tuts mărilji a preftsălor shi scriblji a popului, lji ntribă iu prindi s-aminta Hristolu.

5 Sh-elji lji dzăsiră: "Tu Betlehemlu a Iudeiljei, că ashă easti scriată di la prufultu:

6 Sh-tini, Betlehem, loc al Iuda, nu eshti ma njic di printsilji a Iudeiljei, că di la tini va easă un conducător, tsi va pască populu a meu, Israelu."

7 Atumsea Ierodul lă acljimă pi ascumtu shtiutsli, sh-ntribă cu mari căshtigă elji, di chirolu cându lu avea vidzută steaua di prota oară.

8 Sh-lji pitricu la Betlehem sh-lă dzăsi: "Imnats shi ntribats ghini ti cilimeanlu. Sh-cându s-lu aflats, dimăndats-nji tsi s-yin sh-mini s-mi ncljinu."

9 Sh-elji, după tsi lu avdzără amirălu, fudziră. Sh-ia, steaua tsi avea vidzută la răsărit, s-dutsea năntea a lor pănă s-dăñăsi la loclu iu eara cilimeanlu.

10 Elji, cându u vidzură steaua, s-hărsiră multu.

11 Sh-după tsi intrară tu casă, vidzură cilimeanlu cu Maria, muma a lui, shi cădzură pri dzinulciu shi si ncljinara. Deapoea disfeatsiră ayishtearea a lor sh-durusiră: furii, timeamă shi njir.

12 După tsi Dumnidzălu lă dimăndă tu yis tsi s-nu s-turna la Irod, elji s-turnară tu loclu a lor pri ună altă cali.

Fudzirea tu Egyptu

13 Tora, după tsi shtiutsli s-nchisiră, ia, un anghil a Domnului lji si fănrirusi tu yis al Iosif shi lj-dzăsi: "Scoală-ti, ljea cilimeanlu shi muma a lui sh-fudzi tu Egiptu, shi shedz aclo pănă s-tsă dzăc mini, că Ierodul va lu caftă cilimeanlu ti vătămari."

14 Elu, si sculă, lo cilimeanlu sh-muma a lui noaptea shi fudzi tu Egiptu.

15 Armasi aclo pănă muri Irodul, tsi si mplinea tsi eara dzăsă di Domnul prit prufultu: "Lu acljimai hiljilu a meu di Egyptu."

Vătămarea a Cilimenilor

16 Atumtsea Ierodul, vidzânda că shtiutslji lu avea arăs, s-nărăi multu sh-ordină si s-vatămă tuts cilimenilji mascuri tsi eara tu Betlehem shi tu tuti locurili di anvărliga a lui, di la doi anji sh-nghios, după chirolu tsi lu avea aflată di la shtiutslji.

17 Atumtsea simplini atsea tsi eara dzăsă di la prufitlu Ieremia că:

18 "Tu Ram-s-avdză ună zghileari, ună văitar, un plăngu shi patathimă mari. Rachela văita hiljilji a ljei sh-nu va si s-diznjeardă, că eljă nu săntu ma."

Turnarea dit Egyptu

19 După tsi Ierodul muri, ia un anghil a Domnului si lj-fânirusi tu yis al Iosif tu Egyptu,

20 shi lj dzăsi: "Scoal-ti, ljea cilimeanlu sh-muma a lui sh-imnă tu loclu al Israel că atselji tsi vrea s-lu vătăma cilimeanlu au murită."

21 Sh-elu si sculă, lo cilimeanlu sh-muma a lui shi s-dusi tu loclu al Israel.

22 Ma, cându avdză că Arhelau, domnea la Iudea tu loclu al Ierod, tatăl a lui, avu frică si s-ducă aclo. Shi, după tsi s-urnipsi di la Dumnidzălu tu yis, s-dusi tu loclu a Galileiljei.

23 Sh-după tsi agiumsi aclo, shidzu la un căsăbă tsi s-acljima Nazaret, tsi si mpelinea atsea tsi eara dzăsă di la prufitsilji: "Elu va si s-acljeamă Nazareas."

3

Ioan Pătidzătoru

1 Tu atseali dzăli vini Ioan Pătidzătoru, tsi predica tu irnjia a Iudeiljei,

2 shi dzătsea: "Mitänjiusits-vă, că amirăriljea a tserurilor easti aproapi!"

3 Sh-ti Ioanul avea grită prufitlu Isaia cându dzăsi:

"Boatsea atsilui tsi aurlă tu irnjii:

'Ndridzets-u calea a Domnului,
ndriptats cărărilii a lui.'

4 Ioanul avea nviscută un stranji di lăna a cămilălei sh-un brăns di cheală la mesi. Elu s-hrânea cu carcaletsi shi njeari-agră.

5 Atumtsea oamniljii a Ierusalemui, di tută Iudea sh-di locurili a Iordanui s-dutsea cătră năsu,

6 shi s-pătidza di la năsu, tu arău Iordan mărtirsinda amăriiili a lor.

7 Ma elu, vidzânda că multsă Farisei shi Saducei ma yinea s-pătidzea la năsu, lă dzăsi a lor: "Pulji di năpărtitsi, cai vă ari nvitsată tsi s-ascăpats di năireea al Domnului tsi ma yini?"

8 Dats fruti buni tră mitänjiusirea a voastră!

9 Sh-nu dzătsets cu mintea a voastră: 'Noi avem Abrahamul ca tată.' Că mini ma vă dzăc că Dumnidzălu poati s-da hilji a Abrahamului sh-dit aesti chetri.

10 Sh-tora tupoara easti tu rădătsina a ponjilor. Its i pom, tsi nu da fruti buni, va si s-talji sh-va si s-arucă tu foc.

11 Mini ma vă pătedz cu apă, tră mitänjiusiri, ma atsel tsi yini după mini easti ma mari di mini, sh-minî nu hiu axiu nitsi s-tsăni sandalili a lui. Elu va s-vă păteazdă cu Duhlu Sămtu sh-cu foc.

12 Elu tsăni tu mână lupata sh-va lu cătărăsească tut grănarlu a lui, grănlui a lui va lu adună tu hâmbar, ma cotsala va lu ardă tu foc niastes."

Pātidzārea al Isus

¹³ Atumtsea vini Isusul dit Galilea la Iordan, la Ioanul tra s-pāteadz di la nāsu.

¹⁴ Ma Ioanul lu ncuntrā dzācānda: "Mini prindi s-mi pātedzu di la tini, sh-tini ma yinji la mini?"

¹⁵ Sh-Isusul, apāndisinda, lji dzāsi: "Alasā si s-facā tora, cā ashā mplinim itsi ndriptati." Atumtsea elu lu alāsā.

¹⁶ Sh-Isusul, macāt s-pātidzā, ishi dit apā. Shi ia, tserurili s-disfeatsirā, sh-elu vidzu Duhlu a Dumnidzālui dipunānda ca un purumbu sh-vininda pristi nāsu.

¹⁷ Shi ia, unā boatsi dit tser tsi lj-dzāsi: "Aestu easti Hiljiu a meu vrut, di la cai escu hārāsit."

4

Cārtearea al Isus

¹ Atumtsea Duhlu lu adusi Isusul tu irnjii, tsi draclu su cārtea.

² Shi dupā tsi tsānu pāreasinj patrudzātsi di dzāli sh-patrudzātsi di noptsā, ma napoi u lo foama.

³ Atumtsea cārtitorlu, dupā tsi s-apruche, lji dzāsi: "Ma s-hii Hiljiu a Dumnidzālui, dzā tsi aesti chetri si s-facā pānji."

⁴ Ma elu lj-apāndisi: "Scritura dzātsi: 'Omlu nu bāneadzā mash cu pāni, ma cu itsi zbor tsi easi dit gura a Dumnidzālui.'

⁵ Atumtsea draclu lu adusi tu sāmtul cāsābā sh-lu bāgā tu māeaua a tempului,

⁶ sh-lji dzāsi: "Ma s-hii Hiljiu a Dumnidzālui, arucā-ti nghios, cā Scritura dzātsi: 'Elu va da ordin a anghiljilor a lui trā tini, sh-atselji va ti tsānā tu mānjili a lor tsi s-nu agudeshtī cu ciciorlu a tāu vārā cheatrā.'

⁷ Isusul lj-dzāsi: "Scritura dzātsi tutashā: 'S-nu lu cārteshti Domnul, Dumnidzālu a tāu.'

⁸ Draclu lu dusi dinou pri un munti multu analtu sh-lji spusi tuti amirāriljili a lumiljei sh-mārīrea a lor,

⁹ sh-lji dzāsi: "Mini va tsā li dau tuti aesti, macā tini cadz pri dintsā nāintea a mea sh-va-nji ti-ncljinji."

¹⁰ Atumtsea Isusul lji dzāsi: "Fudzi, Satane, cā easti scriatā: 'Alavdā Domnul, Dumnidzālu a tāu, sh-lucreadzā mash trā nāsu.'

¹¹ Atumtsea draclu lu alāsā, sh-ia, s-apruchearā anghilji tra s-lji huzmipseea.

Isusul tu Galilea

¹² Cāndu Isusul avdzā cā Ioanul lu avea bāgat tu hapsi, s-trapsi tu Galilea.

¹³ Deapoea alāsā Nazaretul shi s-dusi s-bāneadzā la Capernaum, cāsābā ningā amari, tu sinurili al Zabulon shi Neftali,

¹⁴ tsi si mplineascā tsi eara dzāsā di la prufitlu Isaia cai dzāsi:

¹⁵ "Loclu al Zabulon sh-loclu al Neftali, mardzina a amariljei, loclu napārti di Iordan, Galilea a pāngānjilor,

¹⁶ populu tsi bāna tu scutidi ari vidzutā unā lunjinā mari, sh-pristi atselji tsi stātea tu loclu a aumbriljei a moartiljei, arāsāri lunjina."

¹⁷ Di atumtsea Isusul apārnji s-predica shi s-dzātsea: "Mitānjiusits-vā cā amirāriljea a tserurilor easti aproapi."

Protsli Ucenitsi

18 Căndu ma fudzea ningă amarea a-Galileiljei, Isusul vidzu doi frats: Simonul tsi s-acljima Petru, sh-Andrea, frati-su, tsi ma aruca plăsili tu amari că eara piscari.

19 Sh-lă dzăsi a-lor: "Haidets după mini sh-mini va vă facă piscari di oaminj."

20 Sh-dinăoară elji alăsară plăsili sh-lu urmară.

21 Sh-cum s-dusi ma nclo, vidzu doi altsă frats: Iacovul, hilju al Zevedeu sh-Ioanul, fratili a lui, tu varcă deadun cu Zevedeu tatili a lor, tsi ma ndridzea plăsili. Sh-lji acljmă.

22 Elji alăsară trăoară varca sh-tatilă a lor shi s-dusiră după năsu.

23 Isusul străbătea tută Galilea, nvitsândă tu sinagodzili a lor, predicândă evanghelul a amirăriljei sh-vindicăndă itsi lăngoari sh-itsi niputeari eara tu popul.

24 Ashă anamea a lui si arăspăndi tu tută Siria, sh-lji adutsea tuts ländzitslji tsi s-munduea di niputeri sh-dureri soi di soi, demonizatsi, epileptici sh-paralizatsi, sh-elu lji vindica.

25 Sh-un multsâmi mari di oaminji nidzea după năsu dit Galilea, dit Decapoli, dit Ierusalem, dit Iudea sh-di napărti di Iordan.

5

Ahurhita a Nvitsăturiiljei tu Munti

1 Sh-căndu Isusul vidzu multsâmea, s-alină pri munti, sh-după tsi shidzu, s-aprucheară di năsu ucenitsilji a lui.

2 Sh-elu discljisi gura, sh-lji-nvitsă.

Ghinicuvăntărili

Elu dzăsi:

3 "Ghinicuvăntats suntu atselji oarfănjii tu duh, că a lor easti amirăriljea a tserurilor.

4 Ghinicuvăntats suntu atselji tsi văiteasca, că elji va s-diznjeardă.

5 Ghinicuvăntats săntu atselji froninji, că elji va mushtineadză loclu.

6 Ghinicuvăntats suntu atselji tsi au foami shi seati ti ndriptati, că elji va s-fănnătească.

7 Ghinicuvăntats suntu atselji njiluuitsilji, că elji va află njilă.

8 Ghinicuvăntats suntu atselji tsi suntu curats tu inimă, că elji va lu veadă Dumnidzălu.

9 Ghinicuvăntats suntu atselji tsi aducă pacea, că elji va s-acljeamă hiljilji a Dumnidzălui.

10 Ghinicuvăntats suntu atselji avinatsilji tră ndriptati, că a lor easti amirăriljea a tserurilor.

11 Ghinicuvăntats va-hits voi căndu va vă ngiură, sh-va vă avină, sh-arădănda, va dzăc tuti arăli contra voi, tră itia a mea.

12 Hărăsits-vă shi harăcupsits-vă, că mari easti arăsplătirea a voastră tu tseruri, că ashă lji avinară sh-prufitsăljii năintea a voastră."

Sarea sh-Lunjina

13 "Voi hits sarea a loclui. Ma, macă sarea s-aspardzi cum poati su amintă njurizma? Nu fatsi di tsiva, di căt tră arcari, shi su calcă oaminjili.

14 Voi hits lunjina a lumiljei. Un căsăbă adrată pri munti nu poati si s-ascundă.

15 Tutashă nu s-aprindi un căndilă tra si s-bagă sum vasă, ma tra si s-bagă pri shandan shi s-facă lunjină tră tuts tsi suntu la casă.

16 Ashă s-lunjineadză lunjina a voastră năintea a oamnilor, tra s-veadă faptii a voastri atseali buni, shi s-mărească Tatăl a vostru tsi easti tu tseruri."

Mplinirea a Legiljei

17 "Nu minduits că mini vinj s-aspargu legea ică prufitsilji. Mini nu vinj s-aspargu, ma s-li mplinescu.

18 Că dealihea vă dzacă: Până cându tserlu shi loclu s-treacă, nitsi ună iotă sh-nitsi ună chicută nu va s-trecă di legea, ma năinti tsi si mplinească tuti.

19 Atsel tsi va ncălcă un di aesti ordini ma njitsi, sh-va s-aibă nvitsată oaminjili, elu va s-acljeamă ma njiclu tu amirăriljea a tserurilor. Ma atsel tsi va li bagă tu practică sh-va li-nveatsă a alantsălor, va s-acljeamă ma marli tu amirăriljea a tserurilor.

20 Tră atsea mini ma vă dzăc: macă ndriptatea a voastră nu va s-lu treacă atsea a Scribilor sh-a Fariseilor, voi nu va s-intrats tu amirăriljea a tserurilor.

21 Voi avets avdzăt că fu dzăs a vecljilor: 'Nu vatāmats. Caitsido tsi vatāmă va s-hibă sum giudicari.'

22 Ma mini ma vă dzăc: Caitsido tsi s-nărăeashti fără sibepi cu fratili a lui, va s-hiba giudicată. Sh-cai lji dzătsi a fratilui a lui: 'Aspartă di-minti,' va hibă sum giudicata al Sinedriu, sh-cai va lji dzăcă: 'Glare,' va hibă tu foclui ali Gheheni.

23 Macă tini aduts doara a ta la altar, sh-aclo aduts aminti că fratili a tău ari tsiva contra tini,

24 ²⁴ alasă aclo doara a ta, năintea a altarului, sh-duti ma năinti puituea-ti cu fratili a tău sh-deapoea toarnă-ti shi dă doara a ta.

25 Puituea-ti cu contrarlu a tău, până cându eshti la un cali cu năsu, tsi s-nu ti prida contrarlu a tău la giudicătorlu, sh-giudicătorlu s-ti prida la gardianlu sh-tini s-agiuindz tu hapsi.

26 Dealihea tsă dzăc că nu va eshi di-aclo, ni plătit centezimul a fundu.

27 Voi avets avdzăt că a vecljilor fu dzăsă: 'Nu ncălcats curuna.'

28 Ma mini ma vă dzăcă că caitsido tsi mutreashti ună muljeari tra s-u aibă, ari ncălcată curuna cu năsă tu inima a lui.

29 Macă oclijiu a tău atsel ndreptu ti dutsi tu amărtii, scoati-l shi arucă-l diparti di tini. Că easti ma ghini tăi tsi s-cherdzi un di mădularili a tali, di căt si s-arucă tu Ghehenă tut truplu a tău.

30 Sh-macă măna a ta atsea ndreapta ti dutsi tu amărtii, si-u talji shi si-u arutsi diparti di tini. Că ma ghini easti s-cherdzi unu din mădularili a tali, di căt si s-arucă tu Ghehenă tut truplu a tău.

31 Fu dzăsă tutashă: 'Cai alasă muljearea a lui, s-lji da cartea a dispărtsările.'

32 Ma mini ma vă dzăcă: Cătsido tsi u alasă muljearea a lui, di căt tu arastea a putănsiriljei, u fatsi s-ncalcă curuna. Caitsido tsi si nsoari cu ună muljear afăsată ncălcă curuna.

33 Voi avets avdzătă tutashă că a vecljilor fu dzăsă: 'Nu fă spigiurari arădioasi, ma mplinea spigiurarea a ta tsi lji ai faptă a Domnului.'

34 Ma mini ma vă dzăcă: Nu spigiurats-vă dip, nitsi pri tserlu, că easti thronlu a Dumnidzăaului,

35 nitsi pri loclu, că easti scannul a cicioarilor a lui, nitsi pri Ierusalemul că easti căsăbălu a Amirălu atsel marilui.

36 Nu ti spigiur nitsi pri caplu a tău, că nu ai fuchii s-alăgheshti ică s-lăeshti macari sh-un hir di per.

37 Ma sborlu a tāu s-hibā: 'Ie, ie' icā 'Nu, nu.' Cā itsido ma multu yini di la slablū.

38 Voi avets avdzātā cā fu dzāsā: 'Ocljiu trā ocljiu shi dinti trā dinti.'

39 Ma mīni ma vā dzācā: Nu lji ncuntreadzā a arāului (cu arāu). Macā vārā ti agudeashti pri fatsa atsea nandreapta, toarnā-lji sh-alanta.

40 Sh-macā vārā va ti ducā tu giudic, tra s-ljea tunica a ta, dā-lji sh-mantelul.

41 Shi macā vārā ti strindzi sā imnji unā milje, tini fā doauā cu nāsu.

42 Dā-lji a tsilui tsi ts-caftā, sh-nu arnisea s-lji dai atsilui tsi ts-caftā mprumutā.

43 Voi avets avdzātā cā fu dzāsā: 'S-vrei aproapilu a tāu shi s-aurāshti neamiclu a tāu.'

44 Ma mīni ma vā dzācā: S-vrets neamitsilji a voshtri, *ghinicuvāntats atselji tsi vā blastimā. Fātsets ghini atsilor tsi vā aurāscu, shi pārācālsits-vā trā atselji tsi vā fac arāu, shi vā aģunescu,

45 tra s-hits hiljili a Tatālui a vostru tsi easti tu tseruri. Cā elu fatsi s-easā soarili a lui pri bunjili shi pri arāljiji, shi fatsi s-da ploai pri ndreptsāli shi pri nidreptsāli.

46 Cā ma s-vrets mash atselji tsi vā vor, tsi arāsplatā va avets? Nu fac ashā shi taxidarli?

47 Sh-macā salutats mash fratsāli shi voshtri, tsi ma multā dicāt altsāli fātsets voi? Nu fac ashā sh-pāngānilji?

48 S-hits ashā perfectsā ashā cum easti perfect sh-Tatāl a vostru tserescu."

6

Nvitsāturā ti Dicunji, Pārāracālsirea sh-Pāreasinli

1 Isusul dzāsi: "Bāgats mintea s-nu fātsets ghini nāintea a oaminjilor, tsi elji s-vā alavdā a voauā, altā soi nu va vā arāsplātīts di la Tatāl a vostru tsi easti tu tseruri.

2 Cāndu s-dai dicunji, nu batī trumpetā nāintea a ta, ashā cum fac ipucritsilji tu sinagogā sh-pri cāljuri, tra s-hibā tinjisits di oaminjli. Dealīhea vā dzāc ca elji tora u-au loatā arāsplata a lor.

3 Cāndu fatsi ghini, astānga a ta s-nu shtii tsi fatsi a andrepta a ta.

4 Cāndu u fats buneatsa a ta, s-facā pri ascumtu. Sh-Tatāl a tāu tsi veadi pri ascumtu, el va-ti arāsplāteascā a tsāia nāintea a tutulor.

5 Sh-cāndu tini ti pārācālseshti, nu ti fā ca ipucritsilji cā a lor lā arāseashti s-pārācālseascā mproshtsi tu sinagogā, sh-tu pādzilī a cāljurilor tra s-hibā vidzuts di oaminjli. Dealīhea vā dzāc cā elji tora u au loat arāsplata a lor.

6 Ma tini candu s-ti pārācālseshti intrā tu udālu a tāu, ncljidi usha sh-pārācālseati a Tatālui a tāu pri ascumtu. Sh-Tatāl a tāu tsi veadi pri ascumtu va ti arāsplāteascā nāintea a tutulor.

7 Cāndu vā pārācālsits s-nu folosits idyili zboari ca pāngānjili, cā elji mindueascā cā va si-mplineascā pārācālsirea cā au dzāsā multi zboari.

8 Nu vā fātsets ca atselji, cā Tatāl a vostru li shtii tuti di tsi avets ananghi, ma nāinti tsi voi s-li cāftats.

9 Ma voi pārācālsits-vā ashā:
'Tatāl a nostru tsi eshti tu tseruri,
si sāmtseascā numa a ta.'

5:39 Rom 12:21.   * **5:44** Tu alti manuscrituri easti scritā "ghinicuvāntats atselji tsi vā blāsteam, fātsets-vā ghini atsilor tsi vi aurā."

10 S-yinā amirāriljea a ta. Si s-facā vrearea a ta tu loc, ashā di cum tu tser.

11 Pānea a noastrā di cathi dzuā, dā-nā-u a noauā azā.

12 Sh-ljeartā-nā amārtiili a noastri, ashā di-cum sh-noi lā ljirtām a amārtioshilor a noshtri.

13 Sh-nu nā alasā s-cădem tu cătēari, ma nā ascapā di atsel arāu. [Că a ta easti amirāriljea, sh-putearea, sh-mărirea di totānaj*]. Amen.'

14 Că macă voi lă ljirtats a oamnjilor amārtiili a lor, Tatāl a vostru dit tser va vă li ljeartā sh-a voauā.

15 Ma, macă voi nu lă ljirtats a oamnjilor amārtiili a lor, nitsi Tatāl a vostru nu va li ljeartā amārtiili a voastri.

16 Sh-căndu s-tsānets păreasini s-nu vă spunets nvirinats ca ipucritsilji. Că elji aspargā fătsili tsi s-aspună a oamnjilor că tsānă păreasini. Dealihea vă dzăc că elji tora u-au loatā arăsplata a lor.

17 Iarā tini, căndu s-tsānji păreasini, aundzi caplu sh-aspeală fatsa a ta,

18 tra s-nu lă aspunji a oamnjilor că tini ma tsānji păreasini, ma a Tatālui a tău pri ascumtu sh-Tatāl a tău cai mutreashti pri ascumtu, va ti arăsplăteasca năintea tutulor."

Ayishterea Tserească

19 "Nu adunats tră voi ayishteari pri loc, iu li aspargă molitsa sh-arudzina, sh-iu furlji sapă shi fură.

20 Ma aduanats tră voi ayishteari tu tser, iu nitsi molitsa, nitsi arudzina nu li aspargu, sh-iu furlji nu sapă shi nu fură.

21 Că iu easti ayishteara a vostră, aclo va s-hibă sh-inima a voastră.

22 Lunjina a truplui easti ocljiul. Macă ocljiul a tău easti curat, tut truplu va s-hibă lunjinat.

23 Macă ocljiul a tău easti arău, tut truplu a tău va s-hibă tu scutidi. Macă lunjina tsi easti la tini easti scutidi, căt ma mari va s-hibă scutidlu!

24 Vără nu poati s-huzmitipsească la doi domnji. Că ică va s-lu aurască unlu sh-va alantu, ică va armān pistimen la unu, sh-va disprestsuească alantu. Nu pots s-huzmitipseshti a Dumnidzălui sh-a păradzălor."

S-nu Avets Gaile

25 "Tră atsea ma vă dzăc: Nu vă minduits ti bana a voastră, tsi va măcats shi tsi va bets, nitsi ti truplu a vostru tră atsea tsi va nvishtets. Vahi nu easti bana ma scumpă di căt hrana, sh-truplu ma scumpu di nvishteara?

26 Mutrits puljilji a tserlui, elji nu seamină, nitsi seatsiră, nu adună tu hămbări, cu tut atsea Tatāl a vostru dit tser lji hrăneshti. Nu custusits voi ma multu di căt atselji?

27 Sh-cai di voi cu tut căshtiga a lui poati s-adavgă la statura a lui macari un cubit singur?

28 Că tse vă cărtits di nvishteara a voastră? Mutrits cum crească zămbatsilji a cămpului, nu lucrează sh-nitsi torcu.

29 Sh-ma vă dzăc că nitsi Solomonul, cu tută mărirea a lui, nu eara nviscută ca vără di elji.

30 Tora macă Dumnidzălu u-nveashti ashā iarba a cămpului tsi ază easti sh-măni va si s-arucă tu cireapu, vahi nu va vă-nvească a voauă ma multu, oaminji pisti-putsăn?

31 Nu vă cărtits dzăcănda: 'Tsi va măcăm ică tsi va bem, ică cu tsi va nă nvishtem?'

* **6:13** Tu alti manuscruturi nu să află atseli zboari.

³² Că suntu păngănjili tsi caftă tuti aesti lucri. Tatāl a vostru di tser lu shti ghină că voi avets ananghi tră tuti aesti lucri.

³³ Ma, nănti de tuti căftats amirăriljea a Dumnidzălui shi ndriptatea a lui sh-tuti aesti ananghi va s-vă adavgă a voauă.

³⁴ S-nu avets gaile tră dzua di măni. Că dzua di măni va si s-căshtigheadză di năsă. Lj-agiundzi a dzuăljei arăutatea a ljei."

7

Nvitsătura di Giudicătsili Nindreapti

¹ Isusul dzăsi: "Nu giudicats, tra s-nu s-hits giudicats.

² Că voi va vă giudicats după giudicarea tsi voi fătsets, sh-cu metrul tsi misurats, va vă misurats.

³ Cătse vedz paljiu tu ocljiul a fratilui a tău, sh-nu vedz grenda tu ocljiul a tău?

⁴ Ică, cum pots s-lji dzătsi a fratilui a tău: 'Aschteaptă s-tsă scot paljiu dit ocljiu', cându ai un grendă tu ocljilul a tău?

⁵ Ipocrite, scoati ma nănti grenda dit ocljiul a tău, sh-deapoea va vedzi curată tra s-lji scots paljiul dit ocljiul a fratilui a tău.

⁶ Nu lă dats a cănjilor tsi easti sămtă sh-nu lă-arucats mărgăritărili a voastri năintea a portslor, tsi s-nu li ncalcă cu cicioari shi si s-toarnă contra voi shi s-vă disică."

Căftarea shi Asunarea

⁷ "Dicunjats sh-va vă da, căftats sh-va aflats, asunats la ushă shi va vă si discljidă.

⁸ Cai dicunji, ljea. Cai caftă, află, sh-va si discljidă atsilui tsi asuni.

⁹ Ari vără om namisa di voi, tsi ma s-lji caftă hiljiu păni, s-lji da cheatră?

¹⁰ Ică ma s-lji caftă peshti, s-lji da năpărtică?

¹¹ Atumtsea, macă voi tsi hits arăi shtitis s-dats doari buni a hiljilor a voshtrii, ahăt ma multu Tatāl a vostru, tsi easti tu tseruri, va da lucri buni atsilor tsi lj-caftă.

¹² Itsido tsi voi vrets s-vă facă oaminjili, fătsets-li sh-voi atsilor, că aestă easti Legea sh-Prufitsilji.

¹³ Intrats pri poarta atsea strimta, că largă easti poarta sh-mari easti calea tsi ti dutsi tu aspărdzeari, sh-mutlsă suntu atselji tsi intră prit năsă.

¹⁴ Ma strimtă easti poarta sh-greauă easti calea tsi dutsi tu bană! Sh-putsânji suntu atselji tsi u-află."

Prufitsălji Arădioshi

¹⁵ "Afirits-vă di prufitsălji arădioshi, tsi yin la voi nvăscuts ca oi, ma di năuntru suntu luchi arăchitori.

¹⁶ Voi va lji cunushtets di frutili a lor. S-adună vahi aua di la păljuiri, ică hits di la scalji?

¹⁷ Ashă itsi pom bun da fruti buni, iară pomlu atsel arău da fruti arali.

¹⁸ Nu poati un pom bun s-da fruti arali, nitsi un pom arău s-da fruti buni

¹⁹ Itsi pom tsi nu da fruti buni, si s-talji shi s-arucă tu foc.

²⁰ Voi va lji cunushtets prufitsălji di frutili a lor.

²¹ Nu itsi om tsi nj-dzătsi: 'Doamne, Doamne,' va intră tu amirăriljea a tserurilor. Ma va intră singur atsel tsi fatsi vrearea a Tatālui a meu tsi easti tu tseruri.

22 Multsā va nji dzācā tu atseauzuā: 'Doamne, Doamne, nu prufitipsimā tu numă a ta? Nu l-agūnim demonjilji tu numă a ta? Sh-nu avem faptā multi thavmati tu numă a ta?'

23 Sh-atumtsea va lā spunā a lor: 'Mini nu vā am cunuscute pute. Dipārtats-vā di la mini, voi tuts, tsii avets lucrat anapuda.' "

Casa pri Cheatrā

24 "Trā atsea caitsido tsi li avdi aesti zboari a meali sh-li mplineashti, undzeashti cu un om mintimen, tsi u-ari adratā casa a lui pri cheatrā.

25 Sh-deadi ploai, vini năcarea, s-uflarā vimturi, shi s-plăscānirā pri atsea casă, ma ea nu cădzu, că eara thimileatā pri cheatrā.

26 Iară caitsido tsi lā avdi zboarili sh-nu li mplineashti, undzeashti cu un glar, tsi u adrā casa a lui tu arină.

27 Sh-deadi ploai, vini năcarea, s-uflarā vimturi, s-plăcsānirā pri atsea casă sh-ea cădzu, sh-aspārdzerea a ljei eara mari."

28 Tora, cându Isusul ascăpă di-aesti zboari, multsānili armasirā ciudisiti di nvitsătura a lui,

29 că elu lā nvitsa ca un om cu puteari, sh-nu ca scriblji.

8

Vindicarea a Leprosului.

1 Tora cându Isusul dipună dit munti, multsāmi mări lu urma.

2 Sh-iă, un lepros vini sh-si ncljină, dzācăndă: "Doamne, ma s-vrei tini pots s-mi curi."

3 Sh-Isusul timsi măna, lu băgă pi năs sh-lji-dzăsi: "Ie, mini voi, cură-ti!" Sh-tu atsea oară s-vindică di lepra a lui.

4 Atumtsea Isusul lji dzăsi: "Vedzi, si nu lj-spunji a vărui, ma duti năntea a preftului, sh-fă doara tsi ari ursită Moisiul tsi aestă s-hibă mărtirii tră caitsido."

Tsenturionlu al Capernaum

5 Cându Isusul intră tu Capernaum, lji vini un tsenturion părăcălsinda,

6 shi lji dzăsi: "Doamne, sclavul a meu easti paralizat tu pat n-casă shi ma s-mundueashti multu."

7 Sh-Isusul lji dzăsi: "Va yin shi va lu vindică."

8 Tsenturionlu apăndisinda lji dzăsi: "Doamne, mini nu escu axiu tsi tini s-intsri tu streaha a mea, ma dză mash un zbor shi sclavulu a meu va si s-vindică."

9 Că sh-mini escu un om sum autoritatea a altsilor, sh-lji-am suldatlji sum mini. Ma s-lji dzăc a unui: 'Dutii!', elu s-dutsi, shi ma s-lji dzăc a altui: 'Ajdi!', elu yini, shi ma s-lji dzăc a sclavulu a meu: 'Fă aestă!', elu u-fatsi."

10 Cându Isusul lavdză aestă, s-ciudisi sh-lă dzăsi atsilor tsi lu urma: "Dealieha ma vă dzăc, că iuva tu Israel nu aflai un pisti ahăntă mari.

11 Mini ma vă dzăc că multsă va yin di la răsărit sh-di la ascăpitat, shi va apună la measă cu Abrahamul, cu Isacul sh-cu Iacobul tu amirăriljea a tserurilor,

12 ma hiljilji a amirăriljei, atselji aleptsă di la Dumnidzălu, va hibă arcats tu scutidlu di nafoară. Aclo va hibă plângul sh-cărtsănlirea a dintilor."

13 Atumtsea Isusul lji dzăsi a tsenturionul: "Du-ti, shi si s-facă ashă cum pistipishi!" Sclavul s-vindică tu atsea oară.

Soacra a Petru lui

14 Deapoea Isusul intră tu casa a Petru lui sh-vidzu soacra a lui tsi eara tu pat cu hevri.

15 Candu elu lji băgă măna hevrili u-alăsară. Sh-ea si sculă sh-ahurhi s-lji huzmitipsea a lui.

16 Cându vini seara, lji adusiră multsă demonizatsi, sh-elu cu zbor așună duhurili sh-vindică tuts ländzitslji,

17 tsi ashă si mplinească zborlu a prufitlui Isaia cându dzăsi:

“Elu li lo niputerili a noastri
sh-li pürtă lăngoaarili a noastri.”

Urmarea al Isus

18 Cându Isusul vidzu anvărliga di năsu multsămi mări, ordină s-treacă di napărti.

19 Atumtsea un scrib s-apruche sh-lji dzăsi: “Nvitsătore, mini va ti urmedzu iutsido tsi va ti duts.”

20 Sh-Isusul lji dzăsi: “Vulpili au guvăli a lor, sh-puljilji a tserlui au cuibairili, ma Hiljiu a omlui nu ari iu s-bagă caplu.”

21 Deapoea un din ucenitsilji a lui lji dzăsi: “Doamne, dă-nji volje ma năinti s-mi duc s-ngrop tatăl a meu.”

22 Ma Isusul lji dzăsi: “Urmeadz-mă, sh-alasă mortsălji s-ngroapă mortsălji a lor.”

Isusul Muljeadzi Furtuna

23 După tsi elu s-alină tu varcă, ucenitsilji a lui lu-urmară.

24 Sh-ia, tu amari si sculă ună furtună mari, sh-văljurili ma anvălea varca, ma Isusul durnjea.

25 S-aprucheară la năsu ucenitsilji a lui, lu dishtiptară shi lji dzăsiră: “Doamne, ascapă-nă, că noi ma nă nicăm.”

26 Isusul lă dzăsi a lor: “Cătse avets frică, voi oaminj cu pisti-putsănă?” Cum si sculă, aurlă a vimturilor sh-a amariljei shi s-featsi tătseari mari.

27 Atumtsea oaminjli s-thăvmătisiră shi dzătsea: “Cai easti aestu, tsi ma lu ascultă vimturli shi amarea?”

Demonizatlu Gadarean

28 Cându Isus agiumsi tu alantă parti tu loclu a Gadarenjilor, lji ishiră năinti doi demonizatsi avea ishită dī murmintsă. Elji eara ahăntu turbatsi, cât nitsunu nu putea s-tritsea pi atsea cali.

29 Sh-ia, elji ahurhiră s-aurlă: “Tsi ai cu noi, Isus, Hiljiu a Dumnidzălui? Ai vinit aoa s-nă mundueshti ma năinti di oara tsi prindă?”

30 Sh-nu multu diparti di năshi un cupii mari di portsi ma păshtea.

31 Atumtsea demonjilji s-părăcălsiră a lui: “Macă nă așuneshti, alasă-nă s-intrăm tu atsea cupii di portsi.”

32 Elu lă dzăsi a lor: “Dutsets-vă!” Ashă elji după tsi ishiră, intrară tu atsea cupii di portsi. Ia, tută cupia s-arcă di ripă tu amari, shi s-nicără tu apă.

33 Atselji tsi lă păshtea fudziră tu căsăbă sh-cându agiumsiră aclo spusiră tuti aesti, tutashă tsi avea undzită cu demonizatsilji.

34 Atumtsea, tută căsăbălu ishi năintea a Isusului. Cându lu vidzură lji părăcălsiră tsi s-dipărta dit loclu a lor.

Paralizatlu al Capernaum

¹ Isusul după tsi intră tu varcă, tricu tu alantă parti, shi vini tu căsăbălu a lui.

² Sh-ia, lji adusiră un om paralizat tu pat, sh-Isusul căndu vidzu pistea tsi avea elji, lji dzăsi a paralizat lui: "S-ai curaiu, hiljle, amărtili a tali suntu ljirtati!"

³ Atumtsea niscantsă scribi dzăsiră cu mintea a lor: "Aestu ma blastimă!"

⁴ Ma Isusul cunuscăndă minduirili a lor dzăsi: "Cătse minduiș lucri arali tu ininjili a voastră?

⁵ Tsi easti ma lishor tră dzătseari: 'Amărtili a tali suntu ljirtati,' ică: 'Scoalăti sh-imnă'?

⁶ Ma tora tsi s-shtits că Hiljiu a omlui ari puteari pri loc s-ljeartă amărtilli. Lji dzăsi a paralizat lui: "Scolă-ti, ljea patlu sh-duti la casă a ta."

⁷ Sh-elu si sculă shi s-dusi la casă a lui.

⁸ Multsănjili căndu lu vidzură aestă, s-ciudisiră sh-măriră Dumnidzălu, tsi avea dată a oamnijilor ahtari puteari.

Acljimarea al Mateu

⁹ Deapoea căndu s-dusi Isusul nclo, vidzu un om tsi shidea la yimbruchi, acljimăt Mateu, sh-lji-dzăsi: "Urmează-mă!" Sh-elu si sculă sh-lu urmă.

¹⁰ Căndu Isusul shidea la measă la casă, viniră multsă taxidari sh-amărtioshi, s-apunară sh-măcară deadun cu năsu sh-cu ucenitsilji a lui.

¹¹ Fariseilji căndu vidzură aestă, lji dzăsiră a ucenjitsilor a lui: "Cătse nvitsătoru a vostru măcă cu taxidarlji sh-cu amărtioshlji?"

¹² Candu Isusul avdăză aestă, lă dzăsi a lor: "Nu suntu sănătoshlji tsi au ananghi di doctor ma atselji ländzitslji.

¹³ Tora dutsets-vă sh-nvitsats tsi va s-dzac: 'Mini voi njilă sh-nu curbani.' Că nu vinj s-acljem tră mitänjusiri ndreptsălji, ma amărtioshlji."

Zborlu di Păreasinj

¹⁴ Atumtsea s-apurcheareă ucenitsilji a Ioanului shi ntribară: "Cătse noi sh-Fariseilji tsăñem păreasinji di multi ori, iară ucenitsilji a tăljii nu tsăñ păreasinji?"

¹⁵ Isusus lă dzăsi a lor: "Pot numtarlji s-aibă jali, păñă căndu dzinirli easti cu năshi? Ma va yin chirolu căndu va lu ljea dzinirli di la elji sh-atumtsea elji va s-agjuneadză.

¹⁶ Vără nu bagă tu stranji veclji un petic nou, că altă soi arupi stranjiu shi azmuldeareaa s-fatsi ma mari.

¹⁷ Vără nu bagă yinlu atsel noulu tu folji veclji, că altă soi folgilji s-arup, yinlu s-vearsi sh-folgilji cheară. Ma yinlu atsel noulu s-bagă tu folji noauă, ashă veaglji un-alantu."

Isusul Vindică ună Muljeari sh-Nyeadzi ună Feată

¹⁸ Căndu Isusul lj-dzătsea aestă, s-apruche un di mărilji a sinagogăljei, cădzu pri dintsă năintea a lui sh-lji-dzăsi: "Macăt nj-muri hiljea, haidi sh-bagă măna pri năsă sh-ea va băneadză."

¹⁹ Isusul si sculă shi s-dusi după năsu deadun cu ucenitsilji a lui.

²⁰ Sh-ia, ună muljeari tsi di doisprădzătsi di anji lj-cura sândzili, s-apruche di năpoi sh-băgă măna tu mardzina a stranjilui a lui.

²¹ Că dzătsea cu mintea a ljei: "Ma s-bagă măna la stranjiu a lui, va mi vindică."

²² Isusul s-turnă, lu vidzu sh-dzăsi: "S-ai curaiu hiljea a mea, pistea a ta ti vindică." Shi tu ora atsea muljeara s-vindică.

23 Cându Isusul agiumsi la casa a mărilui a sinagogăljei sh-vidzu fluerătorilji sh-multsămea turburată,

24 lă-dzăsi a-lor: "Dipărtats-vă că feata nu ari murit, ma doarmi." Sh-elji arăsiră cu năsu.

25 Deapoea, cându multsămea u-scoasiră nafoară, elu intră, u-acătsă di mänă sh-ea si sculă.

26 Shi anamea aishtei anami s-disfeatsi tu tut loclu.

Vindicarea a Orghilor sh-a Mutlui

27 Cându Isusul ma fudzea di aclo, doi orghi lu urma aurlănda sh-dzăcănda: "Njilua-nă noi, Hiljiu al David!"

28 Cându Isusul agiumsi la casă, orghilji s-aprucheară sh-elu lă dzăsi a lor: "Pistipsits voi că minți pot s-u fac aestă?" Elji apăndisiră: "Ie, Doamne."

29 Atumtsea elu băgă măna la ocljilji a lor, dzăcănda: "Si s-facă după pista a voastră."

30 Deapoea a lor lă si discljisiră ocljilji. Sh-Isusul lă ordină dzăcănda: "Videts s-nu shtibă vără om."

31 Ma elji macăt ishiră u arăspăndiră anamea a lui tu tut loclu.

32 Cându elji ma isha, lji adusiră un bărbat mut shi demonizat.

33 După tsi Isusul aghini demonul, mutlu grăi. Sh-multsănjili s-ciudisiră sh-dzăsiră: "Nu easti vidzut pute un ahtar lucru tu Israel!"

34 Ma Fariseilji dzătsea: "Etu aghuneashti demonjilji cu agiutarea a printslui a demonjilor."

Sitsirarea shi Lucrutorilji

35 Isusul tritsea pri tuti căsăbadzili sh-hoarili, nvitsănda tu sinagogăli a lor, predicănda evanghelul a amirăriljei, shi vindicănda itsi lăngoari sh-itsi niputeari tu popul.

36 Cându vidzu multsănjili avea njilă tră năshi, că eara nvirinati sh-arăspănditi ca oili fără picurar.

37 Atumtsea elu lă dzăsi a ucenitsilor a lui: "Sitsirarea easti dealihea mar, ma lucrutorilji suntu putsănjii.

38 Părăcălsits-vă, a Domnului a sitsirărilor s-pitreacă lucrutori la sitsirărilii a lui."

10

Doisprădzatslji sh-Misiunea a lor

1 Atumtsea Isusul lă acljimă di doisprădzatsi ucenitsilji a lui ningă năsu, sh-lă deadi autoritat s-li aghunească duhurili atseali nicuarati, shi s-vindică itsi lăngoari sh-itsi niputeari.

2 Aesti suntu numili a doisprădzatsi apostulji: protlu Simonul acljimat Petru, shi Andrea, fratili a lui, Iakovul hiljiu al Zevedeu, shi Ioanul, fratili a lui,

3 Filipul sh-Bartolomeu, Toma sh-Mateu taxidarlu, Iakovul hiljiu al Alfeu, sh-Tadeul,

4 Simon Cananeulu, sh-Iuda Iscariotul atsel tsi deapoea lu prideadi.

5 Aeshti suntu di doisprădzatslji tsi Isusul lji pitricu sh-lă deadi ordinli aesti: "Nu vă dutsets cătră păngănjili sh-nu intrats tu vără căsăbă a Samaritenilor.

6 Ma dutsets-vă ma ghini la oili atseali chiruti di la casa al Israel.

7 Dutsets-vă sh-predicats, dzăcănda: 'Amirăriljea a tserurilor s-apruche.'

8 Vindicats ländzitsälji, curats leproshilji, injiats mortsälji, aĝunits demonjili. Geaba loatā, geaba s-dats.

9 Nu adunats furii, nitsi asimi, nitsi băcăr tu punga a voastră,

10 nitsi tastru ti cali, nitsi doauă părecjii di tunică, nitsi sandali, nitsi cimugă, că lucrutorlu easti axiu ti hranea a lui.

11 Tu itsi căsăbă ică hoară tsi s-intrats, ntribats macă ari aclo vără om axiu, shi shădets aclo până-cându s-vă nchisits.

12 Shi căndu s-intrats tu casă, s-lu salutats.

13 Sh-macă atsea casă easti axiu, va yină pacea a voastră pri ea, macă nu easti axiu, pacea a voastră va s-toarnă năpoi la voi.

14 Sh-macă vără nu vă ashteaaptă, sh-nu lă avdi zboarili a voastri, ishindă di atsea casă ică di atsel căsăbă, scuturats puhlu di cicioarili a voastri.

15 Dealihēa ma vă dzăc că tu dzua a giudicatiljei loclu a Sodomăljei sh-a Gomoriljei va hibă cu ma multă lishureatsă di atsel căsăbă.

16 Ia, mini ma vă-pitrecă ca oily namisa di luchilji. S-hits mintimenji ca năpărtisili sh-curats ca purunghilji.

17 Afiritsi-vă di oaminjili că va s-vă prida năintea a sinedriului a lor, shi va s-vă bată tu sinagogăli a lor.

18 Sh-va vă aducă năintea a guvernatorilor sh-năintea a amiradzilor tră itia a mea, tsi s-mărtirsits năintea a lor shi a păgănjilor.

19 Sh-căndu s-vă prida tu mănjili a lor, nu vă minduits că tsi va s-grits, că tu atsea oară va vă si da atsea tsi prindi dzătsets.

20 Că nu va s-hits voi tsi grits, ma Duhlu a Tatălui a vostru tsi va s-grească tră voi.

21 Tora fratili va prida frati-su la moarti, sh-tatili hiliju a lui, cilmenjili va si scoală contra a părintsălor, sh-va lji vatāmă.

22 Sh-tuts va vă aurască tră numa mea, ma atsel tsi va aravdă până tu soni va s-ascapă.

23 Căndu vă s-agănească tu un căsăbă, fudzits tu un altă, că dealihēa vă dzăc, că nu va s-bitisits tricăndă căsăbadzili a Israelui ma năinti tsi s-yină Hiliju a omlui.

24 Uceniclu nu easi prisupru di nvitsătorlu a lui, nitsi servitorlu prisupru di nicuchirlu a lui.

25 Lj-agiundzi a uceniclui si s-facă ca nvitsătorlu a lui, sh-a huzmichearlu ca nicuchirlu a lui. Macă nicuchirlu a casiljei lu acljimară Belzebub, ahăntu ma multu va s-lji acljeamă ashă atselji a casiljei a lui!

26 S-nu avets frică, că nu ari tsiva anvălită tsi nu s-dizvălească, sh-vără tsiva ascumtu tsi nu va s-facă cunuscătă.

27 Atsea tsi mini vă dzăc tu scutidi, dzătsets-u tu lunjină, sh-atsea tsi avdzăts tu ureclji, predicats-u pri citii.

28 Sh-nu vă aspărats di atselji tsi vatāmă truplu, ma nu pot s-vatāmă suflitul. S-vă aspăratsă ma multu di atsel tsi poati s-cheareă suflitlu sh-truplu tu Gehenă.

29 Nu s-vindu vahi doi harabelji ti un aspru? Cu tut atsea nitsiunu di elji nu cadi mpadi fără vrearea a Talălui a vostru.

30 Ma a voauă sh-perilji di capă vă suntu numirati.

31 S-nu avets frică! Voi custusits ma multu di multsă harabelji.

32 Tră atsea, caitsido tsi va mărtirisească ti mini năintea a oamnjilor, sh-mini va mărtirisescu năintea a Tatălui a meu, tsi easti tu tseruri.

33 Ma caitsido tsi va mi aleapid năintea a oamnjilor, sh-mini va lu aleapid năintea a Tatălui a meu tsi easti tu tseruri.

34 S-nu vā minduits cā mini am vinit s-aducā pacea pri loc. Nu vinj s-aducā pacea, ma spata.

35 Cā mini vinj s-dispartu hiljiu di tatāl, hiljea di muma, sh-nveasta di soaca,

36 sh-neamitsilji a omlui va hibā atselji di casa a lui.

37 Atsel tsi va tatāl, icā mumā ma multu dicāt mini, nu easti axiu trā mini. Sh-atsel tsi va hiljiu icā hiljia ma multu dicāt mini, nu easti axiu trā mini.

38 Sh-atsel tsi nu ljea crutsea a lui sh-nu yini dupā mini, nu easti axiu trā mini.

39 Cai va s-tsānā bana a lui va u-clearā, ma atsel tsi va u-clearā trā mini va u-aflā.

40 Atsel tsi vā aproachi, mi aproachi mini, sh-atsel tsi mi aproachi mini, aproachi atsel tsi mi ari pitricut.

41 Atsel tsi aproachi un prufit tu numa a prufitului, va ljea arāsplata a prufitlui. Sh-atsel tsi aproachi ndreptul tu numa a ndreptului, va ljea arāsplata a ndreptului.

42 Sh-caitsido tsi lj-da di beari un putir di apā aratsi a vārui di aeshti njitsi, tu numa a unui ucenic, dealihea vā dzāc cā elu nu va s-clearā pute rāsplātirea a lui.”

11

Hābarea di la Ioan Pātidzātorlu

1 Dupā tsi Isusul bitisi darea a dimāndārilor a lui a doisprādzatsi di ucenitsi a lui, fudzi di atsel loc, trā nvitsari sh-trā predicari tu cāsābadzili di Galilea.

2 Ioanul, tsi avea avdzāt tu hapsi si zbura di faptili a Hristolui, pitricu doi di ucenitsilji a lui

3 s-lji dzātsea: “Eshti tini atsel tsi prindi s-yin, icā prindi s-ashtiptām vārā altu?”

4 Sh-Isusul apāndisi a lor: “Imnats shi spunets a Ioanului aesti tsi avdzāts sh-videts:

5 Orghilji ma ved, shcljiochilji ma imnā, leprozilji suntu curats, surdzālji ma avdu, mortsālji ma s-nyeadzā shi evanghelul ma s-preadicā la oarfānji.

6 Ca hara di atsel tsi nu va si zurliseascā di mini!”

7 Sh-cāndu elji ma s-dipārta, Isusul apārnji s-lā dzātsea ali multsāmi trā Ioanul: “Tsi vrets s-videts tu irnjii? Cālamlu tsi lu ascuturā vimtul?

8 Cātse avets ishit s-videts? Omlu nviscut cu stranji moali? Ia, atselji tsi si nvescu cu stranji moali bāneadzā tu pālatili a amiradzilor.

9 Atumtsea, cātse ishit afoarā s-videts? Un prufit? Ie, mini vā dzāc, elu easti ma multu di un prufit.

10 Cā adestu easti atsel ti cai easti scriatā:

‘Ia mini ma vā pitrec anghilu a meu nāintea a fatsāljei a ta;
el va u-fac etimu calea a ta nāintea a ta.’

11 Dealihea ma vā dzāc: Di atselji tsi suntu amintats di muljearea nu ari ishit pute vārā ma mari di Ioan Pātidzātorlu. Ma, ma njiclu tu amirāriljea a tserurilor easti ma mari di elu.

12 Sh-di tu dzālili al Ioan Pātidzātorlu sh-pānā tora amirāriljea a tserurilor ma s-rebilipseashti sh-rebilji u-arāchescu.

13 Tuts Prufitsilji sh-Legea au prufitipsitā pānā la Ioanul.

14 Sh-macā vrets s-lu apruchea, elu easti Ilia, tsi va yinā.

15 Cai ari ureclji ti avdzāri, si-avdā

16 Cu cai s-u undzescu aestă ghenerată? Undzeashti cu cilimenjilji tsi sta prit pădzi sh-aurlă a sotsilor a lor

17 dzăcănda:

'Noi avem bătut flueara ti voi
ma voi nu giucat;
ahurhim s-văităm
ma voi nu plămsit.'

18 Vini Ioanul tsi nitsi măca, nitsi bea, sh-elji dzăc: 'Elu ari un demon.'

19 Vini Hiljiu a omlui, tsi măca sh-bea sh-elji dzăc: 'Ia un măcător sh-un biutor, oaspili a taxidarilor sh-a amărtioshilor.' Ma mintimeniljea easti aspus ndreaptă di la hiljilji a ljei.'

Trei Căsăbadzi Ni-mătunjisiti

20 Atumtsea, Isusul apărniști s-vărghească atseali căsăbadzi, iu eara faptă ma multi di thavmatili a lui, că atseali nu eara mitănjusiti, dzăcănda:

21 "Ca vai di tini, Corazin! Ca vai di tini, Betsaida! Că, macă tu Tiro sh-tu Sidon va eara faptă thavmatili tsi s-featsir tu voi, di cu chiro va eara mitănjusită cu sac sh-cu chinushi.

22 Tră-atsea mini ma vă dzăc că tu dzua a giudicatăljei, Tiro sh-Sidon va s-giudică cu ma multă lishuredzi dicăt voi.

23 Sh-tini, Capernaum, tsi ti sculash pănă tu tser, va ti dipunji pănă tu Colasi. Că macă va eara faptă tu Sodoma thavmatili atseali mărilii tsi suntu faptă la tini, atsea va eara sh-ază tu aestă dzuă.

24 Tră atsea mini ma vă dzăc că dzua a giudicatăljei a Sodomiljei va s-hibă ma lishor di a tsăia."

Giuglu al Hristos

25 Tu atsel chiro Isusul apărniști sh-dzăsi: "Mini ti alavdu, Tatăl, Domnul a tserlui sh-a loclui, că li ascumsesti aestă lucru a mintimenului sh-a nvitsatlui, sh-lji li discipurish a njitsilor.

26 Ie, Tată, că ashă ts-arăseasti a tsăia.

27 Itsido nji si easti dată tu măñă di la Tatăl a meu, sh-vără nu lu cunoashti Hiljiu, dicăt mash Tatăl, sh-vără nu lu cunoashti Tatăl, dicăt mash Hiljiu sh-at sel tsi Hiljiu va lji-lu discoapiră.

28 Haidets la mini, tuti voi curmatsi sh-munduitsi, sh-mini va vă dau discurmari.

29 Loats pri voi giuglu a meu shi nvitsats di la mini, că mini escu inimămoali sh-tapin, sh-voi va aflats arihati tu suflitli a voastri.

30 Că giuglu a meu easti moali shi sartsina a mea easti lishoară!"

12

Isus, Domnul a Sămbătăljei

1 Tu atsel chiro Isusul ma tritsea ună Sămbătă prit siminături cu grân. Sh-ucenitsilji a lui, agiunji, apărnișră s-arupă schicuri shi s-li măcă.

2 Ma Fariseilji, cându vidzură aestă, lji dzăsiră: "Ia, ucenitsilji a tălji ma facă atsea tsi nu easti volje s-facă sămbătă."

3 Sh-elu lă dzăsi a lor: "Nu avets căntătă că tsi featsi Davidul cându avu foami, elu sh-at selji tsi eara cu năsu?"

4 Elu intră tu casa a Dumnidzălui sh-măcă pănji sămtsăti, tsi nu prindea s-li măca nitsi elu sh-nitsi elji tsi eara cu năsu, dicăt mash preftsăli.

5 Ică nu avets căntătă tu lege că tu templu, cathe Sămbătă, preftsăli calcă

sāmbāta sh-cu tutatsea nu suntu vinovats?

6 Sh-mini ma vā dzāc cā aoa easti un ma mari dicāt templu.

7 Sh-ma s-avets shtiutā cā tsi va s-dzācā: 'Mini voi njilā sh-nu curbani,' nu va aveat condamnat nivinovatsilji.

8 Cā Hiljiu a omlui easti Domnu sh-a Sāmbātāljei."

Vindicarea a Omului cu Māna Uscat

9 Deapoea, dupā tsi s-dipārtā di aclo, Isusul intrā tu sinagoga a lor,

10 sh-ia, aclo eara un bārbat a cui s-eara uscatā māna. Elji lu ntribarā Isusul, cu scupo tsi s-lu acuza ma napoi: "Easti volje tsi cariva s-vindicā dzua di sāmbātā?"

11 Sh-elu lā dzāsi a lor: "Easti vārā di voi tsi ari unā oai, shi aeastā lji cadi tu groapā dzua di sāmbātā, sh-elu nu va u-acatsā shi s-u-scoatā afoarā?"

12 Ia ashā, cāt ma multu custeadzi omlu di oaia! Ia, easti volje s-fatsā ghini Sāmbātā?"

13 Atumtsea elu lji dzāsi a omlui: "Tindi māna a ta!" Elu u-timsi sh-māna a lui s-featsi sānātoasā ca alanta.

14 Ma Fariseilji, dupā tsi ishirā afoarā, fātsea plan contra a lui cum s-lu vātāma.

15 Ma cāndu Isusul nvitsā aestā, fudzi di aclo sh-unā multsāmi mari lu urma sh-elu lji vindicā tuts.

16 Sh-lā ordinā atselji si nu aspunea cai eara elu,

17 tra si mplineascā tsi eara dzāsā di la prufitlu Isaia tsi dzātsea:

18 "Ia, huzmichearlu a meu, tsi mini lu alepshu, vrutlu a meu, tu cai mini escu hārsit.

Mini va lu-bag Duhlu a meu pristi nāsu sh-elu va aspunaā ndriptatea la lumea.

19 Elu nu va si ncaci sh-nitsi va aurlā sh-vārā nu va avdā boatsea a lui pri pādzī.

20 Elu nu va lu sārmā cālamlu atsel frāmtu sh-nu va u-astingā cāndila tsi fatsi fum, pānā-cāndu elu s-nu aibā faptā s-amintā ndriptatea.

21 Sh-oaminjilji va s-nādāeascā tu numa a lui."

Blăstemelu a Fariseilor

22 Atumtsea lji adusirā un demonizat, tsi eara orbu sh-mut. Sh-Isusul lu vindicā, ashā cā elu videa sh-zbura.

23 Sh-multsāmea s-ciudisea sh-dzātsea: "Nacā aestu easti Hiljiu al David?"

24 Ma Fariseilji, cāndu avdzārā aestā, dzāsirā: "Aestu lā aghneashti demonjilji mash cu fuchiia a Beelzebul, printsul a demonjilor."

25 Sh-Isusul, cunuscānda minduirili a lor, lā dzāsi: "Itsi amirā, tsi s-disparti tu nāsā, s-dutsi cātrā aspārdzeari, sh-itsi cāsābā icā casā, tsi s-disparti tu nāsā, nu va si sta multu.

26 Atumtsea, macā draclu aghneashti draclu, elu easti dispārtsātā tu nāsā, sh-cum poati sta amirāriljea a lui?

27 Sh-macā mini aghunescu dratsilji cu agiutarea a Beelzebul, cu agiutarea a cui lā agunescu hiljilji a voshtri? Tr-atsea elji va hibā giudicătorli a voshtri.

28 Ma, macā mini aghunescu dratsilji cu agiutarea al Duhlu a Dumnidzālui, atumtsea amirāriljea al Dumnidzāu ari vinitā la voi.

29 Icā, cum poati vārā s-intrā tu casa a vārtoslu shi s-lji furā ayishtearea a lui, ma s-nu lu ari ligatā ma nāinti vārtoslu? Mash atumtsea elu va s-poatā s-lji furā casa.

30 Cai nu easti cu mini, easti contra di mini sh-cai nu adună cu mini hărgieashti.

31 Tră atsea mini ma vă dzăc: Itsi amărtii sh-blăstem va lă si ljeartă a oamnijilor, ma blăstemlu contra a Duhlui nu va lă si ljeartă a lor.

32 Sh-caitsido tsi greashti contra a Hiljilui a omlui va lji si ljeartă, ma atsel tsi greashti contra a Duhlui Sāmtu nu va lji si ljeartă nitsi tu aestă etă, nitsi tu atsea tsi va yină.

Pomlu sh-Frutili

33 Ică fătsets bun pomlu, sh-atumtsea frutlu a lui va s-hibă bun, ică fătsets arău pomlu sh-frutlu a lui va hibă arău. Că pomlu s-cunoashti di frutlu.

34 Pulji di năpărătsi! Cum putets s-grits ghini, căndu hits arăi? Că gura greashti di mlinirea a inimăljei.

35 Omlu atsel bunlu dit ayistearea atsea buna a inimiljei a lui, scoati lucru buni, ma omlu atsel arăulu scoati lucri arali dit ayistearea a lui arauă.

36 Ma mini ma vă dzăc că dzua a giudicatăljei caitsido va da lugurii tră itsi zbor di geaba tsi au dzăsă.

37 Că după zboarili a tali va ti ndriptătseshti, sh-după zboarili a tali va ti condamnji."

Semnul al Iona

38 Atumtsea niscântsă scribi sh-Farisei Ij-dzăsiră: "Nvitsătore, noi vrem să videm vără semnu di la tini."

39 Ma elu apăndisindă lă dzăsi a lor: "Aestă fară anapudă sh-curună-călcată caftă un semnu, ma vără semnu nu va lji si da, di căt semnul al pruflitlu Iona.

40 Că, ashă cum Iona armasi trei dzăli sh-trei noptsă tu pănticlu a peshtilui atsel marli, ashă sh-Hiljilu a omlui va s-hibă trei dzăli sh-trei noptsă tu inima a loclui.

41 Bănătorlji di Ninive va si scoală la giudicată deadun cu aestă fară sh-va u-condamnă, că elji s-mitănjiusiră cu predicarea al Iona. Sh-ia, aoa easti un ma mari di Iona.

42 Amirăroanjea di sud va si scoală la giudicată deadun cu aestă fară sh-va u-condamnă, că ea vini dit mardzina ma diparti a loclui ti avzdări mintimeniljea al Solomonul sh-ia, aoa easti un ma mari di Salomonul.

43 Tora căndu duhlu nicurat ari ishit dit un om, imnă prit locuri fără di apă, căftănda arihati, ma nu u află.

44 Atumtsea dzătsi: 'Va mi tornu la casa a mea, di iu am ishită.' Ma căndu agiundzi u-află goală, cătărsită shi stulsită.

45 Atumtsea s-dutsi sh-ljea cu năsu shapti duhuri alti ma arali dicăt elu, tsi intră sh-băneazdă aclo. Ashă catandisea di ma napoi a aishtui om s-fatsi ma arău di atsea di ma năinti. Ashă va s-undzească sh-cu aestă fară anapuda."

Fumealjea al Isus

46 Căndu Isusul ninga lji grea ali multsămi, ia muma a lui sh-fratsăljii a lui ma stătea nafoară sh-căftă si zbura cu năsu.

47 Sh-un lji dzăsi: "Ia, muma a ta sh-fratsilji a tăljii suntu aclo nafoară sh-vor să zburăscă cu tini."

48 Ma elu apăndisindă, lji dzăsi atsilui tsi lji grăi: "Cai easti muma a mea sh-cai suntu fratsăljii a meljii?"

49 Timsi măna a lui cătră ucenitsilji a lui sh-dzăsi: "Ia, muma a mea sh-fratsilji a melji."

50 Că caitsido tsi fatsi vrearea a Tatălui a meu tsi easti tu tseruri, nji easti frat, sor sh-mumă."

13

Parabola a Siminătorlui

1 Tu atseauzuā, Isusul ishi di la casā shi shidzu ningā amari.

2 Multsānji māri s-adunarā anvārliga di nāsu sh-elu s-alinā tu unā varcā shi shidzu, sh-tut populu stātea mprostu mardzina di amari.

3 Sh-elu lā aspusi multi lucri a lor tu parabolā, dzācānda: "Ia, un siminător ishi tra s-seamīnā."

4 Iarā ma simina, nāscānti simintsā cādzurā ningā cali. Puljilji vinirā sh-li mācarā.

5 Nāscānti alti cādzurā tu un loc chitros, iu nu avea multā tsarā, sh-fitrusirā trāoarā cā nu avea tsarā multā.

6 Ma cāndu ishi soarili s-pālīrā shi s-uscarā cā nu avea rādātsinā.

7 Altili cādzurā prit schinji, ma schinjilji criscurā sh-lji acātsarā anasa.

8 Ma, atsea simintsā tsi cādzu tu loc bunā deadi carpo, unā sutā di ori, alanta shaidzātsi di ori sh-alanta treidzātsi di ori.

9 Cai ari ureclji trā avdzārī, si avdā!"

10 Atumtsea ucenitsilji s-apruchearā la Isus sh-lji dzāsirā: "Cātse lā zburāshти a lor cu parabolā?"

11 Sh-elu apāndisinda lā dzāsi a lor: "Cā a voauā vā si easti datā s-cunushtets mistiryili a amirāriljei a tserurilor, iarā a lor nu lā si easti datā.

12 Cā atsilui tsi ari, va lji si da sh-altā sh-va lji artiriseascā. Iarā a atsilui tsi nu ari, va lji si ljea sh-atsea tsi ari.

13 Trā atsea mini lā zburāscu a lor cu parabolā, cā vidzāndalui nu ved, sh-avdzāndalui nu avdu sh-nitsi nu aduchescu.

14 Ashā tu elji si mlineashti prufitia al Isaia, tsi dzātsi:
*'Voi dealihea va s-avdzāts, ma nu va s-aduchits,
dealihea va s-mutrits, ma nu va s-videts.*

15 *Cā inima a popului ashtui easti ni sāmtsāt,*

elji suntu faptā grelji di ureclji

sh-au ncljisā ocljlji,

tsi s-nu veadā cu oclji

sh-nu avdā cu ureclji,

shi nu giudicā cu inima

shi nu s-toarnā,

sh-mini s-lji vindicā.'

16 Ma ca hara di ocljlji a voshtri cā ved sh-urecljili a voastri cā avdu.

17 Cā alihea vā dzāc cā multsā prufits sh-ndreptsā vrurā s-li veadā atseali tsi voi ma videts sh-nu li vidzurā, shi s-li avdu atseali tsi voi avdzāts shi nu li avdzārā!

18 Trā atsea voi aduchits parabola a siminătorlui.

19 Cāndu vārā avdi zborlu a amirāriljei sh-nu lu aduchreashti, yini slablu sh-lji arācheashti atsea tsi eara siminatā tu inima a lui. Atsea easti simintsā siminat ningā cali.

20 Shi simintsa tu loclu chitros, easti atsel tsi avdi zborlu sh-lu aproachi trāoarā cu harauā.

21 Ma, nu ari arādātsinā pri nāsu sh-eastti ti putsān chiro. Cāndu yinu munduirea icā avinarea trā itia a zborlui, s-apārfatseashti trāoarā.

22 Shi simintsa cādzut trā schinji easti atsel tsi u-ascultā zborlu, ma nvirinarea a lumiljei aishtei sh-arāderili a ayishterilor lji nec zborlu, sh-ea s-fatsi fārā carpo.

23 Ma atsea simintsā tsi cadi tu loc bun, easti atsel cai ascultā zborlu, lu aduchreashti sh-da carpo. Sh-un fatsi unāsutā di ori, altu shaidzātsi di ori shi altu treidzātsi di ori."

Parabola a Ordzului

24 Elu l-pripunā a lor un parabolā altā: "Amirāriljea a tserurilor lj-undzeashti a unui om tsi siminā simintsā bunā tu agrul a lui.

25 Ma, iară oaminjilji ma durnjea, vini neamiclu a lui shi siminā ordzu prit grān sh-fudzi.

26 Cându grānlu criscu sh-featsi carpo s-vidzu sh-ordzul.

27 Sh-huzmichearjlji a nicuchirlui a casiljei s-apruchearā la năsu sh-lji dzāsirā: 'Doamne, nu ai siminatā simintsā bunā tu agrul a tău? Di iu ishi ordzul?'

28 Sh-elu lă apāndisi a lor: 'Aestă lu ari faptă neamiclu.' Atumtsea huzmichearjlji lji dzāsirā: 'Vrei tini s-nidzem shi s-li scutem?'

29 Ma elu dzăsi: 'Nu, că scutânda ordzul, deadun cu năsu va scutets sh-grānlu.

30 Alăsats s-crească deadun pānă la sitsirari. La chirolu a sitsirariljei va lă dzăc a sitsirătorilor: Adunats ma năinti ordzul, ligats-lu tu mānuclji tra si-u ardem, sh-grānlu băgats-lu tu hāmbarea a mea.'

Parabola a gărnutsul di Sinap sh-a Măeauljei

31 Elu lă pripunā a lor un parabolā altă dzăcănda: "Amirāriljea a tserurilor lj-undzeashti a unui gărnuts di sinapi, tsi lu ia un om sh-lu seamni tu agrul a lui.

32 El easti ma njică di tuti simintsăli, ma după tsi creashti, easti ma mari dicăt tuti erghili, shi s-fatsi un pom, ahăntu căt pulijilji a tserlui yin sh-află streahă tu dedzăli a lui."

33 Elu lă dzăsi a lor ună parabolā altă: "Amirāriljea a tserurilor undzeashti cu măeaua tsi u-ljea ună muljeari sh-acatsi aloatlu cu trei misuri mari di fără pānă cându aloatlu s-hibă etimu."

34 Isusul tuti aesti lucri lă-li dzăsi a multsănjilor tu parabolă. Sh-nu lă zbura a lor tsiva fără parabolă,

35 tsi si mplinea tsi eara dzăsă di la prufitlu:

"Mini va disclijd gura a mea prit parabolă

sh-va disvălescu lucrili atseali ascumtili di tu adrarea a lumiljei."

Explicarea a Parabolăljei

36 Atumtsea Isusul, după tsi alăsă multsănjili, s-turnă la casă sh-ucenitsilji a lui lji-s-apruchearā sh-lji dzāsirā: "Nă aspună parabola a ordzului dit agru."

37 Sh-elu apāndisinda lă dzăsi a lor: "Atsel tsi seamină simintsă bună easti Hiljiu a omlui.

38 Agrul easti lumea, simintsa atsea buna suntu hiljilji a amirāriljei sh-ordzul suntu hiljilji a arăului.

39 Neamiclu tsi u-ari siminatā easti draclu, iară sitsirarea easti bitisita a lumiljei shi sitsirătorilji suntu anghiljilji.

40 Ashă cum s-adună ordzul shi s-ardi tu foc, ashă va hibă tu bitisita a lumiljei:

41 Hiljiu a omlui va pitreacă anghiljilji a lui sh-elji va s-adună dit amirāriljea a lui tuti scandalili sh-atselji tsi facă anapudii

42 sh-va lji arucă tu cireaplu a focului. Aclo va s-aibă plāngu sh-cărtăsanirea a dintălor.

43 Atumtsea ndreptsālji va strālutseascā ca soarili tu amirāriljea a Tatālui a lor. Cai ari ureclji trā avdzāri, si-avdā!"

Trei Paraboli

44 "Atumtsea, amirāriljea a tserurilor undzeashti ca unā ayishteari acumtā tu un agru, tsi un om u-aflā sh-u ascundi. Di haraua tsi ari, s-dutsi, vindi itsi-ari sh-acumpārā agrul atsel.

45 Tutashā, amirāriljea a tserurilor undzeashti ca un prāmāteftu tsi s-dutsi caftā mārgāritāri buni.

46 Cându aflā un mārgāritar cu mar tinjii, s-dutsi sh-vindi itsi ari sh-lu acumpārā.

47 Amirāriljea a tserurilor lj-undzeashti tutashā a pleasāljei arcatā tu amari, tsi adunā multi soi di peshti.

48 Cându ea easti umplutā, piscarilji u-scoată mardzina di amari, shed sh-adun tu coshuri atselji bunjilji, sh-lj arucā nclo atselji tsi nu suntu bunji.

49 Ashā va s-undzeascā tu bitisita a lumiljei. Va yinā anghiljilji sh-va li dispārtā anapudzlj di ndreptsālji

50 sh-va lji arucā tu cireaplu di foc. Aclo va-aibā plāngu sh-cārtsānirea a dintsālor."

51 Isusul lā ntribā atselji: "L-aduchit tuti aesti?" Elji lji apāndisirā: "Ie."

52 Sh-elu lā dzāsi a lor: "Trā aestā cathi scrib, tsi s-fatsi un ucenic tu amirāriljea a tserurilor lj-undzeashti a unui nicuchir di casā tsi scoati nafoarā dit ayishtearea a lui lucrili atseali nali sh-atseali veclji."

Nipistipsirea al Nazaret

53 Tora dupā tsi Isusul lji avea bitisitā aesti paraboli, fudzi di aclo.

54 Dupā tsi vini tu patria a lui, lji nvitsa oamnjilji tu sinagoga a lor, sh-elji s-ciudisea shi ntribā: "Di iu lj-vinirā aishtui aestā mintimenilji sh-aestā puteari ti thavmati?

55 Nu easti aestu hilju a lemnarlui? Nu s-acljeamā muma a lui Maria, sh-fratsilji a lui Iacov, Iose, Simon sh-Iuda?

56 Sh-surārili a lui nu suntu tuti trā noi? Atumtsea di iu lji vinirā aishtui tuti aesti?"

57 Shi si scandalizea cu nāsu. Ma Isusul lā dzāsi a lor: "Un prufit nu easti fārā tinjisiri, mash dicăt tu patria a lui sh-tu casa a lui."

58 Sh-trā itia a nipistipsiriljei a lor, elu nu featsi aclo multi thavmati māri.

14

Moartea al Ioan Pātidzātorlu

1 Tu atsel chiro Ierodul, ^{*}domitorul a Galileiljei, avdzā ti anamea al Isus,

2 sh-lā dzāsi a huzmichearilor a lui: "Aestu easti Ioan Pātidzātorlu. Elu s-nye dit mortsā sh-trā atsea puterili suprānaturali ma lucreadzā la nāsu."

3 Ierodul, lu avea acātsat Ioanul, lji avea bāgatā prānghili sh-lu avea hāpsinit, trā itia a Irodiadāljei, muljearea al Filipu, fratili a lui.

4 Că Ioanul lji dzātsea: "Nu easti volje s-bāneadz cu nāsā!"

5 Sh-cu tutā cā vrea s-lu vātāma, Herodul avea fricā di populu tsi lu lugursea Ioanul prufit.

6 Cându ma sī sārbātorea dzua a amintariljei a Ierodului, hiljea a Irodiadāljei giucā nāintea a oaspitslor shi lj-arisi a Ierodului ahāntu multu,

7 cāt elu lji tāxi a ljei cu spigiurari cā va lji dādea itsi va lji cāfta.

* 14:1 tetrarhul easti numa veacljā.

8 Shi ea, pimtā sh-di muma a ljei dzāsi: "Dā-nji aoa, tu unā tāpsii, caplu al Ioan Pātidzātorlu."

9 Amirālu si-nvirinā, ma trā itia a spigiurarljei nāintea a acljimatsilor tsi eara cu nāsu la measā, ordinā s-lji lu aduc.

10 Ashā elu pitricu un tu hapsi s-lji talji caplu al Ioan Pātidzātorlu.

11 Sh-caplu a lui lu adusirā tu un tāpsii sh-lji-lu deadirā ali feati, shi ea lji-lu deadī ali mumi.

12 Deapoea vinirā ucenitsilji al Ioan, loarā truplu a lui sh-lu ngruparā. Atumtsea, elji s-dusirā shi lj-spusirā al Isus.

Multsirea di Prota a Pānjilor

13 Cāndu Isusul li avdzā aesti, s-nchisi di-aclo cu unā varcā shi s-dusi singur tu un loc ermu, sh-multsāmea cāndu avdzā s-dusi dupā nāsu pri cicloari dit cāsābadz.

14 Sh-Isusul, cāndu ishi dit varcā, vidzu unā multsāmi mari, avu njilā trā elji sh-vindicā atselji tsi eara lāndzitsi.

15 Deapoea cātrā seara ucenitsilji a lui s-apruchearā di nāsu sh-lji dzāsirā: "Aestu loc easti ermu sh-oara tricu. Alasā multsāmea s-ducā prit hoari tsi s-acumpārā trā mācari."

16 Isusul lā dzāsi a lor: "Nu easti ananghi si s-ducā. Dats-lā voi s-mācā!"

17 Sh-elji lji dzāsirā: "Noi aoa nu avem altā tsiva dicāt tsintsi pānji sh-doi peshti."

18 Sh-elu lā dzāsi: "Adutsets-li aoa la mini."

19 Atumtsea lā ordinā multsānjili tsi s-sheadā mpadi pri iarbā. Deapoea lo tsintsi pānjjili sh-doi peshtili sh-dupā tsi sculā ocljilji cātrā tser, ghinicuvāntā, li pārtsā pānjjili sh-li deadi a ucenitsilor, sh-ucenitsilji a multsānjilor.

20 Sh-tuts mācarā shi s-fānātirā. Deapoea ucenitsilji adunarā bācātsili tsi armasirā sh-umplurā doisprādzatsi di coshuri mplini.

21 Sh-atselji tsi mācarā eara anvārliga di tsintsi njilji di bārbāts, ni misurat muljerili sh-cilimenjili.

Isusul Imni pristi Apā

22 Trāoarā dupā aéstā Isusul lā ordinā ucenitsilji a lui s-intrā tu varcā shi s-arucā di napārti, pānā-cāndu elu lji alasā multsānjili.

23 Dupā tsi alāsā multsāmea s-fugā, s-alinā singur pri munti si s-roagā. Sh-cāndu tunicā elu eara aclo singur dip.

24 Tu aéstā oarā varca eara tu mesea di amari, shi s-plāscānea di vāljurili cā vimtul eara contra.

25 Cātrā apiritā, Isusul s-dusi aproapi di nāshi, imnānda pri amari.

26 Ucenitsilji vidzānda elu imnānda pri amari, ahurhirā s-aurlā di fricā sh-dzāsirā: "Easti vārā fantamāl!"

27 Ma trāoarā Isusul lā grāi a lor: "Arihātipsits-vā! Mini escu, s-nu avets fricā!"

28 Sh-Petrul, apāndisinda dzāsi: "Doamne, macā eshti tini, mi ursea s-yin la tini pri apā!"

29 Elu lj-dzāsi: "Haidi!" Sh-Petrul dipunā dit varcā sh-imnā pri apā, s-nidzea la Isusul.

30 Ma, vidzānda cā vimtul eara vārtos, avea fricā, sh-ahurhinda s-afundā, aurlā: "Doamne, ascapā-mi!"

31 Sh-Isusul lj-timsi trāoarā māna, lu acātsā shi lj-dzāsi: "Om putsānpistimen, cātse fushi nisigur?"

32 Apoea, cāndu intrarā tu varcā, vimtul pāpsi.

33 Atumtsea elji tsi eara tu varcā si ncljinarā la nāsu, dzācānda: "Dealihea tini eshti Hilju a Dumnidzālui!"

34 Apoea, dupā tsi agiumsirā tu alantā partā, vinirā tu loclu a Ghenezaretui.

35 Sh-oamnjilji atsilui loc, macāt lu cunuscurā, lu arāspāndirā zborlu tu tutā loclu di anvārliga. Sh-adusirā la elu tuttsā nipututsilji.

36 Shi-l pārācālsirā tsi s-putea s-bāga māna tu mardzina a stranjului a lui, shi tutts atselji tsi bāgarā māna la stranji s-vindicārā.

15

Adetsili a Protsilor

1 Atumtsea scriblji sh-Fariseilji vinirā di Ierusalim la Isusul sh-lu ntribarā:

2 "Cātse ucenitsilji a tālji ncalcā adetea a aushlor? Cā nu aspealā mānjili nāinti tsi s-mācā."

3 Iarā elu lā apāndāsi a lor: "Sh-voi trā tse ncālcats ordinlu a Dumnidzālui trā adetea a voastrā?"

4 Dumnidzālū ari ordinatā ashā: 'Tinjisea tatāl sh-muma,' shi: 'Atsel tsi va blāsteam tatāl sh-muma s-condamnā cu moarti.'

5 Iarā voi dzātssets: Caitsido tsi lj-dzātsi a tatālui sh-a mumāljei: 'Itsido tsi aveam trā tini, lji easti datā a Dumnidzālui.'

6 elu nu easti ma strimtu s-tinjiseascā tatāl sh-muma a lui. Ashā voi avets dispretsuit zborlu a Dumnidzālui trā adetea a voastrā.

7 Ipucrits, ghini prufitipsi Isaia trā voi cāndu dzāsi:

8 'Populu aestu ma nji s-aproachi cu gura*' sh-mi tinjiseashtī cu budzili,
ma inima a lor easti diparti di mini.

9 Sh-di geaba mi tinjiseascā,
nvitsānda nvitsātūrili tsi suntu regulili a oamnjilor.'

10 Deapoea acljimā multsāmea aproapi di nāsu sh-dzāsi: "Ascultats sh-aduchits!"

11 Omlu nu s-lāvusheashti di atsea tsi lj-intrā n-gurā, ma di atsea tsi lj-easi dit gurā s-lāvusheashti."

12 Atumtsea ucenitsilji a lui s-aprucheareā shi lj-dzāsirā: "Lu shtii cā Fariseilji, cāndu li avzdārā aesti zboari sā scandalizarā?"

13 Ma elu apāndisinda lā dzāsi: "Itsi simintsā tsi Tatāl a meu tserescu nu ari siminatā, va si scoatā cu arādātsinā."

14 Alāsats-lji atselji! Elji suntu orghi, cālāuzlji a orghilor. Macā un orbu lj-cālāudzāshti a un altu orbu, doilji va s-cadā tu groapā."

15 Atumtsea Petrul lj-dzāsi: "Nā aspunā sh-a noauā aestā parabolā."

16 Sh-Isusul dzāsi: "Sh-voi nu avets achicāsit ninga?

17 Nu aduchits cā itsi intrā tu gurā treatsi tu pānticā sh-dutsi tu duvaleti?

18 Ma atseali tsi easā dit gurā, easā dit inimā, sh-atseali lāvusheascā omlu.

19 Cā dit inimā easā minduirili atseali arali, vātāmārili, ncālcarea a curuniljei, putānsira, furārili, mārtiriili arādioasi, blāstimārili.

20 Aesti suntu atseali tsi lāvushescu omlu. Iarā s-mātsā cu mānjili niaspilati nu s-lāvushāshti omlu."

Pistea a Muljeariljei Pāngānā

21 Deapoea Isusul, dupā tsi s-dipārtā di aclo, s-nchisi cātrā pārtsāli a Tirlui sh-a Sidōnlui.

15:7 Isa 29:13. * **15:8** nji s-aproachi cu gura Atsea stihā nu s-aflā tu veacljili manuscruti.

²² Sh-ia, ună muljeari Cananeancă tsi avea vinit dit atseali părtsi, ahurhii s-aurlă dzăcăndă: "Njilua-mi mini, Doamne, Hiljiu al David! Feata a mea easti multă arău, easti demonizat!"

²³ Ma elu nu lj-apăndisi dip. Sh-ucenitsilji a lui lji s-aprucheară sh-lji si părăcălsiră dzăcăndă: "Sălăghea-u atsea, că ma aurlă după noi."

²⁴ Ma elu lă apăndisi: "Mini escu pitricut, mash di olii atseali chiruti a casiljei al Israel."

²⁵ Ma ea vini shi si ncljină, dzăcăndă: "Doamne, agiută-mi!"

²⁶ Isusul apăndisi: "Nu easti ghini s-ljeai pănea a cilimenilor shi s-lu arutsă la cătsăljii și cănjilor."

²⁷ Ma ea dzăsi: "Easti alihea, Doamne, că sh-cătsăljii și cănjilor măcă sărămili tsi cadă di la measa a nicuchirilor a lor."

²⁸ Atumtsea Isusul lj-apăndisi dzăcăndă: "Muljeari, mari easti pistea a ta! Si s-facă ashă cum vrei." Sh-tu atsea oară hiljea a ljei s-vindică.

Multsirea a Doauă a Pânjilor

²⁹ Deapoea, după tsi s-nchisi di aclo, Isusul vini ningă amarea a Galileiljei, s-alină pri munti shi shidzu aclo.

³⁰ Shi lji s-aprucheară multsănjii mări tsi adutsea cu năshi shcljiochi, orghi, săcats, muts, sh-multsă altsă, lji băgară la cicioarli al Isus sh-elu lji vindică.

³¹ Multsănjili s-ciudisea cându videa că mutsăljii grea, săcatsăljii s-vindica, shcljiochili imna sh-orghiljii videa. Sh-mărea Dumnidzălu al Israel.

³² Sh-Isusul lj-acljimă ucenitsilji a lui ningă năsu sh-lă dzăsi: "Mini am njilă di multsămea, că s-featsiră trei dzăli tsi sta cu mini shi nu ari tsiva ti măcar. Nu voi s-lji nchisescu ațiunji, s-nu lishineadză n-cali."

³³ Sh-ucenitsilji a lui lji dzăsiră: "Ma iu va s-află tu aestă loc ermu ahănti pânji tra s-făñătească ună multsămi ahăntu mari?"

³⁴ Sh-Isusul lă dzăsi a lor: "Căti pânji avets?" Elji dzăsiră: "Shapti shi ndoi peshti njitsi."

³⁵ Atumtsea elu ordină multsănjili s-sheadă mpadi.

³⁶ Deapoea lo atseali shapti pânji sh-peshtilji, shi hăristisi Dumnidzălu, li părtsă, sh-li deadi a ucenitsilor a lui sh-elji a multsămiljei.

³⁷ Sh-tuts măcară shi s-făñătiră, sh-cu bucătsili tsi armasiră umplură shapti coshurimplimi.

³⁸ Sh-atsejii tsi măcară eara patru njilji di bărbats, ni misurat muljerili sh-cilimenijilji.

³⁹ Deapoea, după tsi deadi cali a multsămiljei, s-alină tu varcă shi s-dusi cătră loclu Magdala.

16

Maiaua a Fariseilor

¹ Deapoea lji s-aprucheară Fariseilji sh-Saduceilji tsi s-lu cărtelască Isus shi lj-căftără s-lă aspună un semnu dit tser.

² Iară elu lă apăndisi a lor: "La seară voi dzătsets: 'Va hibă chirolu bun, că tserlu easti roshu.'

³ Sh-dimineatsa dzătsets: 'Ază va hibă furtună, că tserlu easti roshu sh-nurat.' Voi shtits s-aduchits fatsa a tserlui, ma nu putets s-aduchits seamnili a chirolui.

⁴ Ună ghenerată anapudă sh-cărună-călcătă cafti un semnu, ma nu va lji si da vără semnu dicăt mash semnul a prufului Iona." Sh-elu li alăsă sh-fudzi.

5 Căndu ucenitsilji a lui agiumsiră tu alantă parti a amariljei, vidzură că avea agărshită s-ljea păni.

6 Iară Isusul lă dzăsi a lor: "Băgats mintea sh-afirits-vă di maeaua a Fariseilor sh-a Saduceilor!"

7 Sh-elji s-minduiră un cu alantu dzăcăndă: "Nu avem loată păni."

8 Ma Isusul lji achicăsi sh-lă dzăsi a lor: "Oaminji pisti-putsân, tră tse zburats un cu alantu că nu avets loat păni?"

9 Nu avets achicăsit ninga sh-nu adutsets aminti tsintsi pănji ti tsintsi njilji di bărbats sh-căti coshuri avets umplută?

10 Sh-nitsi atseali shapti pănji ti patru njilji di bărbats sh-căti coshuri avets umplut?

11 Cum nu aduchits că nu lu aveam zborlu ti pănea căndu vă dzăshă s-vă afirits di maeaua a Fariseilor sh-a Saduceilor?"

12 Atumtsea elji aduchiră că elu nu lă avea dzăsă s-afirească di maeaua a păniljei, ma di nvitsătura a Fariseilor sh-a Saduceilor.

Aspunearea al Petru

13 Căndu Isusul, agiumsi tu loclu a Cezariljei al Filip lă ntribă ucenitsilji a lui: "Cai dzăc oaminjilji că easti Hiliju a omlui?"

14 Sh-elji dzăsiră: "Niscântsă dzăc că easti Ioan Pătidzătorlu, altsă Ilia, altsă Ieremia, ică un di pruftsilji."

15 Elu lji ntribă elji: "Ma voi, cai dzătsets că escu mini?"

16 Sh-Simon Petrul apăndisi: "Tini eshti Hristolu, Hiliju a Dumnidzălui atsilui yiului."

17 Ma Isusul lj-apăndisi a lui: "Hărăcop eshti tini, Simon, hiliju al Iona, că aestă nu ts-lu dizvăli nitsi truplu nitsi săndzili, ma Tatăl a meu tsi easti tu tseruri.

18 Sh-mini ma tsă dzăc tutashă că tini eshti Petrul, tsi va s-dzăc cheatra pri cai mini va s-adară bisearica a mea sh-portsăli a colasiljei nu va u-azvingu.

19 Sh-mini va tsă dau cljeili a amirăriljei a tserurilor. Sh-itsi ai ligat pri loc, va hibă ligat pri tseruri, sh-itsi ai dizligat pri loc, va hibă dizligat tu tseruri."

20 Atumtsea lă ursi ucenitsilji a lui tsi s-nu dzătsea a vărui că elu eara Hristos.

21 Di atsea oară Isusul ahurhi s-lă aspună a ucenitsilor a lui că prindi s-dutsea la Ierusalim, s-munduea multă ti itia a aushilor, a mărilor a preftisilor sh-a scribilor, că lipseashti si s-vătăma sh-va s-nyea a treia dzuă.

22 Atumtsea Petrul lo di ună parti sh-ahurhi s-lu vărghească dzăcăndă: "Doamne, s-ti afirească Dumnidzălu! Aestă nu va s-undzească pute!"

23 Ma elu s-turnă shi lj-dzăsi a Petrului: "Dipărteadză-ti di la mini, Drac! Tini eshti cicădisiri ti mini, că nu ai tu minti lucrili a Dumnidzălui, ma lucrili a oamnilor."

Tsănerea a Crutsiljei

24 Atumtsea Isusul lă dzăsi a ucenitsilor a lui: "Macă vără va yină după mini, si s-aleapidă, s-u ljea crutsea a lui shi s-mi urmeadză."

25 Că atsel tsi va ascapă bana a lui, va u-cheără, ma atsel tsi va u-cheără bana a lui tră mini, va u-află atsea.

26 Tsi amintatic ari omlu macă amintă lumea tută sh-deapoea u-cheari suflitu a lui? Ică tsi poati s-da omlu tră alăxirea a suflitlui a lui?

27 Că Hiliju a omlui va yină tu mărireala Tatălui a lui deadun cu anghiljilji a lui, sh-atumtsea elu va lji arăsplătească a-cathiunu după faptili a lui.

28 Dealihēa vā dzāc cā niscāntsā di atselji tsi ma sta aoa nu va moarā ni vidzutā ma nāinti Hiljiu a omlui yininda tu amirārīljea a lui."

17

Fānirusirea al Isus

1 Dupā shasi dzālī Isusul lo cu nāsu Petru, Iacovul, sh-Ioanul fratili a lui, sh-lji alinā pri un munti analtu dināparti.

2 Shi s-alāxi nāintea a lor. Lji si strālutsi fatsa ca soarili shi stranjili a lui s-featsirā albā ca lunjina.

3 Sh-ia, lā si fānirusirā a lor Moisul sh-Ilia tsi zbura cu nāsu.

4 Atumtsea Petrul lji dzāsi al Isus: "Doamne, easti ghini tsi noi him aoa. Ma s-vrei, mini va fac aoa trei tendi, unā trā tini, unā trā Moisul sh-unā trā Ilia."

5 Cāndu elu zbura ninga, ia un nior lunjinos lā amvāli sh-dit nior s-avdzā unā boatsi tsi dzātsea: "Aestu easti Hiljiu a meu vrut, di la cai escu hārisit, ascultats-lu!"

6 Ucenitsilji cāndu u-avdzārā aestā, cādzurā pri dintsā mpadi shi s-asparārā multu.

7 Sh-Isusul s-apruche, bāgā māna pri nāshi sh-lā dzāsi: "Sculats-vā sh-nu vā aspārāts!"

8 Sh-elji sculānda ocljilji, nu vidzurā om, mash Isusul singur.

9 Deapoea cāndu ma dipuna dit munti, Isusul lā ursi dzācānda: "S-nu lji grits a vārui trā atsea viziunā pānā cāndu Hiljilu a omlui s-nyeadzā dit mortsā."

10 Atumtsea ucenitsilji a lui lu ntribarā: "Cātse scriblji dzāc cā prindi s-yinā ma nāinti Ilia?"

11 Sh-Isusul lā apāndisi: "Dealihea cā Ilia va s-yinā ma nāinti sh-va adarā napoi itsido.

12 Ma mini vā dzāc, cā Ilia ari vinitā sh-elji nu lu cunuscurā, ma featsirā cu nāsu cum vrurā. Ashā cā Hiljiu a omlui va s-mundueascā di la nāshi."

13 Atumtsea ucenitsilji lu aduchirā cā lā avea sburātā di Ioan Pātidzātorlu.

Vindicare a Ficiorlui Demonizat

14 Cāndu elji vinirā aproapi di multsāmea, un bārbat s-apruche sh-dzinucljānda nāintea a lui,

15 dzāsi: "Doamne, s-ai njilā di hiljiu a meu cā easti epileptic, tradzi multu sh-di multi ori cadi tu foc icā tu apā."

16 Tora mini lu-dush la ucenitsilji a tālji, ma elji nu puturā s-lu vindicā."

17 Sh-Isusul apāndisinda, dzāsi: "O farā fārā pisti sh-anapudzā! Pānā cāndu va armānā cu voi? Pānā cāndu va vā aravadā?" Adutsets-lu aoa la mini!

18 Sh-Isusul lu vārghi demonul sh-elu ishi di ficiorlu, sh-di atsea oarā ficiorlu s-vindicā.

19 Atumtsea ucenitsilji lji s-apruchearā al Isus dināparti, sh-lu ntribarā: "Cātse noi nu putum s-lu agünim?"

20 Sh-Isusul lā dzāsi a lor: "Di pistipsirea njicā a voastrā. Cā dealihēa mini ma vā dzāc: ma s-avets pisti cāt un gārnutsā di sinapi va lji dzātsets a muntilui aishtui: 'Mută-ti di aoa aclo,' sh-elu va si s-mutā. Sh-tsiva nu va hibā niputut di voi."

21 [Sh-aestu soi di demon nu easi di cāt mash cu pārācālsiri sh-cu pāreasinj.]"

Isusul Prividzu di a Doaua Oarā Moartea a Lui

22 Cându elji s-afla tu Galilea, Isusul lă dzăsi: "Hiljilu a omlui va s-prida tu mänjilji a oamnjilor,

23 sh-va s-lu vatämä, sh-tu dzua a treia va s-nyeadză." Sh-elji s-nvirinară multu.

Plătirea a Taxiljei

24 Cându agiumsiră tu Capernaum, taxidarlji a doauă dhrahmiilor a tempului lji s-aprucheară a Petru lui, shi lji dzăsiră: "Nvitsătorlu a vostru nu u plăteashti taxa a tempului?"

25 Sh-elu dzăsi: "Iel!" Sh-cându intră n-casă, Isusul lu ashiptă prota s-lji dzătsea: "Cum mindueshti tini Simon? Di la cai ljea taxili ică hărăcili amirărilji a loclui? Di la hiljilji a lor ică di la xenjilji?"

26 Petru lji dzăsi: "Di la xenjilji." Isusul dzăsi: "Hiljilji atumtsea nu prindi s-plătescu.

27 Cu tut atsea tsi s-nu lji cicărdisim atselji, du-ti la amari, arucă greplu sh-ljea protlu pescu tsi va yină nsus, ljea-lu, discljid-lji gura, sh-va s-aflji un statiru. Ljea-lu sh-plătea taxa a lor ti tini sh-ti mini."

18

Ma Marli tu Amirăriljea a Tserlui

1 Tu atsea oară ucenitsilji s-aprucheară a Isusului sh-lu ntribară: "Cai easti cama marli tu amirăriljea a tserurilor?"

2 Sh-Isusul după tsi acljmă un cilimean njic ningă năsu, lu băgă namisa di năshii,

3 sh-dzăsi: "Dealihea ma vă dzăc, macă nu vă alăxits sh-nu vă fătsets ca cilimenjili atselji njitsilji, voi nu va s-intrats pute tu amirăriljea a tserurilor.

4 Cai va si s-apeleacă ca aestu cilimean njic, easti cama marli tu amirăriljea a tserlui.

5 Sh-caitsido tsi lu aproachi un cilimean njic ca aestu tu numa a mea, mi aproachi mini.

6 Ma atsel tsi va s-fac s-cadă tu amărtii un di aeshti njitsilji, tsi pistipsescu la mini, va hibă ma ghini tră năsu s-lji spindziră di gushi ună cheatră di la moară, shi si s-neacă tu apa a amariljei.

7 Cavai di dunjeaua tsi fatsi oamnjilji s-cadă tu amărtii. Că cicărdisirili va s-yină, ma cavai di atsel om, tsi tră sibepea a lui va yină atseali cicărdisiril!

8 Tora macă măna a ta, ică cicioarlu a tău ti cicărdiseashti tră amărtii, talji-l sh-arucă-l diparti di tini. Easti ma ghini s-intsri tu bană fără ună măna ică scljiopu, di căt s-ai doauă mänji sh-doauă cicioari shi s-ti arucă tu foclu di totăna.

9 Tutashă, macă ocljiu a tău si cicărdiseashti tră amărtii, scoati-l sh-arucă-l diparti di tini. Că easti ma ghini s-intsri cu un ocljiu tu bană, di căt s-ai doi oclji shi s-ti arucă tu foclu a Geehenăljei.

10 Afirits-vă s-nu dispretsuits vără di aeshti njitsilji, că mini ma vă dzăc că anghilji a lor tu tseruri mutrescu totăna fatsa a Tatălui a meu tsi easti tu tseruri.

11 [Că Hiljilu a omlui vini ti ascăpari atsea tsi eara chirută.]*

12 Cum minduits? Macă un om ari ună sută di oi, sh-ună di năsi cheari cala, nu va s-li alasă di noaudzătsi nouăli pri munti, shi s-caftă atsea tsi chiru cala?

13 Sh-cându va u află, dealihea vă dzăc că elu va s-hărsească ma multu ti aestă dicăt di noaudzătsi noauli, tsi nu avea chirută cala.

* **18:11** atselu stih nu s-află tu alanti manuscrisi

14 Ashā easti vrearea a Tatālui a vostru tsi easti tu tseruri, tsi vārā di aeshti njitsilji s-nu chearā.

Nvitsātura di Ljirtari

15 Macā fratili a tāu amārtirseashti contra tini, duti sh-vārghea-lu cāndu hits singur voi doilji, macā ti ascultā, tini lu amintash fratili a tāu,

16 macā nu ti ascultā, ljea cu tini ninga un icā doi oaminji, tsi cathi zbor si siguripseascā pri gura a doi icā a trei martiri.

17 Macā deapoea arniseashti s-ti ascultā, dzā-lji a-bisearicāljei, sh-macā arniseashti s-ascultā sh-bisearica, prilucratsls-lu ca pāngān icā taxidar.

18 Dealheia vā dzāc cā tuti lucrili tsi va avets ligat pristi locu, va s-hibā ligati sh-tu tser, sh-tsi avets dizligat pri locu, va s-hibā dizligati sh-tu tser.

19 Ma vā dzāc tutashā, cā macā doi di voi s-uidisescu pri loc trā itsido tsi caftā, aestā va si s-facā a lor di la Tatāl a meu tsi easti tu tseruri.

20 Cā, iutsido tsi doi icā trei suntu adunatsi tu numa a mea, mini escu aclo namisa di elji."

21 Atumtsea Petrus s-apruche la Isusul sh-lji dzāsi: "Doamne, macā fratili a meu amārtiseashti cātrā mini, cāti ori prindi s-lu ljeartā? Pānā di shapti ori?"

22 Isusul lji-dzāsi: "Mini nu tsā dzāc pānā di shapti ori, ma pānā shaptidzātsi di ori cāti shapti.

23 Trā atsea, amirārijea a tserurilor undzeashti ca un amirā tsi vrea s-fātsea lugurili cu husmichearilji a lui.

24 Dupā tsi apārnji s-fātsea luguri, lj-adusirā un tsi lj-mprumuta dzatsi njiljā di talentsā.

25 Sh-metsi aestu nu avea tsi s-plātea, nicuchirlu a lui ursi si s-vindea elu cu muljeara a lui, cilimenjilji a lui, sh-tuti tsi avea, shi s-plātea mprumutlu.

26 Atumtsea huzmichearlu lj-cadzu pri dzinuclji sh-lji pārācālse, dzācānda: 'Doamne, s-ai arāvdari cu mini sh-mini va s-li plātescu tuti!'

27 Nicuchirlu lu njilui huzmichearlu a lui, lji lu ljirtā mprumutlu shi lulāsā.

28 Ma huzmichearlu atsel cum ishi, aflā un altā huzmichear tsi lji-avea ti dari unā sutā di denari. Dupā tsi lu acātsā di grumadzā ma lu sgruma, dzācānda-lji: 'Plātea-nji mprumutlu tsi nj-ai.'

29 Atumtsea huzmichearlu sotslu a lui, cādzu pri dzinuclji shi lji pārācālsi, dzācānda-lji: 'Ai arāvdari cu mini, sh-va li plātescu tuti.'

30 Ma elu nu vru, meti lu bāgā tu hapsi, pānā cāndu elu s-plātea mprumutlu.

31 Ma alantsā husmicheari, cāndu lu vidzurā tsi s-featsi, s-nvirinarā shi s-dusirā lji dzāsirā a nicuchirlui a lor tutā tsi s-area faptā.

32 Atumtsea nicuchirlu a lui lu acljmā shi lj-dzāsi: 'Husmichear arāu, mini ts-ljirtai tutā aestu mprumut, cā tini mi-pārācālsishi.'

33 Nu lipsea sh-tini s-aveai njilā trā sotslu a tāu, ashā cum avui mini njilā trā tini?

34 Sh-nicuchirlu a lui, nāritā, lu prideadi atsel tu māna a tirānsitorilor, pānā cāndu s-plātea tut mprumutlu.

35 Ashā va s-facā cu voi sh-Tatāl a meu tserescu, macā cathi un di voi nu lu ljearti cu tutā inimā fratili a lui."

¹ După tsi Isusul li ascăpăti aspuneari aesti nvitsături, s-nchisi di Galilea, sh-vini tu loclu a Iudeiljei, napărti di Iordan.

² Multsănjî mări l-urma sh-elu lji vindică aclo.

³ Atumtsea lji s-aprucheară niscântsă Farisei s-lu cătea, sh-lji dzăsiră: "Easti tu lege tsi bărbatul s-u dispartă muljearea di itsido sibepi?"

⁴ Sh-elu apăndisindă lă dzăsi a lor: "Nu avets căntătă că atsel tsi lji adră di tu ahurhită *'lji adră mascru sh-theamină'*"

⁵ Sh-Dumnidzălu dzăsi: *'Tră aestă bărbatul va s-alasă tatăl sh-muma a lui sh-va si s-mpriuneadză cu muljearea a lui, sh-amindoilji va hibă un trup singur'*

⁶ Sh-ashă elji nu suntu ma doi, ma un trup. Atsea tsi Dumnidzălu ari mpriunată, omlu s-nu lu dispartă."

⁷ Elji lji dsăsiră: "Atumtsea cătse Moisiul ursi s-lji si da cartea di dispărtsări shi si-u alasă."

⁸ Elu lă dzăsi a-lor: "Moisiul vă deadi volje s-li dispărtsăts muljerili a voastri tră itia a chitrisiriljei a ininjilor a voastri. Ma tu ahurhită nu eara ashă.

⁹ Ma mini vă dzăc că caitsido tsi u-alasă muljerea a lui, mash tră sibepea a putănsiriljei, shi si nsoari cu ună altă, ncalcă curuna. [Sh-atsel tsi si nsoari cu muljeari alăsată, ncalcă curuna.]*

¹⁰ Ucenitsilji a lui lji dzăsiră: "Macă cunditsili a bărbatului cătră muljearea suntu ahtări, ma ghini si nu si nsoară dip."

¹¹ Ma elu lă dzăsi a lor: "Nu tută lă aduchescu aesti zboari, ma singur atselji a cui lă easti dată.

¹² Suntu eunuchi[†], tsi suntu amintats ashă di pănticlu a mumăljei, shi suntu eunuchi tsi suntu faptă di la oaminji, shi suntu eunuchi tsi au apofăsătă singur si s-faca eunuchi tră amirărilea a tserurilor. Atsel tsi poati s-aduchească, s-aduchească."

Isusul Ghinicuvăteadzi Cilimenilji

¹³ Atumtsea adusiră cilimenji njitsi la Isusul trai s-băga mănjili pri năshi, shi s-păräcălsea, ma ucenitsilji a lui lji vărghiră atselji.

¹⁴ Ma Isusul dzăsi: "Alăsats cilimenilji atselji nitsilji s-yină la mini sh-nu li nchidicats, că a lor easti amirărilea a tserurilor."

¹⁵ Atumtsea elu băgă mănjili pri elji, sh-deapoea s-nchisi di aclo.

Avutlu Tinir

¹⁶ Sh-ia, s-apruche un la Isusul sh-lu ntribă: "Nvitsătore, tsi buneatsă prindi s-fac tsi s-amintă bana eternă?"

¹⁷ Sh-elu dzăsi: "Cătse mi ntreghi tsi easti bun? Singur Un easti bun. Macă vrei s-intsri tu bană, veaglji dimăndărili."

¹⁸ Elu ntribă: "Cai?" Atumtsea, Isusul lj-apăndisi: "Nu vatămă, nu ncalcă curunea, nu fură, nu dă martirii arădioasă,

¹⁹ tinjisea tatăl a tău sh-muma a ta, shi s-vrei aproapilu a tău ca cum ti vrei tini."

²⁰ Tinirlu lj-dzăsi: "Tuti aesti lucri mini li am vigljată. Tsi nji lipseashti altă?"

^{19:4} Ahr 1:27; 5:2.   ^{19:5} Ahr 2:24.   ^{19:7} Det 24:1-4.   * ^{19:9} nu să află tu altă manuscrisă

[†] ^{19:12} eunuchi sănțu atselji oaminji tsi nu poată si nsoară shi nu poată s-facă cilimenji.

21 Isusul ljj-dzāsi: "Macā vrei s-hii perfectu, duti sh-vindi tsi ai, sh-dā-li a niavutsilor, shi tini va s-ai un ayishteari tu tser. Deapoea haidi sh-urmeadz-mi."

22 Ma tinirlu cāndu li avdzā aesti zboari, fudzi nvirinat, cā avea multă aveari.

23 Atumtsea, Isusul lā dzāsi a ucenitsilor a lui: "Dealihea vā dzāc cā un avut cu zori va s-intrā tu amirāriljea a tserurilor.

24 Sh-nāpoi ma va dzāc: Easti ma lishioarā tsi s-treacā cāmila tu guva a acului, dicāt avutlu s-intrā tu amirāriljea a Dumnidzālui."

25 Cāndu li avdzārā aesti zboari, ucenitsilji a lui s-ciudisirā multu shi ntribarā: "Atumtsea, cai va s-ascapā vahi?"

26 Sh-Isusul mutrinda cātrā nāshi dzāsi: "Trā ominjilji aestā easti nipurutā, ma trā Dumnidzāulu itsido easti putut."

27 Atumtsea Petru ljj-apāndisi: "Ia, noi li alāsām tuti sh-vinim dupā tini, ma tsi va s-amintām noi?"

28 Sh-Isusul lā-dzāsi a lor: "Dealihea ma vā dzāc, tu adārātura atsea noaua, cāndu Hiljiu a omlui va sheadā pri thronlu a māririljei a lui, sh-voi tsi mi avets urmat va shidets pi doisprādzatsi thronuri ti guidicari di doisprādzatsi fārili a Israelui.

29 Sh-caitsido tsi ari alāsat trā numa a mea cāsi, fratsi, surāri, tatā, muma, [muljeari][‡], cilimenji, agri, va s-ljea unā sutā di ori ma multu, sh-va aibā banā eternā.

30 Ma multsā di protslji va hibā tu coadā, sh-atselji di tu coadā va hibā protslji."

20

Parabola cu Lucrutorilji

1 "Amirāriljea a tserurilor undzeashti cu un nicuchir di casā tsi ishi curund dimineatsa s-puituea lucrutori ti ayinjea a lui.

2 Dupā tsi s-ndreapsi tu pāzari cu lucrutorilji cāti un dinar n-dzuā, lji pitricu la ayinjea a lui.

3 Apoea ishi anvārliga di oara noauā dimineatsa, sh-vidzu altsā tsi stātea tu pāzari fārā lucru.

4 Sh-lā dzāsi a lor: 'Dutsets-vā sh-voi la ayinjea a mea sh-mini va vā dau cātā easti ndreptul.'

5 Sh-elji s-dusirā. Elu ishi anvārliga di njeadzāduā sh-pi trei ti-mirindi, feastsi unā soi.

6 Cāndu ishi nāpoi cātrā oara tsintsī ti-mirindi, aflā altsā tsi stātea ni fārā lucru, sh-lji ntribā: 'Cātse shidets aoa tutā dzua ni faptā tsiva?'

7 Elji lji dzāsirā: 'Cā vārā nu nā puitui.' Sh-elu lā dzāsi a lor: 'Dutsets-vā shi voi la ayinji.'

8 Cāndu vini seara, nicuchirlu a ayinjiljei, lji dzāsi a administratorului a lui: 'Acljeamā lucrutorilji shi fā plātirea a lor, apārnjida di la atselji di ma nāpoi sh-pānā la atselji di prota.'

9 Sh-cāndu vinirā atselji di la oara tsintsī, loarā cāti un dinar cathiunu.

10 Cāndu vinirā protslji, minduirā cā va loa ma multu, ma sh-atselji loara cāti un dinar cathiunu.

11 Luānda, murmurea contra a nicuchirlui a casiljei,

12 dzācānda: 'Aeshti di ma nāpoi lucrărā mash unā oarā sh-tini lji plātish ca noi, tsi trapsim greulu sh-căloarea a dzuāljei.'

[‡] **19:29** nu s-aflā tu cathi manuscrisi.

¹³ Ma elu lj-apāndisi a unui di nāshi: 'Oaspe, mini nu ma ts-fac nindriptati. Noi nu featsim pāzari ti un dinar tu dzuā?

¹⁴ Ljea atsea tsi easti a ta sh-imnā. Mini voi s-lji dau aishtui di ma nāpoi cāt a tsāia.

¹⁵ Nu am ndriptati mini s-facā cu a mea tsi s-voi? Catse ti fats oclji ni fānātit, cāndu mini escu giumertu?

¹⁶ Ashā atselji di ma nāpoi va hibā protslji sh-atselji protslji va hibā atselji di ma nāpoi."

Isusul Prividzu di a Treia Oară Moartea a Lui

¹⁷ Deapoea cāndu Isusul ma s-alina cātrā Ierusalem, lji lo dināparti di doisprādzatsi ucenitsilji sh-pri cali lā dzāsi a lor:

¹⁸ "Ia noi nā alinām tu Ierusalem, sh-Hiljiu a omlui va s-prida la mārilji a preftsālor sh-a scribilor. Elji va lu condamnā cu moarti,

¹⁹ va lu prida tu mānjili a pāngānjilor tsi s-lu pizueascā, va s-lu zāpāleascā shi va s-lu crutsiseascā. Ma elu a treia dzuā vā s-nyeadzā dit mortsā."

Ntribarea a Hiljilor al Zevedeu

²⁰ Atumtsea, muma a hiljilor a Zevedeului s-apruche la Isus deadun cu hiljilji a ljei, cādzu pri dintsā sh-lji-cāftā tsiva.

²¹ Sh-elu lj-dzāsi: "Tsi vrei?" Ea apāndisi: "Ursea tsi aeshti doi hiljilji a melji si apunā un di nandreapta sh-altu di nastānga tu amirāriljea a ta."

²² Sh-Isusul apāndisi: "Voi nu shtits tsi cāftats. Putets s-bets voi cupa tsi mini va s-beu? [Shi s-vā pātidzats cu pitedzlu cu cai mini va mi pitedz?]*" Elji dzāsirā: "Ie, putem."

²³ Elu lā dzāsi a lor: "Voi dealihea va s-bets cupa a mea. [Shi va s-vā patidzats cu pitedzlu cu cai mini va mi pitedz.]† Ma nu easti tu māna a mea tsi s-shādets di nandreapta a mea icā di nastānga a mea, cā atseli locuri suntu trā atselji tsi s-etimāsirā di la Tatāl a meu."

²⁴ Sh-cāndu avvdzārā aesti zboari di dzatsi alantsā s-nārāirā cu doi fratsālji.

²⁵ Isusul lji acljimā ningā nāsu sh-lā dzāsi: "Voi lu shtits cā protslji a natsiuñilor lji domneascā atselji sh-mārilji au puteari pri nāshi,

²⁶ ma namisa di voi nu va s-hibā ashā! Cathiun di voi tsi va hibā mari, s-hibā huzmichearlu a vostru,

²⁷ shi caitsido di voi tsi va hibā protlu, prindi s-hibā sclavlu a vostru,

²⁸ cā sh-Hiljiu a omlui nu vini tra s-lji huzmitipseascā, ma huzmitipseascā sh-di dari bana a lui ca arāscumpārari trā multsā."

Doi Orghilji al Iericu

²⁹ Cāndu elji ma ishea di Iericu, un multsāmi mari ma nidzea dupā Isusul.

³⁰ Sh-ia, doi orghi eara apunats ningā cali. Cāndu avvdzārā cā ma tritsea Isusul, apārnjirā s-aurlā: "Njiluia-nā noi, Doamne, Hiljiu al David!"

³¹ Multsāmea lji vārghea tsi s-pāpsea, ma elji aurla ma multu: "Njiluia-nā noi, Doamne, Hiljiu al David!"

³² Atumtsea Isusul chindrui lji acljimā sh-lā ntribā: "Tsi vrets s-fac trā voi?"

³³ Elji dzāsirā: "Doamne, s-nā si dsicljidzā ocljilji."

³⁴ Sh-Isusul aspusi njilā trā nāshi, bāgā māna pri ocljilji a lor, sh-tu atsea oarā loarā videarea a ocljilor a lor sh-elji lu urmarā.

* **20:22** aesti zboari nu s-aflā tu tuti manuscrsili. † **20:23** aesti zboari nu s-aflā tu tuti manuscrsili.

21

Intrarea al Isus tu Ierusalem

¹ Cându lji s-aprucheară a Ierusalemului shi agiumsiră tu Betfagă, aproapi di Muntili a Masnjilor, Isusul pitricu doi ucenitsi,

² dzăcăndă a lor: "Imnats tu hoara tsi easti năintea a voastră, sh-atsia va aflats ună gumară ligată sh-gumăriclu cu năsâ. Dizligats-lji sh-adutsets-lji la min!

³ Sh-macă vără vă dsătsi tsiva, dzătsets-lji că, 'Domnul ari ananghi tră năshi,' sh-atsel va li sălăghească trăoară."

⁴ Tora aestă s-featsi tra si mplinească tsi eara dzăsă di la prufitlu:

⁵ "Dzătsets-lji a hiljiljei a Sionului:

'Ia, ma ts-yini amirălu a tău,
inimă-moali, acălcăt pri ună gumară,

njică ca un gumaric, fătat di un pravdă ti ngărcari.'

⁶ Ucenjitsilji s-dusiră sh-featsiră ashă cum lji avea ursit Isusul.

⁷ Adusiră gumară sh-gumăriclu, ashtirnară pri năsi mantelili a lor sh-Isusul s-alină.

⁸ Sh-ună multsămi multu mar ashtirna mantelili a lor pri cali, iară altsălji frândzea dedzi di ponji sh-li ashtirna pri cali.

⁹ Multsănilji tsi yinea năinti sh-atseali tsi lu urma, aurla, dzăcăndă:
"Hosanna, a Hiljilui al David!"

Ghinicuvăntat s-hibă atsel tsi yini tu numa a Domnului!

Hosanna tu locurili multi analti!"

¹⁰ Cându intră Isusul tu Ierusalem, tută căsăbălu si sculă pri cicioari, sh-dzăsi: "Cai easti aestu?"

¹¹ Shi multseămea apăndisi: "Aestu easti Isusul, prufitul di Nazaretul a Galileiljei."

Isus Cură Templa

¹² Deapoea Isusul intră tu templu sh-lji așeună tută atselji tsi vindea sh-acumpără tu templu sh-arustună measili a alăxitorilor di păradz shi scannili a vinditorilor a purunghilor.

¹³ Sh-lă dzăsi a lor: "Easti scriată:

'Casa a mea va s-acljemă casă di părăcălsiri,'

ma voi u avets turnată ca un pishtireauă di furi."

¹⁴ Atumtsea viniră la năsu tu templu orghi shi shcljiochi sh-Isusul lji vindică.

¹⁵ Ma mărilji a preftăsălor shi scriblji s-nărăiră cându vidzură thavmatili tsi elu avea faptă shi cilimenilji tsi dzătsea cu harauă tu templu: "Hosanna a Hiljilui al David!"

¹⁶ Sh-lji dzăsiră: "Ma avdză tini tsi dzăc aeshti?" Isusul lă dzăsi a lor: "Ie! Nu avets căntată pute:

'Dit gura a njitsilor sh-a bebilor tini ai adrată alăvdari?'

¹⁷ Sh-după tsi lji alăsă atselji, ishi di căsăbă cătră Betania, sh-aclo tricu noaptea.

Hiclu atsel Uscat

¹⁸ Dimineatsa curund, cându ma s-turna tu căsăbă, lu lo foama.

¹⁹ Pri cali vidzu un hic sh-lji si-apruche, ma nu află tsiva, dicăt mash frândzili sh-dzăsi: "S-nu s-leagă frut pute la tini di totăna!" Sh-hiclu s-uscă trăoară.

20 Sh-căndu vidzură aestă ucenitslji s-ciudisiră sh-dzăsiră: "Cum s-uscă hiclu trăoară!"

21 Sh-Isusul apăndisi: "Dealihea vă dzăc, ma s-avets pisti shi s-nu ndoits, va s-fătsets nu mash atsea tsi mini lji-feciu a hiclui, ma sh-canda s-lji dzătsets aishui munti: 'Scoal-ti di aclo sh-arucă-ti tu amari', aestă va si s-facă."

22 Sh-itsido tsi căftats tu părăcălsiri, pistipsinda, va u-loats."

Autoritatea al Isus

23 Căndu întră tu templu, mărilii a preftsălor sh-aushilji a popului lji s-aprucheară candu ma lji nvitsa, sh-lu ntribară: "Cu tsi autoritatii li fatsi tini aesti lucri? Sh-cai ts-ari dată aestă autoritatii?"

24 Sh-Isusul apăndisi: "Sh-mini va vă fac ună ntribari, sh-macă voi va nj-apăndisits, mini tutashă va vă dzăc, că cu tsi autoritatii li fac tuti aesti lucri.

25 Pitedzlu a Ioanului di iu vini? Di la tser ică di la oaminjilji?" Sh-elji minduea namisa di năshi, dzăcănda: "Ma s-lji dzătsem di la tser, elu va nă dzăcă: 'Cătse atumtsea nu lji pistipsit?'

26 Macă va lj-dzătsem, 'di la oaminjilji,' avem frică di multsămea, că tuti lu acljeam Ioanul prufit."

27 Sh-lji-apăndisiră a Isusului, dzăcănda: "Nu shtim." Atumtsea elu lă dzăsi a lor: "Nitsi mini nu va vă dzăc că cu tsi autoritatii li fac aesti lucri."

Parabola a Doi Hiljilor

28 "Tsi minduits? Un om avea doi hilji sh-cum s-dusi cătră protlu, lji dzăsi: 'Hilje, duti ază s-lucredzi tu ayinji!'

29 Elu apăndisi: 'Nu voi,' ma, ma năpoi s-mitänjusi shi s-dusi.

30 Deapoea tatăl s-turnă cătră a doilu shi lj-dzăsi sh-a lui ună soi. Sh-elu lj-apăndisi sh-dzăsi: 'Ie, doamne,' ma nu s-dusi.

31 Cai di dolji lu featsi vrearea a tatălui?" Elji lj-dzăsiră: "Protlu." Isusul lă dzăsi a lor: "Dealihea vă dzăc că taxidarilji sh-putanili va intră năinti di voi tu amirărilea a tserurilor."

32 Că Ioanul vini la voi tră spuneari calea a ndriptatiljei, sh-voi nu lu pistipsit, iară taxidarilji sh-putanili lji pistipsiră. Cu tut atsea, voi nitsi după tsi li avets vidzută aesti lucri, nu vă mitunjăsit sh-nu pistipsit.

Parabola a Ayinjarlor Arălji

33 "Auscultats ună altă parabolă. Eara un nicuchir a casiljei, tsi simină un ayinji, sh-u anvărligă cu gardu shi săpă un loc di stultsinari aua, sh-adră un pirgū de vigljari. Ayinjea lji u-pistripsi la niscântsă ayinjeari sh-fudzi diparti.

34 Căndu vini chirolu di adunari, elu pitricu huzmichearlji a lui la ayinjearlji ti adunari partea a lui di fruti.

35 Ma ayinjearlji lji acătsară huzmichearlji a lui, unu lu bătură, alantu lu vătămară, sh-a treilu lu vătămară cu chetri.

36 Năpoi pitricu altsă huzmicheari, ma multsă di protslji, sh-ayinjearlji featsiră cu năshi un soi.

37 Tu soni, elu pitricu hiljiu a lui, dzăcănda: 'Di hiljiu a meu va aibă respect.'

38 Ma ayinjearlji căndu lu vidzură hilj-su, dzăsiră un cu-alantu: 'Aestu easti mushtinitorlu. Haidets, s-lu vătămăm shi s-lom mushtinirea a lui.'

39 Sh-lu acătsară, lu arcară nafoară di ayinji sh-lu vătămară.

40 Tora, căndu va yină nicuchirlu a ayinjiljei, tsi va-l fac a ayinjearilor aishtor?"

41 Elji dzăsiră: "Elu va lji vatămă di tuti arălji, sh-va lă-u da ayinjia la altsă ayinjar, tsi va s-da frutili tu chirolu tsi prindi."

⁴² Isusul lă dzăsi a lor: "Nu avets căntată pute la Scriturili: 'Cheatra tsi masturilji u-scoasiră ca nilipsită,
-featsi cheatra a chioshlui.'

*Aestu easti ciudia tsi Domnul featsu
sh-easti thăvmătisit tu ocljilji a noshtri?*

⁴³ Tră atsea mini ma vă dzăc a voauă, că va vă si ljea amirăriljea a Dumnidzălui, sh-va lj-si da a unui popul tsi va da fruti.

⁴⁴ Sh-atsel tsi va s-cadă pri aestă cheatră, va si s-frângă, sh-atsel pri cai va s-cadă cheatra va si sărămă."

⁴⁵ Sh-mărilji a preftsălor sh-Fariseilji candu li avdzăra parabolili a lui, aduchiră că ma grea tră năshi.

⁴⁶ Sh-căfta s-lu acătsa, ma avea frică di populu, că elji lu lugursea prufit.

22

Parabola a Numtăljei

¹ Sh-Isusul lă gri năpoi a lor cu parabolă, dzăcândă:

² "Amirăriljea a tserurilor lj-undzeashti a unui amiră, cai etimăsi numta a hiljilui.

³ Sh-pitricu huzmichearliji a lui s-lă grească a acljimatsălor tu numtă, ma elji nu vrură s-yină.

⁴ Pitricu altsă huzmicearli, dzăcănda: 'Dzătsets-lă a acljimatsălor: Ia, mini am ndreaptă upsetsea, yitsălji sh-nămaljili grasi suntu tăljati, sh-itsido easti etimu. Haidets pi numtă.'

⁵ Ma elji nu vrură s-avdă shi s-dusiră, un tu agrul a lui sh-alantu tu lucrili a lui.

⁶ Sh-alantsălji după tsi acătsară huzmichearliji a lui, lji ngiurară sh-lji vătămară.

⁷ Atumtsea amirălu căndu avdză aestă, s-nărăi sh-pitricu armata a lui lji afăniști atselji vătămători sh-arsi căsăbălu a lor.

⁸ Atumtsea lă dzăsi a huzmichearilor a lui: 'Numta easti etimă, ma acljimatsălji nu fură axii.

⁹ Dutsas-vă la crutsisirea a căljuirilor sh-acljimats pi numtă caitsido tsi s-aflas.'

¹⁰ Sh-huzmichearliji ishir pri căljuiri, adunară tuts atselji tsi aflare, arăi sh-bunji, sh-loclu a numtăljei s-umpă cu acljimats.

¹¹ Atumtsea amirălu intră s-veadă acljimatsălji, sh-vidzu aclo un om tsi nu avea nviscut stranjili di numtă.

¹² Amirălu lj-dzăsi: 'Oaspe cum intrash aoa ni avut stranji di nuntă?' Sh-elu ncljisi gura.

¹³ Atumtsea amirălu lă dzăsi a servitorilor: 'Ligats-lu di manji sh-di cicioari, sh-arucats-lu tu scutidlu di nafoară. Aclo va hibă plângul sh-cărtsinirea a dintsălor.'

¹⁴ Isusul ncljisi zborlu a lui, dzăcănda: "Multsă suntu acljimats, ma putsănjii suntu aleptsă."

Haua a Taxililor

¹⁵ Atumtsea Fariseilji s-dipărtară shi s-minduiră, cum s-lu acătsa tu căbatii.

¹⁶ Sh-pitricură ucenjitsili a lor deadun cu Iordanijilji s-lji dzătsea: "Nvitsătore, noi shtim că tini eshti alihios, sh-tsi nvetsi calea a Dumnidzălui

după alihea, sh-nu ti meală di vără, că tini nu vedz părearea di nafoară a oamnilor.

17 Dză-nă tora, cum mindueshti? Easti ndreptu si s-plătească taxa a Cezarului, ică nu?"

18 Ma Isusul cunuscând arătatea a lor, lă dzăsi: "Cătse mi cărtits, ipucrits?

19 Spunets-nji denarlu a taxăljei." Atumtsea elji lji spusiră un denar.

20 Sh-elu lă dzăsi a lor: "A cui easti aestă fatsă sh-aestă scritură?"

21 Elji lj-dzăsiră: "A Cesarului." Atumtsea elu lă dzăsi a lor: "Dats-lă a Cesarului tsi easti a Cesarului sh-a Dumnidzălui tsi easti a Dumnidzălui."

22 Sh-elji cându avdăra aestă, s-ciudisiră, lu alăsară sh-fudziră.

Saduceilji sh-Nyearea

23 Tu atsea dzuă viniră la năsu Saduceilji, tsi nu pistipsescu tu nyeari, sh-lu ntribară,

24 dzăcândă: "Nvitsătore, Moisiul ari dzăsă: Macă vără moari sh-nu alasă cilimenji, fratili a lui si nsoară cu muljearea a lui, tra s-lji alasă mushtinitori a fratiui a lui.

25 Tora tră noi eara shapti frats, protlu si-nsură sh-muri. Nu alăsă mushtinitori, sh-u alăsă muljeari-sa a fratilui a lui.

26 Ashă sh-a doilu, sh-a treilu, până la a shaptilu.

27 Tu soni, muri sh-muljearea.

28 Tu nyeari, a cui di aeshti shapti va hibă muljearea? Că tută u avură muljeari."

29 Ma Isusul apăndisi: "Hits tu căbată că nu u cunushtets nitsi Scritura, nitsi putearea a Dumnidzălui.

30 Tu nyeari oaminijilji nitsi va si-nsoară sh-nitsi va si s-mărită, ma elji va s-hibă ca anghilji tu tseruri.

31 Tora, tră nyearea a mortsălor, nu avets căntată tsi vă easti dzăsă di la Dumnidzălu:

32 'Mini escu Dumnidzălu al Avraham, Dumnidzălu al Isac sh-al Iakov?' Dumnidzălu nu easti Dumnidzălu a mortsălor ma a yiilor."

33 Sh-multsămea, cându li avdza aesti s-ciudisea di nvitsătura a lui.

Ordinlu atsel Marili

34 Tora Fariseilji cându avdără că Isusul avea astupată gura a Saduceiljilor, s-adunară deadun.

35 Sh-un di atselji, nvitsător di lege, ntribănda, l-băgă tu provă:

36 "Nvitsătore, cai easti ordinlu ma mari tu Lege?"

37 Sh-Isusul dzăsi: "S-vrei Domnul, Dumnidzălu a tău, cu tută inima a ta, cu tută suflitu a tău, sh-cu tută mintea a ta.'

38 Aestă easti protlu sh-ma marli ordin.

39 Sh-a doilu uni soi ca aestu easti: 'S-vrei aproapilu a tău uni soi ca cum ti vrei tini.'

40 Di aestii doi ordinii si aspindzură Legea sh-Prufitsălji."

Hristolu, Hiljilu al David sh-Domnul a Lui

41 Tora cându s-adunară Fariseilji, Isusul lji ntribă:

42 "Cum minduists voi tră Hristolu? Hiljilu a cui easti?" Elji dzăsiră: "Al David."

43 Elu lă dzăsi a lor: "Ma cum, atumtsea Davidul, tu Duh, lu acljeamă 'Domn'? Davidul dzăsi:

44 'Domnul lj-ari dzăsă a Domnului a meu:

Apun-ti tu nandreapta a mea pānā
cāndu mini s-bagā dushmanjilji a tālji
ca scannā sum cicioarilī a tali.'

45 Macā Davidul lu acljeami 'Domnu', cum poati s-hibā hiljilu a lui?"

46 Sh-vārā nu putu s-lji apāndisea, sh-di atsea dzuā vārā nu cutidzea s-lu
ntriba ma.

23

Isusul Vārgheashti Scriblji sh-Fariseilji

1 Atumtsea Isusul lā gri a multsānjilor sh-a ucenitsilor a lui,

2 shi dzāsi: "Scriblji sh-Fariseilji shidzurā pri scannul al Moisiu.

3 Trā atsea, vigljeats shi fātssets itsi vā dzāc, ma nu fātssets cum fac elji,
cātse dzāc, ma nu fac.

4 Elji leagā sartsinji greali tsi s-poarta cu zori sh-li bagā pri plātārilī a
oamnjilor, ma elji nu vor s-li minā nitsi cu dzeaditlu a lor.

5 Ma tuti faptili a lor li facā tra si s-veadā di oaminjilji, li lārdzescu
filacterili a lor sh-li lundzescu hirilji a stranjilor a lor.

6 Arisescu protili locuri la uspetsi sh-protili locuri tu sinagodzi,

7 sh-ncljināciunjilji tu pādzi, shi si s-acljeamā 'Rabi' di oaminjilji.

8 Ma voi, nu alāsats s-vā acljeamā 'Rabi', cā mash un easti Nvitsātorlu a
vostru, sh-voi tuts hits frats.

9 Sh-pristi loc nu acljimats vārā 'tatāl' a vostru, cā mash un easti Tatālu a
vostru. Elu easti tu tseruri.

10 Nu alāsats s-vā acljeamā printsu, cā un easti printsul a vostru: Hristolu.

11 Ma marli di voi prindi s-hibā huzmichiarlu a vostru.

12 Cā cai va si s-analtsā, va si s-apleacā, sh-cai va si s-apleacā, va si s-
analtsā.

13 Ma cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucrits! Cā ncljidets amirāriljea a
tserurilor nāintea a oamnjilor. Cā nitsi voi nu intrats, nitsi nu alāsats atselji
tsi vor s-intrā.

14 [Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucrits! Cā mācats tu cāsili a veduvilor,
shi trā ocljilji a lumiljei fātssets pārācālsiri lundzi, trā atsea voi va s-hits
giudicats.]*

15 Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucrits! Cā tritsetsi amarea sh-loclu ti
fātseari prozelits, sh-cāndu vārā, s-fatsi ahtar lu fātssets hiljilu al Geehena,
sh-di doauā ori ma arāu di voi.

16 Cavai di voi, cālāuzu orghi tsi dzātsets: 'Macā vārā si spigiurā pi
templu nu easti tsiva, macā si spiugirā pi furilia a templui prindi s-tsānā
spigiurarea.'

17 Glari sh-orghi! Cai easti ma mari: furia icā templu tsi sāmtsashti furia?

18 Voi ninga dzātsets: 'Ma atsel tsi va si spigiurā pi altarlu, nu easti tsiva,
macā si spigiurā pi doara tsi easti pi nāsu, prindi s-tsānā spigiurarea.'

19 Orghi! Cai easti ma marā: doara icā altarlu tsi sāmtsashti doara?

20 Ma atsel tsi va si spigiurā pi altarlu, si spigiurā pi nāsu sh-pi itsi lucri
tsi suntu pisti nāsu.

21 Atsel tsi si spigiurā trā templu, si spigiurā trā nāsu sh-trā Dumnidzālu
tsi bāneadzā aclo.

22 Ma atsel tsi va si spigiurā pri tserlu, si spigiurā pri thronlu al
Dumnidzāu sh-pri atsel tsi shādi pri nāsu.

23 Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucritsi! Că voi lugursits a dzatsea a mentāljei sh-a mārarijei, a chimināljei, shi alāsats dupā mānā lucrili atseali ma greali a legiljei: ndriptatea, njila sh-pistea. Aesti lucri prindi s-li fātsets ni alāsats dupā mānā altālī.

24 Călāuzi orghi, tsi sticurats biutura trā s-mutats cunuplu, ma ascāpitats cāmila!

25 Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucritsi! Că curatsă partea di nafoară a cupāljei, sh-a piatāljei, iară di nāuntru suntumplini cu arāchiri sh-cu zālumi.

26 Fariseu orbu! Curā ma nāinti di nāuntru cupa sh-piata, sh-di nafoară va s-hibā curatā.

27 Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucritsi! Că undzits ca murmintsă alghiti, tsi di nafoară s-veadă mushati, ma nāuntru suntumplini di oasili a mortsālor sh-cu multă livushitură.

28 Ashā shi voi di nafoară vā aspunets a oaminjlor ca ndreptsă, ma di nāuntru hitsmplină di ipucrizii sh-di anapudii.

29 Cavai di voi Scribi sh-Farisei ipucritsi! Că adrats murmintsălji a prufitsălor shi stulsits grochili a ndreptsălor,

30 sh-dzātsets: 'Ma s-aveam bānat tu chirola a pāpānjilor a noshtri, nu va avem prilucrat cu nāshi, la vātāmarea a prufitsălor.'

31 Zburānda ashātsi voi mārtirsits contra di voi, că hits hiljilji atsilor tsi vātāmāră prufitsălji.

32 Voi u-tritest misura a pāpānjilor a voshtri.

33 Sherchi, pulji di nāpārtitsi! Cum va s-ascāpats di giudicare a Geheniljei?

34 Trā atsea, ia mini ma pitrec la voi prufitsi, shtiutsi shi srcibii. Voi niscantsă di nāshi va lji vātāmats, sh-va lji crutsisits. Niscantsă altsă va lji bātets tu sinagogāli a voastri, sh-va lji avinats dit un cāsābă tu altu,

35 tra s-cadă pri voi tută sāndzili a ndreptsălor, virsată pri loc, di la sāndzili a ndreptului Abel panā la sāndzili al Zaharia, hiljilu al Barahia, tsi voi lu vātāmat namisa de templu sh-di altar.

36 Dealihaea ma vā dzāc că tuti aesti lucri va s-cadă pri aestă farā.

37 Ierusalem, Ierusalem, tsi li vatsānji prufitsălji sh-li vatsānji cu chetri atselji pitricutsălji la tini! Di căti ori am vrută s-adun hiljilji a tālji ashātsi cum aduni clocea puljilji a ljei sum areapti, ma voi nu vrută!

38 Ia, templul a vostru ma armāni shcretă.

39 Că mini ma vā dzāc, că di tora sh-nclo nu va mi videts ma pānă cāndu s-dzatsets: 'Ghinicuvāntat s-hibā atsel tsi yini tu numa a Domnului!"

24

Nvitsarea Profetică, Seamnili a Chirolui dit Soni

1 Tora cāndu Isusul ishi dit templu sh-ma s-dipārta, ucenitsilji a lui lji s-aprucheară tsi s-lji spunea adārāturilă a templui.

2 Ma Isusul lā dzāsi a lor: "Nu li videts voi tuti aesti? Dealihaea ma vā dzāc, că aoa nu va s-armānā vārā cheatră pristi cheatră, că tuti va s-hibā surpati."

3 Deapoea cāndu elu shidzu tu Muntili a Masnjilor, lji s-aprucheară singur ucenitsilji u lui sh-lji dzāsiră: Nā-aspuñā cāndu va s-undzească aesti lucri? Sh-cai va hibā semnu a vinitiājei a ta sh-a bitisitāljei a etiljei?

4 Sh-Isusul apāndisi: "Afirits-vā s-nu vā arādă vārā!

5 Că multsă va yinā tu numa a mea, sh-va dzācă: 'Mini escu Hristolu,' sh-va s-arādă multsă oaminji.

6 Atumtsea va s-avdzāts di alumti sh-di hābāri trā alumti. Afirts-vā, sh-nu vāaspārats, cā aesti tuti prindi si s-facā, ma bitisita ninga nu va s-aibā vinītā.

7 Va si scoalā natsiunea contra a natsiuniljei, amirāriljea contra a amirāriljie, va s-aibā urfanji di pāni, sh-cutremburi tu multi locuri.

8 Ma tuti aesti lucri va s-hibā apārnjita a durerilor a amintariljei.

9 Atumtsea va s-vā prida tu munduiri sh-va s-vā vatāma, sh-di tuti natsiunili va s-vā aurascā trā itia a numāljei a mea.

10 Atumtsea multsa va s-dipārteadzā di pisti, va vindā un-alantu, sh-va aurasca un-alantu.

11 Va s-easā multsā prufits arādioshi, sh-va arādā multsā oaminji.

12 Sh-macā va s-multseacā anapudzilji, a multsālor va lā s-arātseascā vrearea.

13 Ma atsel tsi va aravdā pānā tu soni, atsel va s-ascapā.

14 Sh-evanghelul aestu a amirāriljei va hibā predicat pri tutā lumea, ca unā mārtiri di tuti natsiunile sh-atumtsea va hibā bitisita.”

Munduirea Atsea Marea

15 Cāndu s-videts lähtarea a shcretuiriljei, tsi easti paradzās di prufitlu Daniel, sh-ljea loc tu loclu sāmtu (cai cāntā s-ljea aduchescā).

16 atumtsea atselji tsi suntu tu Iudea, s-fugā pri muntsā.

17 Cai s-alfā pri tāratsu a casiljei, s-nu dipunā s-ljea tsiva di casā.

18 Cai easti pri agru s-nu si s-toarnā s-ljea mantelul a lui.

19 Ma cavai di muljerili atseali greali sh-atseali tsi va lji da sinā a cilimeanlui tu atseali dzāli.

20 Ma pārācālsits-vā tsi fudzirea a voastrā s-nu hibā iarna, icā Sāmbāta.

21 Cā atumtsea va aibā unā munduiri ahāntu mar, cāt nu ari undzit pute di tu ahurhitia a lumiljei, pānā azā, sh-nu va aibā vārāoarā.

22 Sh-ma s-nu si shcurteadzā atseali dzāli, nu va ascapa vārā om, ma trā itia a aleptsālor atseali dzāli va si shcurteadzā.

23 Atumtsea macā vārā va vā dzācā: ‘Ia, Hristolu easti aoa,’ icā: ‘Easti aclo,’ nu lu pistipsits.

24 Cā va easā hristoshi arādioshi sh-prufitsi arādioshi, sh-va facā seamni māri, sh-ahānti ciudii cāt, ma s-putea s-arādā s-putea sh-aleptsālji.

25 Ia, adutsets-vā aminti cā mini vā hābārsii ma nāinti.

26 Sh-macā vā dzācā: ‘Ia, Hristolu easti tu irnjii,’ nu dutsets-vā aclo. ‘Ia, easti tu udādzili atseali ascumti,’ nu pistipsits-lā.

27 Cā ca ascāpirarea tsi easi di tu rāsārit shi si aspuni pānā tu ascāpitat, ashā va hibā sh-vinita a Hiljilui a omlui.

28 Cā aclo iu suntu cufomili, aclo va s-adunā sh-vulturilji.”

Vinita a Hiljilui a Dumnidzāui

29 “Tora dupā nvirinarea atsilor dzāli, ‘soarili va si scutidiseascā,

sh-luna nu va s-da lunjina a ljei.

Stealili va s-cadā dit tser,

sh-puterili a tseruilor va si trunduescu.’

30 Atumtsea va si s-veadā tu tser semnul a Hiljilui a omlui. Tuti natsiunili a loclui va plāngā, cāndu s-veadā Hiljilu a omlui yininda pristi norilji a tserlui cu puteari sh-māriri mari.

³¹ Sh-elu va li pitreacă anghilji a lui cu boatsi vărtoasi di trumpetă, sh-elji va adună aleptsălji a lui di patru vimturili, di ună mardzină a tserlui până la alantă.

³² Tora di la hiclu nvitsats aestă parabolă: cându tora dedzili a lui s-muljeadză, shi scoată frândzăli, s-u shtits că vearea easti aproapi.

³³ Ashătsi sh-voi, cându s-videts tuti aesti lucri, si shtits că elu easti aproapi, ningă ushă.

³⁴ Dealiehea ma vă dzăc că nu va treacă aestă ghenerată ni faptă tuti aesti.

³⁵ Tserlu shi loclu va treacă, ma zboarili a meali nu va treacă."

Băgats Oară di Vinita a Hiljilui a Omlui!

³⁶ "Iară di dzua atsea sh-di oara atsea vără nu shtii, nitsi anghilji dit tser, nitsi Hilljilu, ma singur Tatăl.

³⁷ Shi ashă cum tu dzăllili al Noe, ashă va hibă sh-la vinita a Hiljui a omlui.

³⁸ Că ashă cum tu dzăllili atseali di cama năinti a nicariljei, oaminjili măca sh-bea, si-snsura shi s-mărtă, până cându Noeul intră tu varcă.

³⁹ Elji nu aduchiră tsiva, până cându vini nicarea sh-lji lo tut. Ashă va hibă sh-tu vinita a Hiljilui a omlui.

⁴⁰ Atumtsea doi va hibă la agru, un va si s-ljea, sh-alantu va si s-alasă.

⁴¹ Doauă muljeri va s-matsină la moară, ună va si s-ljea, sh-alanta va si s-alasă.

⁴² Stats dishtiptat, că nu shtits tu tsi oară va s-yină Domnul a vostru.

⁴³ Ma si shtits aestă, că ma s-shtiea nicuchirlu a casiljei tu tsi oară a noaptiljei va yinea furlu, va s-armănea dishtiptat sh-nu va lu alăsa s-lji intra tu casă.

⁴⁴ Tră aestă voi s-hits etimăsits, că Hiljui a omlui va s-yină tu atsea oară cându voi nu lu ashtiptats."

Parabola a Doi Huzmichearilor

⁴⁵ "Cai easti atsel huzmichear pistimen sh-mintimen? Easti atsel tsi nicuchirlu l-băgă pristi huzmichearli a lui, tra s-lă da hrană tu oara tsi prindi.

⁴⁶ Ca hara di atsel huzmichear tsi, cându si s-toarnă nicuchirlu a lui, s-lu află făcănda ashă.

⁴⁷ Dealiehea ma vă dzăc că elu va s-lji pistipsească atsilui huzmichear tută ayishterea a lui.

⁴⁸ Ma, macă aestu huzmichear arău dzătsi tu inima a lui: 'Domnul a meu amăni s-yină,'

⁴⁹ sh-ahurheashti s-bată sotsilji a lui, sh-măcă sh-bea cu biutorlji,

⁵⁰ domnulu aishtui huzmichear va yină tu dzua atsea, cându elu nu lu ashteapti, sh-tu oara atsea cându elu nu u-shtii.

⁵¹ Elu va lu condamnă greu sh-va lji da tihea a ipucritsilor. Aclo va s-hibă plângul sh-cărtsânirea a dintsălor."

25

Parabola a Dzatsi Virginilor

¹ "Atumtsea amirăriljea a tserurilor va s-undzească cu dzatsi virgini, tsi li loară cândili a lor, sh-ishiră năintea a dzinirlui.

² Tora tsintsi di eali eara glari sh-tsintsi mintimeni.

³ Glarili, cându loară cândili a lor, nu loară cu năsi sh-untulemlu.

⁴ Iară mintimenili, deadun cu cândili, loară sh-untulemlu tu vasili a lor.

⁵ Sh-metsi dziniri ma s-amăna, lă vini somnul a tutulor sh-durnjiră.

6 Ma cātrā njedzā-noapti s-avdzā un griri: 'Ia, ma yini dzinirli, ishits s-lu adunats!'

7 Atumtsea tuti virginili s-dishtiptarā shi ndreapsirā cāndilili a lor.

8 Shglarili lā dzāsirā a mintimenilor: 'Dats-nā di untulemlu a vostru, cā cāndilili a noastri ma s-astingā.'

9 Ma mintimenili apāndisirā: 'Nu, cā nu va nā-agijungā, nitsi a noauā nitsi a voauā. Ma ghini nidzets la vinditorli sh-acumpārats.'

10 Sh-cāndu eali s-dusirā s-acumpārā, yini dzinirli. Virginili tsi eara etimi, intrarā deadun cu nāsu la numtā, sh-usha si ncljisi.

11 Ma napoi vinirā sh-alanti virginini, dzācānda: 'Doamne, doamne, discljidi usha.'

12 Ma elu apāndisi: 'Dealihea ma vā dzāc, cā nu vā cunoscu.'

13 Trā atsea stats dishtiptat, cā nu shtits nitsi dzua nitsi oara cāndu va yinā.'

Parabola di Talentsāli

14 "Amirāriljea a tserurilor undzeashti tutashā ca un om, tsi cāndu ma s-nchisea ti un cālātorii lā acljimā huzmichearli sh-lā pistipsi a lor avearea a lui.

15 A unui lji deadi tsintsi talentsā, a altui doi sh-a altui un, a cuitsido dupā putearea a lui sh-fudzi pi cali.

16 Trāoara atsel tsi avea loatā tsintsi talentsā s-dusi, sh-featsi pāzari sh-amintā tsintsi altsā.

17 Tutashā sh-atsel tsi avea loatā doi talentsā amintā doi altsā.

18 Iarā atsel tsi avea loatā un, s-dusi, disfeatsi unā groapā tu loc sh-ascumsi talentul a nicuchirlui a lui.

19 Dupā multu chiro, s-turnā nicuchirlu a huzmichearilor sh-featsi luguriili cu elji.

20 Sh-atsel tsi avea loatā tsintsi talentsā lj-ishī nāinti sh-lji adusi tsintsi altsā, dzācānda: 'Doamne, tini nji ai pistipsitā tsintsi talentsā, ia cu atseali mini amintai tsintsi altsā.'

21 Sh-nicuchirlu lj-dzāsi: 'Bravo, huzmichear bun sh-pistimen. Tini fushi pistimen tu lucri njitsi, mini va ti bag pi māri lucri. Haidi s-hārseshti cu nicuchirlu a tāu!'

22 Deapoea vini sh-atsel tsi avea loatā doi talentsā sh-dzāsi: 'Doamne, tini nji ai pistipsitā doi talentsā. Ia, cu atseali mini amintai doi altsā.'

23 Sh-nicuchirlu a lui lj-dzāsi: 'Bravo, huzmichear bun sh-pistimen. Tini fushi pistimen tu lucri njitsi, mini va ti bag pi māri lucri. Haidi s-harseshti cu nicuchirlu a tāu!'

24 Tu bitisitā vini sh-atsel tsi avea loatā mash un talentu sh-dzāsi: 'Doamne, mini lu shtiam cā eshti om aspru, tsi seatsiri aclo iu nu ai siminatā sh-adunju iu nu ai mpārtsātā,

25 trā atsea avui fricā sh-mi dush sh-lu ascumshu talentul a tāu tu loc. Ia, mini ma ts-u tornu atsel tsi easti a tāu.'

26 Sh-nicuchirlu apāndisi: 'Huzmichear anapud sh-timbel! Tini lu shtiai cā mini seatsir aclo iu nu am siminatā sh-adun aclo iu nu am mpārtsātā.

27 Tini prindea s-lji-aveai datā pāradzli a meali la bancā sh-ashā, tu turnarea a mea mini va lji aveam loatā cu amintatic.

28 Trā atsea loats aishtui talentul shi dats-lu atsilui tsi ari dzatsi talentsā.

29 Cā atsilui tsi ari va lji si artirseascā ma multā sh-va s-aibā multu. Ma atsilui tsi nu ari, va-lj si ljea sh-atsea tsi ari.

30 Arcats-lu tu scutidlu di nafoarā aесту servitor arāu. Aclo va hibā plāngul sh-cārtānirea a dintsālor.'

Bitisita ti Nvitsarea Profeticā, Oili sh-Cāprili

³¹ “Cāndu s-yinā Hiljiu a omlui tu mārireia a lui, deadun cu tut s anghilji, atumtsea va s-apunā pri thronlu a mārīrilei a lui.

³² Sh-tuti natsiunili va s-adunā nāintea a lui, sh-elu va li dispartā unlu di alantashā cum disparti picurarlū oilili di cāprili.

³³ Sh-oili va li bagā nandreapta a lui sh-cāprili nastānga.

³⁴ Atumtsea Amirālu va l-dzācā atsilor tsi va hibā nandreapta a lui: ‘Haidets għinicuvāntas a Tatālui a meu. Mushtinit-su amirārileja tsi s-featsi etimu trā voi di la adrarea a lumiljei.

³⁵ Cā avui foami sh-nji deditā ti mācari, avui seati sh-nji deditā ti beari, earam xen sh-mi preadunat,

³⁶ earam dizviscut sh-mi nviseaut, earam lāndzit sh-voi mi vindicat, earam tu hapsi sh-vinitā la mini.’

³⁷ Atumtsea ndreptsālji va s-lji apāndiseascā: ‘Doamne, cāndu ti vidzum agiun sh-ti hrānim, icā nsitat shi s-deadimā ti beari?

³⁸ Sh-cāndu ti vidzum xen sh-ti preadunām, icā dizviscut sh-ti nviscum?

³⁹ Sh-cāndu ti vidzum lāndzit icā tu hapsi sh-vinimu la tini?’

⁴⁰ Sh-Amirālu apāndisi: ‘Dealihea ma vā dzāc: Di cāti ori lji-u-avets faptā aestā a vārui di aeshti fratsi a melji ma njitsi, aestā nji-u fetsitu a njia.’

⁴¹ Deapoea elu va lā dzācā sh-atsilor tsi va hibā nastānga: ‘Dipārtats-vā di mini, blāstimats, tu foc di totāna, etimāsit ti draclu sh-anghilji a lui.

⁴² Cā aveam foami sh-nu nji deditā ti mācari, avui seati sh-nu nji deditā ti beari,

⁴³ earam xen shi nu mi preadunat, dizviscut shi nu mi nviseaut, lāndzit sh-tu hapsi shi nu viriitā s-mi mutreat.’

⁴⁴ Atumtsea elji va lji apāndiseascā: ‘Doamne, cāndu ti vidzum cu foami icā cu seati, icā xen, icā dizviscut, icā lāndzit, icā tu hapsi sh-nu ti agiutām?’

⁴⁵ Atumtsea elu va lā apāndiseascā: ‘Dealihea vā dzāc: Di cāti ori tsi nu lji-u avets faptā aestā a vārui di aeshti ma njitsi, aestā nu nji-u avets faptā a njia.’

⁴⁶ Sh-elji va s-ducā tu munduiri di totāna, ma ndreptsālji va s-aibā bana eternā.”

26

Complotlu a Preftsālor

¹ Cāndu Isusul bitisita tuti aesti zboari, lā dzāsi a ucenitsilor a lui:

² “Voi shtits cā dupā doauā dzāli easti Pashtili, sh-deapoea Hiljiu a omlui va s-prida ti crutsisiri.”

³ Atumtsea mārilji a prefstsālor, sh-aushilji a popului s-adunarā tu uborlu a arhiprefstului tsi s-acljima Caiafa.

⁴ Sh-apofāsirā s-lu acātsa Isusul cu tirtipi shi s-lu vatāmā,

⁵ ma dzātsea: “Nu tu sārbātoari, tsi s-nu s-facā vārā mintiturā tu popul.”

Uspetsi tu Betania

⁶ Cāndu Isusul eara tu Betania, tu casa al lebroslu Simon,

⁷ s-apriuiche unā muljeari cu un vas di alabastru cu untulem di njir multu scumpā, shi lji-lu virsā pri caplu a lui, cāndu elu ma shidea andupirat la measā.

⁸ Cāndu ucenitsilji a lui vidzurā aestā, s-nārāirā shi ntribarā: “Cātse tut adestu hārgiuiri geaba?”

⁹ Aestu untulem, putea si s-vindea multā scumpu sh-pāradzili si s-dea a niavutsālor."

¹⁰ Ma Isusul lu achicāsi aestā sh-lā dzāsi a lor: "Cātse u tulburatsā aestā muljeari? Ea featsi un lucru bun trā mini.

¹¹ Cā oarfānjiji va li avetsi totāna cu voi, ma mini nu va mi avets totāna.

¹² Cā, virsānda aestu untulem njirusit pri truplu a meu, ea lu ndreapsi truplu a meu trā ngrupari.

¹³ Dealihea mini ma vā dzāc cā iutsido tsi va s-hibā predicat aestu evanghelu tu tutā lumea, va si aspunā cā tsi featsi aestā muljeari, trā amintirea a ljei."

Pridarea al Isus

¹⁴ Atumtsea un di atselji doisprādzatsi, cu numa Iuda Iscariotul, s-dusi la mārilji a preftsālor,

¹⁵ sh-lā dzāsi a lor: "Cāti va nji dats tsi mini s-vā lu prida?" Sh-elji lj-misurārā treidzātsi pāradzā, sicli dī asimi.

¹⁶ Sh-di atumtsea elu cāfta oara s-lu prida.

Tsina a Pashtilie

¹⁷ Tu prota dzuā a Adzāmilor, ucenitsilji s-apruchearā a Isusului sh-lu ntribarā: "Iu vrei s-ndridzem trā mācari Pashtili?"

¹⁸ Sh-elu apāndisi: "Dutsets-vā tu cāsābā la fileanlu sh-dzātssets-lji: 'Nvitsātorul dzātsi: Chirolu a meu easti aproapi. Va s-facā Pashtili la casa a ta deadun cu ucenitsilji a melji.' "

¹⁹ Atumtsea ucenitsilji featsirā ashā cum lā avea dimāndatā Isusul shi itimāsirā Pashtili.

²⁰ Sh-cāndu ntunicā, elu shidzu la measā deadun cu doisprādzatslji.

²¹ Cāndu ma māca, dzāsi: "Dealihea mini ma vā dzāc, cā un di voi va mi prida."

²² Elji si nvirinarā multu sh-cathiun di nāshi ahurhi s-dzācā: "Nacā escu mini, Doamne?"

²³ Sh-elu apāndisi: "Atsel tsi ari muljeatā deadun cu mini māshcātura tu cātsān, elu va mi prida.

²⁴ Ashā cum easti scriatā trā nāsu, Hiljiu a omlui s-dutsi. Ma cavai di atsel om tsi prida Hiljiu a omlui! Trā nāsu va eara ma ghini s-nu eara amintat pute."

²⁵ Sh-Iuda, atsel tsi va lu pridea, lu ntribā sh-lji dzāsi: "Rabbi, nacā escu mini atsel?" Elu lji dzāsi: "Tini ma dzātsii!"

²⁶ Sh-iarā elji ma māca, Isusul lo pānea, u-ghinicuvāntā, u frāmsi, sh-u deadi a ucenitsilor a lui sh-dzāsi: "Loats shi mācats, aestā easti truplu a meu."

²⁷ Deapoea lo cupa, sh-hārāstāsi, sh-u-deadi a lor dzācānda: "Bets di aestā tutu."

²⁸ Aestu easti sāndzili a meu a pistiligātūrāljei, tsi easti virsatā trā multsā trā ljirtarea a amārtiilor.

²⁹ Sh-mini ma vā dzāc, cā di tora sh-nclo mini nu va s-beau ma di aestu carpo a ayitāljei, pānā tu atsea dzuā cāndu deadun cu voi, va s-beau di nou tu Amirāriljea a Tatālui a meu."

³⁰ Sh-dupā tsi cāntarā himnul, ishirā nafoarā la muntili a Masnjilior.

Prihābārsirea a Petrului trā Alipidarea

³¹ Atumtsea Isusul lā dzāsi a lor: "Aestā noapti tutu voi va s-mi apārāsits, cā easti scriatā:

'Va s-agudescu picurarlu sh-oili a cupiiljei va s-arāspāndească.'

32 Ma după tsi s-hiu nyiată, va mi duc năinti di voi tu Galilea."

33 Atumtsea Petrul apăndisi: "Sh-canda tută s-vă apărătsească, mini nu va s-vă apărătsescu pute!"

34 Isusul lă-dzăsi a lui: "Dealhea ma tsă dzăcă că tu noaptea aestă, ma năinti tsi s-căntă cu cotul, tini va mi aleapidz di trei ori."

35 Petrul lji dzăsi: "Sh-ca s-prindi s-mor cu tini, nu va ti aleapid pute." Ashă dzăsiră sh-tuts ucenitsilji.

Isusul tu Ghetsemani

36 Atumtsea Isusul s-dusi deadun cu năshi tu un loc, tsi s-acljima Ghetsemani, sh-lă dzăsi a ucenitsilor: "Shidets aoa, iară mini ma mă duc aclo s-mi părăcălsescu."

37 Sh-lo cu năsu Petrul sh-doi hiljilji al Zevedeu, sh-apărni si nvirineadză shi s-aibă mari sicleti.

38 Atumtsea elu lă dzăsi a lor: "Suflitlu a meu easti multu nvirinat, păna tu moarti. Armănets aoa shi stats dishtiptat deadun cu mini."

39 Sh-cum s-dusi niheam ma năinti, cădzu cu fatsa pri loc shi s-părăcălsă dzăcăndă: "Tatăl a meu, macă easti putut, dipărteadz-u di la mini aestă cupă, cu tută atsea, nu cum voi mini, ma cum vrei tini."

40 Deapoea s-turnă la ucenitsilji shi lji află durnjinda, sh-lji dzăsi al Petru: "Ma cum, nu putut s-vigleats cu mini macari ună oară?

41 Stats dishtiptat sh-părăcălsits-vă, s-nu cădets tu cărtiri, că duhlu easti etimu, ma truplu easti niputut."

42 S-dusi a doaua oară shi s-părăcălsă dzăcăndă: "Tatăl a meu, macă nu easti putut tsi aestă cupă s-fugă di la mini fără si s-bea di mini, si s-facă vrearea a ta!"

43 Deapoea s-turnă sh-lji află năpoi tsi durnjea, că ocljilji a lor eara somnusiti.

44 Sh-după tsi lă alăsă, s-dusi năpoi shi s-părăcălsă di-a treia oară, dzăcăndă idyili zboari.

45 Deapoea s-turnă la ucenitsilji a lui sh-lă dzăsi a lor: "Tora ninga durnjits sh-vă discurmats? Ia vini oara, sh-Hiljilu a omlui va s-prida tu mănjilji a amărtioshilor.

46 Sculats-vă, s-nidzem. Ia, atsel tsi ma mi prida easti aproapi."

Acătsarea al Isus

47 Sh-iară Isusul ma grea, ia Iuda, un di doisprădzatsilji, vini sh-deadun cu năsu ună multisămi mar cu spătsi sh-cu ciumădzi, pitricuts di mărilji a preftsălor sh-di aushilji a popului.

48 Tora atsel tsi lu pridea lă avea dată a lor un semnu, dzăcăndă: "Atsel tsi mini va l-bashu, elu easti, acătsats-lu."

49 Shi trăoară s-apruche la Isusul sh-lji dzăsi: "Salut, Nvitsătore!", sh-lu băshe.

50 Isusul lji dzăsi: "Oaspe, tsi ai tu minti s-fats?" Atumtsea elji s-aprucheară, băgară mănjili pri Isusul sh-lu acătsară.

51 Shi ia, un di atselji tsi eara cu Isusul, timsi măna, scoasi spata a lui, agudi huzmichearlu a arhipreftului sh-lji tălje ureacljea.

52 Atumtsea Isusul lji dzăsi: "Toarnă spata tu loclu a ljei, că tută atselji tsi ljea spata, di spata va moară.

53 Minduits voi, că mini nu pot s-mi părăcălsescu a Tatălui a meu, dinăoară s-nji pitreacă ma multă di doisprădzats di legiunji di anghilji?

⁵⁴ Ma atumtsea cum va s-mplinească Scriturili, că după eali ashă prindi s-facă?"

⁵⁵ Tu atsea oară Isusul lă dzăsi a multsănjilor: "Voi ishit s-mi acătsats mini cu spătsi sh-cu ciumădzi, ca un fur. Ia, cathi dzuă shideam cu voi nvitsănda tu templu, sh-voi nu mi acătsat.

⁵⁶ Ma tuti aesti s-featsiră tsi si mplinească Scriturili a prufitsilor." Atumtsea tuts ucenitsilji lu alăsară sh-fudziră.

Isusul Năintea a Sinedriului

⁵⁷ Sh-atselji tsi lu avea acătsată Isusul, lu dusiră la Caiafa, arhipreftulu iu eara adunată scriblji sh-aushlji.

⁵⁸ Sh-Petrul lu urmă di diparti păñă tu uborlu a arhipreftului, shi-după tsi intră atsia, s-apună deadun cu vigljitorlji s-veadă tsi va s-undzească.

⁵⁹ Tora mărilji a preftsălor, sh-tut sinedriul căfta vără mărtirii arădioasă contra al Isus, ti vătămari,

⁶⁰ ma nu aflară tsiva, cu tută că viniră multsă martiri arădioshi. Ma napoi viniră doi altsă martiri arădioshi,

⁶¹ tsi dzăsiră: "Aestu ari dzăsă: 'Mini pot s-aspargu templul a Dumnidzălui shi s-lu adar ti trei dzăli.'"

⁶² Atumtsea arhipreftul si s-culă sh-lji dzăsi: "Nu ma apăndiseshi dip ti atseali tsi ma mărtărescă aeshti contra tini?"

⁶³ Iară Isusul tătsea. Sh-arhipreftul grăi: "Mini ma ti spigiuru pri Dumnidzălu atsel yiulu s-nă dzătsi macă tini eshti Hristolu, Hiliju a Dumnidzălui."

⁶⁴ Isusul lji dzăsi: "Tini ma dzătsi! Sh-mini ma vă dzăc că di tora sh-ma nclo voi va lu videts Hiliju a omlui tsi sheadi di nandreapta a Puteariljei, sh-yininda pri niorilji a tserlui."

⁶⁵ Atumtsea arhipreftul arupsi stranjili a lui, dzăcănda: "Elu blăstimă! Tră tsi nă lipsescu tora martirilji? Ia, tora lu avdzătă blăstemlu a lui.

⁶⁶ Cum vă si pari a voaua?" Sh-elji apăndisiră: "Elu easti căbatar tră moarti!"

⁶⁷ Atumtsea lu scucheară pri fatsă, lu agudiră cu shupleacă, shi niscântsă altsă lji-l-deadiră cu bushlu,

⁶⁸ dzăcănda: "Hristose, prufitipsea! Cai ti agudi?"

Alipidearea a Petrului

⁶⁹ Iară Petrul shidea nafoară, tu ubor ună huzmicheară s-apruche dzăcănda: "Sh-tini earai cu Isus Galileanlu."

⁷⁰ Ma elu lu alipidă năinte a tutulor dzăcănda: "Nu shtiu tsi dzătsi!"

⁷¹ Sh-căndu elu ma ishea la poartă, vidzu ună altă huzmicheară sh-lă dzăsi atsilor tsi eara aclo: "Sh-aestu eara cu Isus Nazareanlu!"

⁷² Ma Petrul lu alipidă năpoi spigiurănda: "Mini nu lu cunoscu atsel om."

⁷³ După putsăn s-aprucheară sh-atselji tsi shidea aclo, sh-lji dzăsiră a Petrului: "Dealihea, sh-tini eshti un di atselji, că grailu a tău ti spun!"

⁷⁴ Atumtsea elu ahurhi s-blastimă shi si spigiură, dzăcănda: "Mini nu lu cunoscu atsel om!" Sh-tu oara atsea căntă cucotlu.

⁷⁵ Atumtsea Petrul adusi aminti atsea tsi lji avea dzăsă Isusul: "Ma năinti tsi s-căntă cucotlu, va s-mi aleapidz di trei ori." Shi elu ishi afoară sh-plămsi cu amăreatsă.

1 Căndu vini dimineatsa, tuts mărilji a preftsălor sh-aushlji a popului featsiră plan contra al Isus tsi s-lu vătăma.

2 Sh-ashă cum lu ligară, lu dusiră sh-lu pridară la Pilat, guvernatorlu romac.

3 Atumtsea, Iuda tsi lu avea pridată, căndu lu vidzu că lu giudicară Isusul, s-pișhmănipsi, sh-lji turnă năpoi tredzătsi di asimi la mărilji a pretsălor sh-la aushlji,

4 dzăcănda: "Feciu amărtii că vindui un săndzi fără căbată." Ma elji dzăsiră: "Tsi nă meală a noauă? Lucru ti tini!"

5 Sh-ashă Iuda, l-arcă păradzli di asimi la templu, shi s-dusi si aspindzura.

6 Ma mărilji a preftsălor adunară aesti păradzii di asimi sh-dzăsiră: "Nu prindi s-lji băgăm tu ayishtearea a tempului, că easti păhălu a săndzilui."

7 După tsi featsiră plan, cu aesti păradzii acumpără agrulu a pociarului di murminsăli a xenilor.

8 Tră atsea agrulu aestu s-acljeami pănă tu dzua di ază: "Agrulu a săndzilui."

9 Atumtsea simplini atsea tsi fu dzăsă pri prufitlu Ieremia: "Sh-loară di treidzătsi păradzili di asimi, păhălu tsi lu avea tinjisită hiljilji al Israel,"

10 sh-li deadiră tră agrul a pociarului ashă cum mi dimândă Domnul."

Isusul Năintea a Pilatului

11 Sh-Isusul stătu năintea a guvernatorului sh-elu lu ntribă: "Tini eshti amirălu a Iudeilor?" Sh-Isusul lji dzăsi: "Tini ma dzăts."

12 Deapoea mărilji a preftsălor sh-aushlji lu acuzără, ma elu nu apăndisi dip.

13 Atumtsea Pilatul lu-ntribă: "Nu avdză căti mărtirii s-dzăc contra tini?"

14 Ma elu nu apăndisi la nitsi un zbor, ashătsi guvernatorlu s-ciudisi multu.

15 Tora cu sibepaea a sărbătoariljei guvernatorlu lu avea ca adeti tsi s-lji sălăghea a popului un hăpsănit, atsel tsi vrea populu.

16 Avea atumtsea tu hapsi, un hăpsănit cu anami, cu numa Baraba.

17 Căndu s-adunară oaminjili, Pilatul lă ntribă atselji: "Cai vrets s-vă sălăghescu, Baraba, ică Isusul, tsi s-numeashti Hristos?"

18 Că elu lu shtia ghini că elji lu avea pridată di inati.

19 Sh-iară elu shidea pri scamnu la giudicată, muljearea a lui lj-pitricu zbor: "Nu ti mintea dip cu lucrul atsilui ndreptulu, că ază am traptă multă tu yis tră itia a lui."

20 Ma mărilji a preftsălor sh-aushlji lji umplură mintea a multisămiljei tsi s-căftă Baraba, sh-Isusul si s-vătăma.

21 Sh-guvernatorlu lă ntribă: "Cai di doilji vrets s-vă sălăghescu?" Elji dzăsira: "Baraba!"

22 Pilatul lă dzăsi a lor: "Tsi s-fac, cu Isusul, tsi s-acljeami Hristos?" Tuts lji apăndisiră: "S-crutsisească!"

23 Ma guvernatorlu ntribă: "Cătse, tsi arău ari faptă?" Ma elji aurla ma multu: "S-crutsisească!"

24 Atumtsea Pilatul, vidzănda că nu ma agiundzea iuva, sh-aurlarea ma s-fătsea ma vătoasă, lo apă sh-asgilă mănjili năintea a lor, dzăcănda: "Mini escu ni-vinovat di săndzili a aishtui ndreptu, easti lucrul a vostru."

25 Sh-tut populu apăndisinda dzăsi: "S-hibă săndzili a lui pristi noi sh-pristi cilimenjilji a noshtri!"

26 Atumtsea elu lă sălăghi a-lor Baraba. După tsi Isusul lu bătură, lu prideadi tsi s-lu crutsisea.

²⁷ Atumtsea suldatslji a guvernatorlui, după tsi dusiră Isusul tu pretorium, adunară ningă năsu tută cohortă.

²⁸ Sh-cum lu disviscură, lji arcară pri plătari ună mantilă roshi amirărescu.

²⁹ Sh-lji mplătitră ună curună di schinji, lji-u băgară pri cap, sh-lji deadiră un bastun tu măna atsea ndreapta sh-dzinucljinda năintea a lui, arădea dzăcăndă: "Salut, amirălu a Iudeilor!"

³⁰ Deapoea lu ascuchiară, lji loară bastunlu sh-cu atsel lu agudea n-capă.

³¹ După tsi lu pizuiră, lji-lu mutară mantelul shlu nviscură cu stranjili a lui, sh-lu dusiră ti crutsisiri.

Crutsisirea

³² Sh-cara ishiră afuară, aflără un om dit Cirenea, tsi s-acljima Simon, shlu strimisiră s-purtă crutsea al Isus.

³³ Cându agiumsiră tu loclu tsi s-acljima Golgota, tsi va s-dzăcă "Loclu a Cafcălei",

³⁴ lji deadiră s-bea yină puscă misticat cu heari. Ma elu, după tsi u băgă tu gură, nu vrea s-u bea.

³⁵ După tsi lu crutsisiră, mpărtsără cu soarti stranjili a lui, [tra si mpolinească tsi eara dzăsă di la prufitlu: "Mpărtsără namisa di năshii stranjili a meali sh-arcară soarti di tunica a mea."]*

³⁶ Deapoea shidzură sh-lu viglea.

³⁷ Pristi caplu a lui, băgară tutashă scriată acuza ti giudicarea a lui: "Aestu easti Isusul, Amirălu a Iudeilor."

³⁸ Atumtsea s-crutsisiră deadun cu năsu sh-doi ribelji, unlu tu nandreaptea sh-alantu tu nastăngă.

³⁹ Sh-atselji tsi tritsea cătră aclo, lu ngiura giucănda caplu,

⁴⁰ sh-dzăcăndă: "Tini tsi lu aspardină templul sh-lu adară tră trei dzăli, ascapă-ti! Macă eshti Hiliju a Dumnidzălui, dipună-ti di crutsi!"

⁴¹ Tutashă, sh-mărilji a preftsălor, deadun cu scriblji sh-cu aushlji, s-pizuea sh-dzătsea:

⁴² "Elu ascăpă altsă, ma tora nu poati si s-ascapă. Macă easti amirălu a Israelui, s-dipună tora di crutsi sh-noi va pistipsim la năsu.

⁴³ Elu ari pistipsită tu Dumnidză, sh-macă elu lu va s-lu ascapă tora, că ari dzăsă: 'Mini escu Hiliju a Dumnidzălui.'

⁴⁴ Tutashă, lu ngiura sh-ribelilji tsi eara crutsisită cu năsu.

⁴⁵ Di tu njeadzădzuă† până la oara trei ti mirind‡ scutidu amvăli tut loclu.

⁴⁶ Anvărliga di oara trei după prändzu§, Isusul aurlă cu boatsi analță, dzăcăndă: "Eli, Eli, lema sabachthani?", tsi va s-dzăcă: "Dumnidzălu a meu, Dumnidzălu a meu, cătse mi ai alăsată?"

⁴⁷ Sh-niscântsă di atselji tsi shidea aclo, cându lu avdizră, dzăsiră: "Aestu ma lji greashti al Ilia."

⁴⁸ Sh-tu atsea oară, un di atseji s-dusi dalaga, lo un sfungu, lu mulje tu yin acră shi, după tsi lu băgă tu măeaua di un călămi, lji deadi s-bea.

⁴⁹ Ma alantsă dzătsea: "Alăsats-lu s-videm va s-yină Ilia s-lu ascapă."

⁵⁰ Sh-Isusul aurlă ningă ună oară cu boatsi analță, sh-deadi suflitlu.

⁵¹ Sh-ia, velul a tempului s-arupsi pi doauă părtă di nsus până nghios, loclu cutrembură shi shcănghili s-disicără,

* ^{27:35} aesti zboari di tu bitisită nu s-află tu manuscrisili atseli vecljilji. Aesti zboari s-află tu Ps 22:18   † ^{27:45} tu gărtseashti atsea oară easti a shasea.   ‡ ^{27:45} tu gărtseashti atsea oară easti a noaua.   § ^{27:46} tu gărtseashti atsea oară easti a noaua.   27:46 Ps 22:1.

52 murmintsălji s-disfeatsiră, sh-multi trupuri a sămtsălor tsi avea murit, s-nyeară.

53 Elji ishiră dit murmintsă după nyearea a Isusului, intrară tu sămtul căsăbă shi s-aspusiră la multsă.

54 Tora centurionlu sh-atselji tsi deadun cu năsu vigljea Isusul, căndu vidzură cutremburarea sh-atseali tsi s-featsiră, s-aspărără multu, sh-dzăsiră: "Dealihea adestu eara Hiljiu a Dumnidzălui!"

55 Aclo era sh-multi muljeri tsi mutrea di diparti. Eali avea urmată Isusul di Galilea tsi s-lji huzmitipsea.

56 Namisa di năsi eara Maria Magdalena, Maria, muma al Iacov sh-al Iosif, sh-muma a hiljilor al Zevedeu.

Ngruparea al Isus

57 Sh-cum ntunică, vini un om avut di Arimatea, cu numa Iosif, cai eara sh-năsu uceniclu al Isus.

58 Elu s-dusi la Pilatul sh-lji căftă truplu al Isus. Atumtsea Pilatul deadi ordin tsi s-lj dădea truplu.

59 Sh-Iosiful, după tsi lu lo truplu lu anvărti cu ună pândză curată

60 sh-lu băgă tu murmintul atsel noulu, tsi elu avea disfaptă tu un cheatră. Deapoea arucuti ună cheatră mari tu intrata a murmintului, sh-fudzi.

61 Sh-Maria Magdalena sh-alantă Marii shidea aclo, năintea a murmintului.

62 Sh-tu alantă dzuă, tsi eara după dzua a adărarăljei, mărilji a preftsălor sh-Fariseilji s-adunără la Pilatul,

63 dzăcănda: "Doamne, nă adusim a minti că atsel arăditor, căndu eara yiu, dzăsi: 'După trei dzăli mini va mi nyedz.'

64 Tră atsea dă ordin tsi murmintul si s-veaglji ghini până tu dzua a treia, s-nu yină ucenitsilji a lui noaptea shi s-lu fură truplu sh-deapoea s-lji dzăcă a popului: 'Si-sculă dit mortsă', sh-ashă arădearea di ma napoea, va s-eara ma arău di atsea di ma năinti."

65 Pilatul lji dzăsi a lor: "Vigljitorlu lu avets, dutsets-vă shi siguripsits-lu, cum s-vă si veadi ma ghini."

66 Sh-elji s-dusiră sh-lu siguripsiră murmintul, băgară vigljitorlu sh-vulusiră cheatra.

28

Nyearea

1 Tora tu bitisita a Sămbătăljei, căndu ma apirea prota dzuă a săptămâniljei, Maria Magdalena sh-alantă Marii s-dusiră s-videoa murmintul.

2 Sh-ia s-featsi un mari cutremur, sh-un anghil a Domnului dipusi dit tser, vini sh-arucuti cheatra di la intrata a murmintului shi shidzu pri năsă.

3 Videarea a lui eara ca ascăpirarea sh-nvishtearea a lui albă ca neaua.

4 Sh-di frica a lui, vigljitorlji trimurară sh-armasiră ca mortsă,

5 ma anghilu lă dzăsi a muljerilor: "S-nu avets frică, că mini shtiu că voi căftats Isusul, tsi s-crutsisi.

6 Elu nu easti aoa, că s-nyie, după cum vă avea dzăsă. Yinită, videts loclu iu eara băgătă Domnul.

7 Dutsets-vă trăoară sh-dzătsets a ucenitsilor a lui că elu s-nyie dit mortsă. Sh-ia, ma neadzi năintea a voastră tu Galilea. Aclo va lu videts. Ia, vă-u aspush."

8 Eali, s-dipărtără trăoară di la murmintul cu frică sh-cu harauă marii, shi s-dusiră trăoară s-dutsea hăbarea la ucenitsilji a lui.

⁹ Niashtiptat Isusul lā ishi nāinti sh-lā dzāsi: "Sānātati!" Atumtsea eali s-aprucheārā, lji acātsarā cicioarili, shi si ncljinaraā.

¹⁰ Atumtsea Isusul lā dzāsi a lor: "S-nu avets fricā, dutsets-vā dzātsets a fratsālor a melji tsi s-ducā tu Galilea sh-aclo va s-mi veadā."

Hābārsirea Nialihiōasā a Suldatsilor

¹¹ Dupā tsi elji ma s-dutsea, niscāntsā di vigljitorlji, agiumsirā tu cāsābā sh-dzāsirā la mārilji a preftsālor tuti atseali tsi eara faptā.

¹² Atumtsea aeshti featsirā plan cu aushlji sh-apofāsirā s-lā da a suldat-silor multsā pāradzi,

¹³ dzācānda a lor: "Dzātsets: 'Ucenitsilji a lui vinirā noaptea sh-lu furarā truplu, cāndu noi durnjeam.'

¹⁴ Sh-macā aestā va lu avdā guvernatorku, noi va lu cāndārsim atsel, sh-va lu fātsem tsi voi s-nu avets mirachi."

¹⁵ Sh-elji loarā pāradzli sh-featsirā ashā cum lji nvitsarā, sh-aestu zbor s-arāspāndi la Iudeilji pānā tu dzua di azā.

Fānirusirea al Isus tu Galilea

¹⁶ Deapoea di unsprādzatsi di ucenjitsilji s-dusirā tu Galilea, tu muntili atsel iu avea dimāndatā Isusul,

¹⁷ sh-cāndu lu vidzurā, si ncljinaraā, ma niscāntsā si ndoljirā.

¹⁸ Deapoea Isusul s-apruche, sh-lā dzāsi a lor: "A njia nji si easti datā cathi puteari tu tser sh-pri loc.

¹⁹ Dutsets-vā sh-nvitsats ucenitsi di tuti fārili, pātidzānda tu numa a Tatālui, sh-a Hiljiui sh-a Sāmtului Duh,

²⁰ shi s-nveatsā s-facā tuti aesti tsi mini am dimāndatā. Sh-ia, mini escu cu voi tuti dzālili, pānā tu bitisita a etiljei."

Evanghelu După Marcu

¹ Ahurhirea a Evanghelului al Isus Hristos, Hiljilu al Dumnidzău.

² Ashă cum easti scriată la prufitlu Isaia:

*"Ia, mini [Dumnidzălu] ma pitrec mandatorlu a meu dininti a fatsăljei a ta,
tsi va s-ndreagă calea a ta dininti a ta,*

³ boatsea atsilui tsi aurlă tu irnii:

*'Ndridzets-lu calea a Domnului,
ndreptatsă căjurilă a lui!'*"

⁴ Ioanul vini tu irnii ti pătidzari, predicându un pătidzari tră mitänjusirea a amărtiilor tsi Dumnidzălu s-li ljeartă.

⁵ Sh-tut loclu al Iudei sh-atseali di Ierusalem nidzea la elu shi s-pătidza tută dă la năsu la răulu Iordan spunănda amărtiili a lor.

⁶ Ma Ioanul eara nviscut cu stranji di länă ali gämili, tsânea un curauă di cheali avărliga di ilji shi măca carcalets sh-njeari agră.

⁷ Elu ma predica dzăcăndă: "După mini yini un tsi easti ma vărtos di mini. Mină nu escu axiu nits s-mă apună dininti a lui ti dizligari ligătura a-sandalilor a lui.

⁸ Mini vă pătidzai cu apă, ma elu va vă pătidzească cu Duhlu Sămtu."

⁹ Sh-tu atseali dzăli undzi tsi Isusul vini di la Nazaretul a Galileiljei shi s-pătidză di la Ioanul tu Iordan.

¹⁰ Shi dinăoară căndu ma insha di apă, vidzu că tserurili ma s-discljidea shi Duhlu ma dipuna pri năsu ca purumbu.

¹¹ Sh-ună boatsi vini dit tseruri: "Tini eshti Hiljilu a meu vrutu cu cai escu hărsit."

¹² Sh-dinăoară Duhlu Sămtu lu-adusi tu irnii.

¹³ Elu armasi tu irnii patrudzătsi di dzăli, băgati tu cărteari di Satanlu. Sh-eara deadun cu agrimilji, shi anghilji l-huzmitipsea.

¹⁴ Shi după tsi Ioanul u hăpsâniră, Isus vini tu Galilei predicând evanghelul al Dumnidzău.

¹⁵ Sh-dzăcăndă: "Agiumsi chirolu shi s-apruche amirăriljea al Dumnidzău. Mitänjusits-vă sh-pisțupsits evanghelul."

¹⁶ Trăcăndă pri ninga amarea a Galileiljei, vidzu Simonlu sh-Andrea, fratili a lui, arcăndă plăsile tu amari că eara piscării.

¹⁷ Shi Isus lă dzăsi a lor: "Urmatsmă shi mini va vă facă piscării a oamnilor."

¹⁸ Sh-trăoară atselji alăsără plăsili shi s-dusiră după năsu.

¹⁹ După tsi imnă ninga niheam, vidzu Iacovul, hiljilu al Zebedeu shi Ioan, fratili a lui tsi mpitica plăsili a lor tu varcă.

²⁰ Sh-trăoară li-achljimă shi elji lu-alăsără tatilu a lor, Zevedeul tu varcă cu lucrutorilji, shi s-dusiră după năsu.

²¹ Deapoea intrară tu Capernaum shi dzua di Sâmbătă trăoară intrară tu sinagogă shi nvitsa oaminiljii.

²² Sh-oaminiljii s-ciudisiră di nvitsătura-a lui, că elu lji nvitsa ca un tsi ari puteari sh-nu că scriblji.

²³ Atumtsea tu sinagoga-a lor eara un om putut cu un duh nicurat, tsi ahurhi s-aurlă,

²⁴ dzăcăndă: "Tsi ari namisa di noi sh-di voi, Isus di Nazaret? Vinish tsi s-nă cherdzi? Mini lu shtiu cai eshti: Sămtulu al Dumnidzău."

²⁵ Shi Isusul lu ursi dzācānda: "Tats sh-eshi di la elu."

²⁶ Shi duhlu nicurat, dupā tsi lu ascuturā, aurlā cu mari sh-ishī di la nāsu.

²⁷ Sh-tuts s-ciudisirā ahtāt multu cāt ntriba un-alantu dzācānda: Vahi tsi easti atsea? Tsi nvitsitūrā noauā easti atsea? Aestu lji urseashti cu puteari shi duhurili nicurat shi elji lu ascultā.

²⁸ Shi anamea a lui s-avdzā dināoarā pri tutā loclu avārliga a Galileiljei.

²⁹ Cum ishirā elji dit sinagogā, s-dusirā la casa al Simon shi al Andrei, cu Iacovul sh-cu Ioanul.

³⁰ Soacra al Simon eara bāgatā cu heavrā, shi dināoarā elji lji-spusirā ti nāsā.

³¹ Atumtsea elu s-apruche, lu-acātsā di mānā shi-u sculā. Trāoarā hevrili u-alāsārā shi ea ahurhi s-lā huzmitipseascā.

³² Seara dupā ascāpitarea a-soarilui, lji adusirā tuts lāndzitslji shi dracuit-sliji.

³³ Sh-tutā cāsābālu eara adunat nāinti ali ushi.

³⁴ Elu vindicā mults di atselji tsi s-munduia di multi soi ti lāngoari, shi aģiuni multsā dratsi, sh-nu alāsā dratsilji s-greascā, cā elji lu-cunushtea.

³⁵ Deapoea, dimineatsa curund cāndu ninga nu avea apirit, Isusul si-sculā, shi shi s-dusi tu un loc ermu shi aclo s-pārācālsii.

³⁶ Shi Simonlu sh-atselji tsi eara cu nāsu, lu-cāfta.

³⁷ Shi cāndu lu aflarā lji-dzāsirā: "Tuts ma ti caftā."

³⁸ Shi elu lā dzāsi a lor: "Hai s-nidzem tu hoarili di aproapi tsi s-preadicā shi-aclo, cā ti aestā am vinitā."

³⁹ Shi elu tricu tutā Galilea predicāndā pri sinagogāli-a lor shi aģunea dratsilji.

⁴⁰ Shi vini la elu un lepros, tsi pārācālsānda lj-cādzu pi dzinuclji sh-lji dzāsi: "Ma s-vrei tini, pots s-mi curi."

⁴¹ Shi Isusul sāmtsānda njilā, lu timsi māna pri nāsu sh-lji dzāsi: "Ie, voi, s-hii curat!"

⁴² Macāt dzāsi aesti, dināoarā lepra lu-alāsā shi s-vindicā.

⁴³ Deapoea, dupā tsi lu-ursi, trāoarā lu dipārtā,

⁴⁴ dzācānda: "Vedz s-nu lji spunji tsiva-a vārui, ma imnā la preftu, shi dā tsiva trā curarea-a ta, cum easti ursit tu legile a Moisiului, ca mārtīrii trā nāshi."

⁴⁵ Ma elu, ishinda, apārnji s-greascā shi sā scurpriseascā la mults faptulu, ahtāt multu cāt Isusul nu putea s-intra discljis tu cāsābā, ma stātea nafoarā pri locuri ermi. Sh-di tuti pārtsili yinea la nāsu.

2

Paralizatlu al Capernaum

¹ Dupā ndouā dzāli, Isus vini nāpoi tu Capernaum shi s-avdzā cā elu eara la casā.

² Dināoarā s-adunara ahānts mults oaminji cāt nu aflai loc nitsi dininti ali poarti. Sh-elu lā nvitsa zborlu.

³ Atumtsea vinirā niscāntsi, tsi adusirā un om paralizat tsi lu-purta patru ishi.

⁴ Ma niputānda s-apruchia ti itia a multsāmiljei, dizvālīrā plocili a citiiljei iu eara Isusul, shi dupā tsi disfeatsirā unā guvā lu-dipusirā patlu pi cai stātea paralizatlu.

⁵ Isusul vidzānda pistea a lor lji-dzāsi a paralizatlu: "Hilje, amārtīli a tali sāntu ljirtati!"

6 Ma atsia shidea niscāntsā scribi tsi tu ininjli a lor mindua:

7 "Cātse vahi aestu ma blastimā? Cai poati s-ljeartā amārtiili, singur di Dumnidzālu?"

8 Ma Isusul tsi trāoarā aduchi tu suflitlu a lui cā elji ma mindua aesti lucru cu mintea-a lor, lā dzāsi: "Cātse li minduits aesti lucru tu ininjli a voastri?

9 Tsi easti ma lishor s-lji dzātsā a paralizatlui: 'Amārtiili a tali sāntu ljirtati', ama s-lji dzātsā: 'Scoalā-ti, ljea patlu a tāu sh-imnāl'?

10 Ma tra si-shtits cā Hiljilu-a omlui ari puteari s-ljeartā amārtiili pri loc,

11 mini ma ts-dzācā: 'Scoalā-ti, ljea patlu shi imnā la casa a ta!' "

12 Shi elu si sculā dināoarā, lo patlu a lui, shi ishi afoarā dininti a tutslor, shi ashā tuts s-ciudisirā shi alāvdarā Dumnidzālu dzācānda: "Unā ahtari thavmā nu u-avem vidzut pute!"

Acljimarea al Levi

13 Isus ishi nāpoi mardzina di amari shi multsāmea yinea la nāsu shi elu lā-nvitsa.

14 Trācānda vidzu Levilu, hiljilu al Alfeu apunat iu s-pāltea taxa, sh-lji dzāsi: "Urmeadz-mil!" Sh-elu si sculā shi s-dusī dupā nāsu.

15 Sh-ma nāpoi cāndu Isusul eara la measā la casa a Levilui, multsā taxidāri sh-amārtioshi shādea la measā cu Isusul sh-cu ucenitsilji a lui, cā eara multsā atselji tsi nidzea dupā nāsu.

16 Atumtsea scriblji shi Fariseilji, cāndu vidzurā cā ma māca deadun cu taxidārli shi amārtioshlji, lā-dzāsirā a ucenitsilor a lui: "Cum mācā sh-bea elu deadun cu taxidārli shi amārtioshlji?"

17 Sh-Isusul cāndu li avdzā, lā-dzāsi a lor: "Nu sāntu sānātoshlji tsi au ananghi ti iatrulu, ma lāndzitslji. Mini nu vinj s-acljemā ndreptsilji, ma amārtioshlji trā mitānjiusiri."

Nvitsātura Atsea Noaua al Isus shi Traditsia Atsea Veaclja

18 Atumtsea ucenitsilji al Ioan shi a Fariseilor tsānea pāreasinji. Atselji vinirā la Isusul shi lu ntribarā: "Cātse ucenitsilji al Ioan shi atselji al Fariseilor tsānā pāreasinji, shi ucenitsilji a tālji nu tsān pāreasinji?"

19 Sh-Isusul rāspunsi a-lor: "Pot s-tsānā preasinji acljimatsilji pi numtā cāndu dzinirlu easti cu elji? Di cāt chiro dzinirlu easti cu elji nu pot s-tsānā preasinji!

20 Ma va s-yinā dzālili cāndu va s-hibā loatā dzinirlu di la elji, shi atumtsea tu atseali dzāli elji va s-tsānā pāreasinji.

21 Vārā nu bagā tu un stranji vecliju un peticu nou, cā altā soi lu arupi stranjilu shi azmuldearea s-fatsi ma marā.

22 Tutā ashā vārā nu bagā yinu nou tu foali veachli, altā soi yinlu atsel noulu aspardzi foalili, yinlu s-vearski shi foalili chearā, ashā cā yinlu atsel noulu s-bagā tu foali nali."

Isus, Domnul a Sāmbātāljei

23 Shi undzi tsi unā dzuā di Sāmbātā elu ma tritsea namisa di agri siminati, shi trācānda ucenitsilji a lui arupea schipuri.

24 Shi Fariseilji lji-dzāsirā: "Vedzā, cātse lu facā aestā tsi nu prindi s-lu facā dzua di Sāmbātā?"

25 Shi elu lā dzāsi a lor: "Ma nu avets ghivāsitā tu Scriturili tsi featsi Davidul, cāndu avea ananghi shi agiuna, elu shi tuts alantsilji tsi eara cu nāsu?"

26 Elu intră tu casa al Dumnidzău tu chirolu a arhipreftului Abiatar, shi măcă pânjili di dininti, tsi nu prindi s-li măca nitsiunu, ma singur preftsâlji, shi elu lă deadi sh-atsilor tsi eara cu năsu."

27 Deapoea lă dzăsi a lor: "Sâmbăta easti făptă ti omlu, sh-nu omlu ti Sâmbăta."

28 Tră atsea Hiljilu a omlui easti Domn a Sâmbătăljei.

3

Omlu cu Măna Uscat

1 Deapoea elu intră tu sinagogă, shi aclo eara un om cu măna uscată.

2 Niscântșa lu vigljea Isusul macă va lu vindica dzua di Sâmbătă, shi deapoea s-lu vârghea.

3 Elu lji-dzăsi a omlui cu măna uscată: "Scoală-ti namisa a tutlor!"

4 Deapoea lă dzăsi a lor: "Tsi easti ndreptu dzua di Sâmbătă, s-fatsă ghini ică s-fatsă arău, s-ascachi un suflit ică su-vatsânjă?" Ma elji tătsea.

5 Atumtsea elu, cum lj-vidzu avârliga cu inati, shi nvirinat că ininjili a lor eara indiferenti, lji dzăsi a omlui: "Tindă măna!" Elu u timsi shi măna a lui s-featis ca alanta sănătoasă.

6 Sh-Fariseilji ishiră afoară shi trăoară apofasiră cu Herodianilji, cum su-vatămă.

Isusul Aleapsi Di Doisprădzatsilji

7 Isusul cu ucenitsilji a lui s-dusi cătră amari shi ună multsămi mari di oaminj dit Galilea shi dit Iudea lu-urmă,

8 sh-dit Ierusalim, sh-dit Idumea, sh-di napărti di Iordan, tutashă ună multsămi mari di avârliga di Tiro sh-di Sidon. Cându avdzără atseali lucri mări tsi elu fătsea, viniră la năsu.

9 Sh-elu lă dzăsi a ucenitsilor a lui s-aibă totăna etimu ună varcă, tsi lumea s-nu-u pindzea.

10 Elu avea vindicată multsă oaminj, tuts tsi avea lăngoari s-aduna avârliga di năsu s-băga măna pi năsu.

11 Shi duhurili nicurati anda u-videoa cădea pi dintsi dininti a lui sh-aurla dzăcăndă: "Tini eshti Hiljilu al Dumnidzău!"

12 Ma elu lji vârghea tsi s-nu spunea cai eara elu.

13 Deapoea elu s-alină pri munti, shi acljimă aproapi di năsu atselji tsi vrea. Shi elji viniră la năsu.

14 Sh-elu aleapsi doisprădzatsi (tsi s-acljima apostulji), s-hibă cu năsu shi s-lji pitritsea s-predică,

15 shi s-avea puteari s-agunească dratsilji.

16 Shi ia doisprădzatsilji: Simonlu, a cui lj băgă numa Petru,

17 Iacovul, hiljilu al Zebedeu, shi Ioani, fratili al Iacov, tsi lă băgă numa Boanerges, tsi va s-dzăcă hiljilji a bubunidzariljei.

18 Andrea, Filip, Bartolomeu, Matei, Toma, Iacovul, hiljilu al Alfeu, Tadeu, shi Simon Cananeanlu,

19 shi Iuda Iscariotul, tsi ma năpoi lu vindu.

Blăstimarea a Fariseilor

20 Apoea intrară la ună casă. Shi s-adună ună multsămi mară căt nitsi păni nu putea s-măca.

21 Shi cându soia a lui lo di hăbari, s-dusi su-ljea, că dzătsea: "Nu easti ghini di minti."

22 Iarā scriblji tsī avea dipunatā dit Ieruzalem, dzātsea: "Elu ari Buelzebubul sh-lji aģuneashti dratsilji cu printsilu a dratsilor."

23 Ma elu li-acljimā aproapi di nāsu shi lā gri cu parabolā: "Cum poati Satanlu su aģuneascā Satanlu?"

24 Ma cā unā amirārilji di nāuntru easti mpārtsātā, atsea amirārilje nu poati s-bāneadzā.

25 Macā unā casā di nāuntru sā-mpartsā, atsea casā nu poati s-bāneadzā.

26 Ashā, macā Satanlu si-scoalā contra a vetyljei a lui, shi easti pārtsāt, nu poati si s-tsānā, ma s-bitiseashti icā cheari.

27 Nitsiun nu-poati s-intrā tu casa a omlui vārtos shi s-lji-u arācheascā avearea a lui, nī lāgatā ma nāinti omlu atsel vārtoslu, atumtsea poati s-lji-u afurā casa.

28 Dealihea ma vā dzāc cā a oamnjilor va s-lā hibā ljirtati itsi amārtii shi cathi blāstem tsi va s-dzācā.

29 Ma di atselu tsi va s-blāsteamā contra a Duhlui Sāmtu nu va s-aibā ljirtari di totāna. Elu easti amārtios ti eta tutā."

30 Isusul li dzāsi aesti cā elji dzātsea: "Elu ari un duh nicurat!"

Fumeljea al Isus

31 Tu oara atsea vinirā fratsilji a lui shi muma, shi stānda afoarā, pitricurā sh-lji grirā.

32 Multsāmea eara apunat avārliga di nāsu, shi-lji dzāsirā: "Ia, muma shi fratsilji a tālji, sāntu nafoarā sh-ma ti caftā."

33 Ma elu apāndisi a lor: "Cai easti muma-a mea icā fratsilji a melji?"

34 Daepoea, mutrinda avārliga di atselji tsi shādea ningā nāsu, dzāsi: "Ia, muma-a mea shi fratsilji-a melji!"

35 Cā, caitsido tsi fatsi vrearea al Dumnidzāu, elu easti fratili-a meu, sora-a mea shi muma."

4

Parabola a Siminātorlui

1 Deapoea Isusul apārnji sā-nveatsā mardzina di amari. Shi avārliga di nāsu s-adunā un multsāmi mari di oaminj, cāt elu intrā tu varcā shi-shādea pi nāsā, shi tutā multsāmea eara mardzina di amari.

2 Sh-elu lā nvitsa a lor cu paraboli multi lucruri, shi tu nvitsātura-a lui lā dzāsi:

3 "Ascultats! Ia, ishi siminātorlu s-seaminā."

4 Sh-cāndu elu simina, niscānti gārāts a farāljei cādzurā pi cali shi puljilji a tserlui vinirā shi l-mācarā.

5 Sh-putsān di farā cādzu pi loc chitros, iu nu avea multā tsarā shi deadi dināoarā, cā nu avea tsarā hāndoasā.

6 Ma cāndu ishi soarili s-pālīrā sh-ti atsea, tsi nu avea rādātsinā s-uscā.

7 Sh-unā parti a farāljei cādzu namisa di schinji, schinjilji criscurā, lji acātsarā anasa sh-nu deadi carpo.

8 Unā altā parti cādzu pi tsarā bunā, sh-deadi carpo tsi crishtea sh-adusi: unā treidzātsi, alanta shaidzātsi, sh-alanta unā sutā."

9 Deapoea elu lā dzāsi a lor: "Cai ari urechljī trā avdzāri, s-avdā."

10 Cāndu Isusul eara singur, atselji tsi eara avārliga di nāsu deadun cu doisprādzatsilji, lu ntribarā ti parabola.

11 Elu lā dzāsi a lor: "A voauā vā easti datā s-cunushtets mistiryiul a amirāriljei al Dumnidzāu, iarā atsilor tsi sāntu afoarā tuti aesti sā si da cu paraboli:

12 'Mutrinda, s-veadă ma s-nu bagă oară,
    shi avdžănda, s-avdă ma s-nu aduchească,
că s-nu mitănjusească
    shi amărtii s-ljeartă."

Aducherea a Parabolăiei

13 Deapoea lă dzăsi a lor: "Nu u-aduchits aestă parabolă? Ma atumtsea cum va fi aduchits tuti alanti paraboli?

14 Siminătorlu seamină Zborlu.

15 Atselji ningă cali săntu atselji pri la cai si seamină zborlu, ma după tsi u-avdzără atsea, yini trăoară Satanlu shi lă-scoati sborlu siminată la năshi.

16 Tutashă atselji tsi u-ljea fara pri chetri, săntu atselji tsi cându lu avdzără zborlu, trăoară u ljea cu harauă,

17 ma tsi nu acătsară rădătsină pri năshi, shi săntu ti putsăn chiro, shi cându yini zorea ică avinarea tră itia a-zborlui, si-scandalizescu trăoară.

18 Atselji cai u-ljea fara namisa di scinj, săntu atselji tsi lu-ascultă zborlu,

19 ma nvirinărilii-a ashtiei eti, arăderili-a averilor, shi mania ti alti lucri tsi lji intră a omlui, astupu sborlu shi nu da carpo.

20 Iară atselji tsi u loară fara tu tsară bună, săntu atselji tsi ascultă sborlu, u ljea shi aducă carpo: un treidzăts, altu shaidzăts shi altu ună sută."

Parabola a Lambăiei

21 Deapoea lă dzăsi a lor: "Vahi s-bagă lamba sum un găleată ică sum un pat? Nu si s-bagă pri purtătorul ali lunjini?"

22 Că nu ari tsiva ascumtu tsi s-nu s-dizvilească, shi tsiva faptu pri ascumtu tsi s-nu easă tu lunjină.

23 Cai ari ureclji ti avdzări, s-avdă!"

24 Shi lă dzăsi a lor: "Băgats oară atsea tsi avdzătsă. Cu atsea misură tsi voi misurats, va vă si misură, shi a voauă tsi avdzăts va vă si da ma multu.

25 Că atsilui tsi ari va lji si da, ma atsilui tsi nu ari va lji si ljea shi atsea tsi ari."

Parabola a Simintsălei

26 Isusul dzăsi: "Amirăriljea al Dumnidzău easti ca un om tsi arucă simintsa pri loc.

27 Noaptea shi dzua, cându elu doarmi shi si scoală, simintsa fitruseashti shi creashti, fără si shtibă elu cum.

28 Di singur loclu lu fatsi: ma năinti curpanlu, sh-apoea schiclu, shi tu soni schiclu cu gărnutsi.

29 Iară cându carpolu s-coatsi, trăoară s-bagă seatsira, că yini oara di sitsirari."

Parabola a Simintsăiei di Sinap

30 Elu dzăsi: "Cu tsi undzeashti amirăriljea al Dumnidzău? Ică cu tsi parabolă su-aspunem?"

31 Ea undzeashti cu simintsa di sinap tsi easti siminat tu loc. Atsea simintăsă easti ma njică pri loc.

32 Ma după tsi si seamină, creashti shi s-fatsi ma mari di tuti zărzăvătsile, shi sălgheashti alumăchi ahăti mări căt puljilji a tserlui poată s-află streahă sum aumbra a lor."

33 Shi cu multi ahtări paraboli lă spunea a lor sborlu, ashă cum elji putea s-lu achicăsea.

34 Sh-nu lă grea a lor fără paraboli, iară a ucenitsilor a lui ahoria, lă spunea itsido.

Isusul shi Furtuna

35 Tu seara a aishteiuzuā, lā dzāsi a lor: "Tritsem pi alantā parti."

36 Sh-ucenitsilji, cum u nchisirā multsāmea, u loarā Isusul ashā cum eara tu varcā. Cu nāsu eara sh-niscānti vārtsi njitsi.

37 Tu oarā adestā si s-featsi unā furtunā mari shi vāljiurili s-plāscānea pri varcā ahāt multā cāt ea ma s-umplea.

38 Iarā elu durnjea tu varcā pri unā cāpitinj. Elji lu dishtiptarā shi lji dzāsirā: "Nvitsātore nu ai mirachi trā noi cā ma ni nicām?"

39 Sh-elu cum si dishtiptā lji aurlā a vimtului sh-lji gri ali amari: "Tātsā shi isihāsea-ti!" Shi vimtulu pāpsi shi s-featsi isihii mari.

40 Sh-lā dzāsi a lor: "Cātse hits ahāt fricoshi? Cum nu avets pisti?"

41 Sh-elji lji acātsā unā fricā mari shi dzātsea un cu-alantu: "Cai easti aesti tsi lu ascultā sh-vimtulu sh-amarea?"

5

Demonizatul Gadarean

1 Ashā agiumsirā tu alantā parti a amarāljei tu locurili a Gherasenilor.

2 Shi macāt Isusul dipunā dit varcā, trāoarā lji ishi nāinti dit murmintsā* un om umplut cu un duh nicurat,

3 elu bāna tu murmintsā sh-vārā nu avea putut s-lu liga cu singir.

4 Di multi ori lu avea ligatā cu prānghi shi singir, ma elu totāna frāndzea singirili sh-arupea prānghili, sh-nitsiunu nu putea s-lu imireadzā.

5 Dipriunā noaptea sh-dzua, prit murmintsā sh-prit muntsā, tritsea aurlānda shi tāljānda truplu a lui cu chetri.

6 Cāndu elu lu vidzu Isusul di diparti, imnā shi s-ncljinā dininti a lui.

7 Sh-cu unā aurlari mari dzāsi: "Tsi ari namisa di mini sh-di tini, Isus, Hiljilu al Dumnidzāu atsel multu analtu? Mini mi spigiurā pi numa al Dumnidzāu, nu mi pidipsea!"

8 Cā Isusul lji-avea dzāsā: "Duh nicurat, eshi dit aestu om!"

9 Atumtsea Isusul lu ntribā: "Cai easti numa a ta?" Shi elu apāndisi dzācānda: "Mini mi acljeamā Legion, cā him multsā."

10 Shi l-pārācālsea multu tsi si nu li aguneascā dit loclu atselu.

11 Aclo la coasta a muntilui eara unā cupiā mari di portsi tsi pāshtea.

12 Atumtsea tutu demonjili pārācālsirā dzācāndā: "Pitreatsi-nā la portsi tsi s-intrām tu nāshi."

13 Sh-Isusul trāoarā lā deadi izini a lor, sh-duhurili nicurati dupā tsi ishirā, intrarā la portsilji, sh-cupia s-arucā nghios di tu ripā tu amari. Era aproapi doauā njilji di capiti tsi s-nicarā tu amari.

14 Atselji tsi pāshtea portsilji fudzirā sh-u scurpisirā shtirea tu cāsābā sh-pri hoari. Sh-oamnjili vinirā s-videoa tsi avea undzitā.

15 Cāndu vinirā la Isus, vidzurā drācuitlu mpadi, nviscut sh-cu mintea ntreag, atselu tsi eara demonizat di legionilu, shi avea fricā.

16 Atselji tsi u avea vidzutā, lji spusirā a lor cā tsi lji avea undzitā a demonizatlu shi a portsilor.

17 Atumsina atselji ahurhirā s-lji pārācālseascā al Isus s-fugā di sinurili a lor.

18 Cāndu elu ma intra tu varcā, atselu tsi eara demonizat lji pārācālsea tsi s-putea s-fudzea cu nāsu.

* 5:2 murmintsā Easti una guvā tāljat tu chieatrā, iu Ideilji li bāga mortsili a lor.

19 Ma Isusul nu lji deadi izini, shi lj-dzāsi: "Imnā la casa a ta, la-a tālji shi spunā a-lor tsi lucri māri featsi Domnul shi cum ti njilui."

20 Sh-elu fudzi shi ahurhi sā predica pri regiunea di Decapolis di tuti atseali tsi avea faptā Isusul shi tut s-ciudisirā.

Muljearea cu Curarea a Sāndzilui

21 Shi cāndu Isus tricu nāpoi tu alantā parti cu varcā, un multsāmi marā s-adunā avārliga di nāsu, sh-elu armasi mardzina di amari.

22 Deapoea vini un di ma mārlji a sinagogāljei, cu numa Iair, tsi cāndu lu vidzu, lj-cādzu la cicioari.

23 Sh-multu lā pārācālsi dzācānda: "Hiljea a mea ma moari, haidi shi bagā mānjili pri nāsā, tsi s-vindicā shi s-bāneadzā."

24 Sh-elu s-dusi cu nāsu, sh-unā multsāmi mari nidzea dupā nāsu shi s-pindzea avārliga di nāsu.

25 Namisa di nāshi eara unā muljeari tsi lj-cura sāndzili di doisprādzatsi di anji.

26 Sh-avea traptā multi di partea a iatsrilor sh-avea chirutā tutā avearea a ljei fārā uflili, sh-ma s-fātsea ma rāu.

27 Cāndu avdzā si zbura di Isusul, intrā la multsāmea, sh-dupā nāsā timsi māna la stranjili al Isus.

28 Ea dzātsea: "Macā va bagā māna la stranjili a lui, va mi vindicā."

29 Sh-trāoarā curarea a sāndzilui pāpsi shi ea sāmtsā tu truplu a ljei cā s-vindicā di atsea lāngoari.

30 Ma trāoarā Isusul sāmtsā un puteari tsi avea ishit di la nāsu, s-turnā cātrā multsāmea sh-dzāsi: "Cai deadi di stranjili a meali?"

31 Sh-ucenitsilji a lui lji-dzāsirā: "Nu vedz cā multsāmea ma s-pingā di tuti pārtsāli shi tini dzātsi: 'Cai deadi di mini?'"

32 Elu mutrea avārliga s-videoa cai u featsi aestā.

33 Atumtsea, muljearea mplinā di fricā sh-trimurānda, cā shtia tsi avea pātsātā, vini shi lji cādzu pi cicioari shi lj-spusi tutā alihea.

34 Sh-elu lj-dzāsi: "Hilje, pistea a ta ti-vindicā, imnā tu pace cā eshti vindicatā di lāngoarea a ta!"

Hiljea al Iair

35 Iarā Isusul ninga ma grea, vinirā niscāntsi di la casa a primarlui a sinagogāljei dzācāndā: "Hjiljea a ta muri. Cātse lu cārteshti ninga nvitsātorlu?"

36 Ma Isusul cāndu avdzā tsi dzāsirā, lji dzāsi a primarlui a sinagogāljei: "Nu ti asparā, mash s-ai pistusini!"

37 Nu alāsā s-lu urmeadzā nitsiun altā, dicāt mash Petru, Iakovul shi Ioanul, fratii al Iakov.

38 Shi dupā cum agiumsi la casa a marlui a sinagogāljei, vidzu unā mintitirā mari shi oaminji tsi plāndzea shi vāita cu boatsi.

39 Intrā sh-lā dzāsi a lor: "Cātse aurlats shi plāndzets? Feata nu muri, ma doarmi."

40 Elji s-pizuirā, ma elu dupā tsi lji scoasi tut s-afarā, lo cu nāsu tat-su shi mā-sa-a li feati sh-atselji tsi eara cu nāsā, sh-intrā aclo iu eara feata.

41 Elu u lo feata di mānā shi lj-dzāsi: "Talitha kumi", tsi va s-dzacā: "Featā, atsāia ma tsā-dzāc: Scoalā-ti!"

42 Trāoarā feata si sculā sh-imnā singur. Ea eara di doisprādzatsi di anji. Sh-elji s-ciudisirā multu.

43 Ma elu lā deadi ordin tsi vārā s-nu shtia. Sh-lā ursi si lj-da ali feati di mācari.

6

Isus Ni-apruchiat tu Nazaret

1 Apoea Isusul fudzi di aclo sh-vini tu tsara a lui, shi ucenitsilji a lui u urmarā.

2 Cându vini Sāmbātā, ahurhi sā li nvitsa tu sinagogā. Sh-multsā cându lu-avdza, s-ciudisea sh-dzâtsea: "Dî iu lj-yinā aishtui aesti? Tsi mintiminiljii easti atsea tsi lj-easti datā? Sh-cum s-facă aesti thavmati cu mānjili a lui?"

3 Nu easti aestu lemnar, hiljili ali Marii, fratili al Iacov, sh-al Iose, al Iuda sh-al Simon? Sh-nu săntu aoa namisa di noi surărili a lui?" Shi si scandalizea di itia a lui.

4 Isusul lā dzāsi a lor: "Nitsiunu prufit nu easti dispretsuit dicăt mash tu patria a lui, tu soia a lui sh-tu casa a lui."

5 Sh-nu pătu s-facă atsia nitsiună thavmă, dicăt mash s-vindică vārăndoi lăndzitsă băgănda māna pri năshi.

6 Shi s-ciudisea ti nipistipsirea a lor. Isusul imna avărliga pri hoarili sh-lă-nvitsa.

Misionul a Doisprădzătilor

7 Sh-lă aclijimă atselji doisprădzatsi sh-ahurhi s-lji pitreacă doi căti doi sh-u deadi puteari pristi duhurili nicurati.

8 Sh-lă dimăndă s-nu ljea tsiva altă pri cali, dicăt mash ună ciumagă, nitsi trastă, nitsi pâni, nitsi pâradzi tu brân,

9 Ma s-ncalcă mash sandalili shi s-nu bagă doauă păreaclii di tunică.

10 Deapoea lă dzāsi: "Iutsido tsi s-intrats tu ună casă, armānets aclo pānă s-fudzit di aclo.

11 Macă niscântsă nu vă asheaptă sh-nu vă avdă, cându s-fudzits di aclo, ascuturats puhlu di cicioarili-a voastri, ca mărtirii contra-a lor. [Dealihea vă dzăc că dzua a giudicărilei Sodoma sh-Gomora va s-i s-veadă cu ma multă lishuredz dicăt atselu căsăbă.]"

12 Ashă atselji s-dusiră sh-predica a oamnilor tsi s-mitănjusească

13 Sh-agunească multsă demonji sh-aungă cu untulem multsă lăndzits sh-li vindica.

Moartea al Ioan Pătidzătorlu

14 Tora amirălu Herod avdză si sbura di Isusul că numa a lui eara faptă cunuscăt sh-elu dzāsi: "Ioan pătidzătorlu s-inje dit mortsă, tră atsea pri năsu ma lucreazătă putearili cu mari ciudii."

15 Niscântsă altsă dzâtsea: "Easti Ilia." Sh-niscânts altsă dzâtsea: "Easti un prufit ică un di prufitsilji."

16 Ma cându Herodul avdză tuti atseali, dzāsi: "A Ioanului, a cui lji tăljai caplu, s-inje dit mortsă!"

17 Că Herodul avea dată ordin s-acătsa Ioanul shi si s-tsănea ligată tu hapsi di itia a Herodiadăljei, muljearea al Filip, fratli a lui, că lu avea loată ti muljeari.

18 Ioanlu lj-dzâtsea al Herod: "Nu ai ndriptati s-ai muljearea a fratilui a tău."

19 Herodiada lu aura sh-vrea s-lu vătăma, ma nu putea.

20 Herodul s-afirea di Ioanlu tsi lu cunushtea ca om ndrept shi sămtă, sh-lu apăra, sh-după tsi avdza multi lucri di năsu, fătsea multi lucră, sh-lu asculta cu vreari.

21 Ma vini dzua tsi lipsea shi Herodul, tu dzua a amintariljei a lui adră uspetsi ti mărilji a lui, capitānjilji sh-tinjisitsilji a Galileiljei.

22 Intră hiljea a Herodiadăljei, giucă sh-lji arăsi al Irod shi a lor tsi shidea deadun cu năsu la measă, atumtsea amirălu lji-dzăsi a featiljei: "Caftă-nji itsi vrei shi mini va ts-u dau."

23 Sh-lji si spiguriā: "Itsido tsi va nji caftsă va ts-u dau, pân la giumentatea a amirăriljei-a mea."

24 Ea ishi afoară sh-lji dsăsi a mumăljei: "Tsi prindi s-lji caftă?" Shi ea apăndisi: "Caplu al Ioan Pătidzătorlu!"

25 Ea s-turnă trăoară la amirălu sh-lji-căftă aghonjea: "Mini voi tsi tini s-nji dai trăoară tu tăpsii caplu al Ioan Pitidzătorlu."

26 Sh-amirălu cu tută că si nvirină multu di aestă, nu vrea s-arnisea ti itia că eara spiguriată sh-ti tinjia a acljimâtsilor.

27 Ashă trăoară amirălu pitricu un vigljitor s-lji aducă caplu al Iaon.

28 Shi elu s-dusi tu hapsi, lj-tâlje caplu sh-lji lu-adusi pri ună tăpsii, lji lu deadi ali feati shi feata lji lu deadi a mumăljei.

29 Cându ucenitsilji al Ioan lji avdără aesti, viniră, loară truplu a lui shi lu băgară tu murmîntu.

Prota Multsirea a Pânjilor

30 Tora apostoljilji s-adunară ningă Isus shi lji spusiră tuti atseali tsi avea faptă shi tsi lj-avea nvitsată.

31 Sh-elu lă dzăsi a lor: "Haidets tu un loc tu irnjjii sh-discurmats-vă." Că oamnjilji tsi yinea shi s-dutsea eara ahântsă multsă căt nu avea chiro di măcari.

32 S-nchisiră cu ună varcă cătră un loc ermu shi dipărtat.

33 Macăt multsămea lă vidzu tsi s-nchisiră, multsi di atselji lu cunuscură, sh-di tuti căsăbadzli viniră aclo pi cicioari shi agiumsiră dininti a lor shi s-adunară avărliga di năsu.

34 Cându Isus ishi dit varcă, vidzu ună multsămi mară shi lj-vini rău, că era ca oili fără picurar. Shi ahurhi s-lă nveatsă multi lucri.

35 Shi cum tricu multu chiro, ucenitsilji a lui s-aprucheară sh-lji-dzăsiră: "Aestu loc easti ermu sh-tora easti amânătă.

36 Dă-lă cali aishtoru oaminji si s-ducă tu cămpurili sh-hoarili di avărliga tsi s-acumpără păni, că nu au tsiva ti măcari."

37 Iară elu apăndisindă lă dzăsi a lor: "Dats-lă voi s-măcă!" Sh-elji lji-dzăsiră: "Prindi s-nidzem noi s-acumpărăm doauă sută di denari*" păni shi s-lă dăm ti măcari?"

38 Elu lă dzăsi a lor: "Căti pânji avets? Immats sh-mutrits!" După tsi vidzură dzăsiră: "Tsintsi pânji sh-doi peshti."

39 Atumtsea elu deadi ordin a lor tsi s-lji ndreagă tuts, apunats grupi-grupi pri yiarba veardi.

40 Ashă atselji s-apunară tu grupuri căti ună sută sh-căti tsindzătsi.

41 Apoea elu lo tsintsi pânjili sh-doi peshti, sculă ochljilji cătră tser, ghinicuvăntănda, părtsă pânjili sh-u deadi a ucenitsilor a lui, tsi s-u părtsa a lor, tutashă u părtsă a lor sh-peshtilji.

42 Tuts măcară pân s-făntiră

43 Sh-adunară doisprădzatsi di căneastri cu sărmi di pânji shi cu armănturi di peshti.

44 Atselji tsi măcară pânjili eara tsintsi njilji di bârbats.

* **6:37** 200 di denari easti ma putsăni plătirea a unui an.

Isus Imnă Pristi Apă

⁴⁵ Trăoară Isusul lă ursi ucenitsilji a lui s-intra tu varcă shi si s-ducă tu alantă parti cătră Betsaida, păñă-cându elu s-alăsa s-dispărtsea mutsămea.

⁴⁶ Macăt li salută, elu s-alină tu munti ti părăcălsiri.

⁴⁷ Cându tunică varca eara namisa di amari sh-elu singur eara tu meal.

⁴⁸ Cându lji vidzu ucenitsilji, elji ma s-pidipsea năftănda, că vimtul eara contra lor. Tu a patrulu vigljitor a noaptăljei Isusul s-nchisi cătră năshi imnăndă pri amari sh-elu vrea s-lji tritsea.

⁴⁹ Ma elji, cându lu-vidzură că ma tritsea pri amari, mintuiră că eara ună fantazmă shi ahurhiră s-aurlă.

⁵⁰ Tuts lu vidzură sh-eara lăhtărsitsă, ma elu trăoară ahurhi s-grească cu năshi, sh-dsăsi: "Curaiu! Mini escu, nu vă-asprărăts!"

⁵¹ Deapoea s-alină tu varcă cu năshi sh-vimtul păpsi. Sh-at selji armasiră ciudisits shi si thăvmătisiră.

⁵² Că nu lu-avea aduchită thavma a pănjilor că inima a lor eara chitrisită.

⁵³ După tsi tricură, agiumsiră tu loclu a Ghenezaretului, sh-aclo u-ligară varca.

⁵⁴ Sh-cându ishiră dit varcă, oamnjilji lu-cunuscură dinăoară.

⁵⁵ Shi trăcăndă trăoară pisti tută locurili di avărige, ahurhiră s-aducă tuts lăndzitsilji pri paturi iutsido tsi avdza că s-află elu.

⁵⁶ Iutsido tsi elu intra, tu hoari, tu căsăbadz ică tu măhăladz oamnjilji băga lăndzitsilji tu padi, sh-lu părăcălseă tsi s-băga măna pi stranjili a lui. Sh-tuts atselji tsi băgară măna s-vindicară.

7

Nvitsarea ti Cătrăsirea di Năuntru

¹ Atumtsea s-adunară avărige di năsu Fariseilji shi niscântsă scribi tsi avea vinită di Ieruzalem.

² Atselji băgară oară că niscântsă di ucenitsilji a lui ma măca păni cu mănjili lăvushiti, va s-dzăcă ni-latii.

³ Fariseilji sh-tuts Iudeilji nu măcă ni-latii ghini mănjili ma năinti, tsănnăda adetsili a vecljilor.

⁴ Sh-cându s-toarnă dit păzari nu măcă macă nu săntu lată ma năinti. Suntu multi alti lucri tsi atselji prindi s-li fac ti itia a adetsilor: larea a cupilor, a pocilor, a căldărilor shi a paturilor.

⁵ Deapoea Fariseilji shi scriblji lu ntribară: "Cătse ucenitsilji a tălji nu facă după adetsili a vecljilor, ma măcă păni ni aspălati mănjili?"

⁶ Ma elu apăndisinde lă dzăsi a lor: "Ghini prufitipsi Isaia tră voi, ipucrits, ashă cum easti scriată:

'Aestu popul cu budzili mi tinjiseashti,

ma inima-a lor easti diparti di mini.

⁷ *Ma di geaba mi alăvdatsă,*

nvitsănda ună doctrină tsi easti ună dimăndari uminească.'

⁸ Alăsănda di ună parti ordinlu al Dumnidzău, ma tsănets adetsili a oamnjilor, aspălarea a pocilor sh-a cupilor, shi fătsets multi alti ahtări lucri."

⁹ Sh-ninga lă dzăsi a lor: "Voi hits axii ti arnisiri ordinlu al Dumnidzău, sh-di tsăneari adetulu a vostru.

¹⁰ Moisiul dzăsi: *'Tinjisea tatălu a tău sh-muma a ta.'* Shi: *'Atselu tsi blastimă tatălu sh-muma, easti giudicată cu moarti.'*

¹¹ Ma voi dzătsets: *'Macă vără lji-dzătsi a-tatălui a lui ică ali mumi a lui, itsi pot s-facă tră voi easti un Curban, va s-dzăcă un pisches tră Dumnidzălu,'*

12 nu lu alăsats atselu s-facă tsiva di tatălu a lui ică di muma a lui,
13 ashi voi arnisits zborlu al Dumnidzău cu adetulu a vostru, tsi voi lu avets clirunumsită. Shi voi ma fătsets multi alti ahtări lucri."

14 Deapoea acljimă tută lumea avărliga di năsu shi lji-dzăsi: "Mi ascultats tuts shi aduchits!"

15 Nu ari tsiva di nafoară a omlui, tsi intrânda tu năsu s-u lăvăshescu, aljumtreia, săntu atseli lucri tsi easă di la năsu tsi u lăvăshescu."

16 [Cai ari ureclji tră avdzări, s-avdă!]*

17 Ma napoea, cându elu s-turnă la casă, diparti di multsămea, ucenitsilji a lui lu-ntrîbară tră achicăsirea a parabolăljei.

18 Sh-elu lă-dzăsi a lor: "Sh-voi nu avets minti n-capă. Nu-u aduchitsă că itsi intră di nafoară la omlu nu poati s-u lăvăshească?"

19 Că nu lji-intră tu inimă, ma tu păntică, sh-deapoea lu-scoată tu tualet?" Zburăndu ashi, elu li declară curatî tuti măcărili.

20 Elu dzăsi: "Atsea tsi easi di la omlu, lu fatsi lăvos.

21 Că di năuntru, va s-dzăcă dit inima a-omlui ies minduirili arali, ncălcarea a căruniljei, furărili, vătămărili,

22 putănsirili, mânili, ruteatsili, arădearili, rushinarea, pizma, blăstemlu, mintimărirea, hăzămărili.

23 Tuti atseli arăli ies di năuntru sh-u lăvăshescu omlu."

Muljarea Siro-Feniciană

24 Deapoea s-nchisi di aclo shi s-dusi tu căsăbălu a Tirlui. Intră tu ună casă sh-vrea tsi nitsiu s-nu lu shtibă, ma nu putu s-armănă ascumtu.

25 Ună muljeari, tsi hiljea a ljei avea un duh nicurată, avdzănda di Isusul, vini sh-cădzu la cicioarili a lui.

26 Tora atsea muljeari eara elenică, cu rădătsină Sirofenică. Shi lji părăcălsî a lui tsi s-lu ağunea draclu di hilja a ljei.

27 Iară Isusul dzăsi: "Alasă cilimenjilji[†] prota s-făntească, că nu easti ghini s-ljeai pânea a-cilimenjilor shi s-u arutsă a cătsăljilor."

28 Ma ea apăndisi shi lj-dzăsi: "Ghini ma greshtă, Doamne, ma shi cătsăljili sum masă măcă sărmili a cilimenjilor!"

29 Atumtsea elu lj-dzăsi: "Tră aestu sbor a tău, fudz, draclu ishi di hiljea a-ta!"

30 Sh-ea, cându s-turnă la casa a-ljei, u-află feata tu pat shi draclu avea ishită.

Vindicare a un Surd-Mut di Decapolis

31 După tsi s-nchisi năpoi dit locurli a Tirlui shi s-dusi cătră Sidon, Isusul agimsi la amarea a Galileiljei, namisa di loclu a Decapolei.

32 Sh-lji adusiră un mut tsi cu zori grea, shi lj-părăcălsiră s-bagă mănjili pi năsu s-lu vindica.

33 Cum lu lo, diparti dit multsămea, lj-băgă dzeadzitli tu urecljilji a lui, shi după tsi scuchie dzeaditlu, lj-acătsă limba.

34 Deapoea sculă ocljilji cătră tser, suschiră shi-lj dzăsi: "Effatha", tsi va s-dzăcă: "Discljidi-ti!"

35 Shi trăoară s-discljisiră urechljilji shi s-dizligă gura sh-elu gri cum prindi.

36 Sh-Isusul lă-ursi atselji tsi s-nu lj-spunea a vărui. Ma căt ma multu lă ursea ahtăt ma multu elji lu scurpisea sborlu.

* **7:16** Aestu stih nu s-află tu itsi manuscrisă grătsească. † **7:27** cilimenjilji Vrea s-dzăc cilimenjilji a Israelui, shi cătsălijii a cănjilor va s-dzăc nu-iudenjilji.

³⁷ Sh-multu ciudisits, dzătsea: "Elu itsido lu ari faptă ghini, tsi surdzălji s-avdă shi mutsilji s-grească!"

8

Multsirea a Doila a Pānjilor

¹ Tu atseali dzăli, s-adună ună multsămi multu mari sh-nu avea tsi s-măca, Isusul lă-gri a ucenitsilor sh-lă dzăsi a lor:

² "Nj-easti njilă di aestă multsămi, că s-featsiră trei dzăli tsi sta cu mini, sh-nu ari tsi s-măcă."

³ Sh-ma s-lji pitrecu la casă ni măcat, va-s armănă pi cali, niscântsă di elji au vinit di diparti."

⁴ Sh-ucenitsilji a lui lj-apăndisiră: "Cum va s-lji fântea vără cu păni aeshti aoa tu irnjii?"

⁵ Sh-elu lji-ntribă: "Căti pănci avets?" Elji dzăsiră: "Shapti."

⁶ Atumtsea elu lă-deadi ordin ali multsămi s-apună mpadi. Sh-lo shapti pānjili, hărăstisi, li-frâmsi shi li-deadi a ucenitsilor a-lui tsi s-li părtsea ali multsămi, sh-elji li părtșară.

⁷ Avea sh-niscânti peshti njitsi. După tsi li-ghinicuvăntă, ordină tsi sh-atselji s-lji mpărtsa la mutsămea.

⁸ Ashă elji măcară shi s-făntiră, sh-adunară shapti coshuri cu băcătsili tsi armasiră.

⁹ Atselji tsi măcară eara vără patru njilji di oaminji, deapoea lă-alăsă.

Prihăbarea di Nvitsătura a Fariseilor

¹⁰ Elu trăoară intră tu varcă cu ucenitsilji a lui shi s-dusi tu locurili a-Dalmanutiljei.

¹¹ Viniră Fariseilji shi acătsară si zburăscă cu năsu, căftănda un semnu dit tser tsi su băga tu provă.

¹² Elu suschirăndă dzăsi: "Cătse aestă ghenerată caftă un semnu? Dealihă ma vă dzăc că aishtei ghenerată nu-va să si da nitsiu semnu."

¹³ Sh-lji alăsă, intră napoi tu varcă shi tricu di napărti.

¹⁴ Tora ucenitsilji avea agărshat s-ljea păni, sh-tu varcă nu-avea tsiva dicăt mash ună singur păni.

¹⁵ Isusul lă-urlă dzăcăndă: "S-avets căshtiga, afirits-vă di maeaua a Fariseilor sh-di maeaua al Irodull"

¹⁶ Ma atselji mindua namisa di năshi, dzăcăndă: "Nu avem păni."

¹⁷ Isusul băgă oară sh-lă-dzăsi: "Cătse minduits că nu avets păni? Ninga nu avets achicăsită sh-nu avets aduchită? Ninga u-avets inima chitrită?

¹⁸ Avets oclji sh-nu videts, avets ureclji sh-nu-avdăzts? Nu tsinets minti?

¹⁹ Cându părtșai tsintsi pānjili ti tsintsi njilji, căti coshurimplini cu băcătsi adunat?" Elji dzăsiră: "Doisprădzatsi."

²⁰ "Cându părtșai shaptili pānji ti patru njilji, căti coshurimplini cu pānji adunat?" Elji dsăsiră: "Shapti."

²¹ Sh-elu lă dzăsi a lor: "Ma cum ninga nu achicăsits?"

Vindicarea a Orbului dit Betsaida

²² Deapoea agiumsi tu Betsaida sh-lji adusiră un orb shi l-părăcălsiră s-bagă măna.

²³ Atumtsea lo di măna orbulu, lu scoasi afoară dit hoară, shi după tsi lj-scuche tu oclji shi băgă mănjili pi năsu, lu-ntribă macă videa tsiva.

²⁴ Sh-elu, disclijidzănda ocljilji, dzăsi: "Ma vedu oaminj ca ponji tsi imnă."

25 Sh-Isusul lă băgă mănjili napoi pristi ochljilji a lui sh-lu featsi s-veadă câtră nsus, shi atsilui lji si turnă videarea sh-videoa ghini itsido.

26 Sh-Isusul lu-pitricu s-ducă la-casa a lui dzăcăndă: "Nu intră tu horă sh-nu lji spună a vărui tsiva."

Mărtiria a Petrului

27 Deapoea Isusul s-dusi deadun cu ucenitsilji a lui pri hoarili a Cesareljei al Filip. Sh-tu cali lă-ntribă ucenitsilji a lui dzăcăndă: "Cai dzăc oamnjilji că escu mini?"

28 Elji apăndisiră: "Niscântsă Ioan Pătidzătorlu, altsă Ilia, sh-altsilji un dit pruflitsilji."

29 Sh-elu lă-dzăsi a lor: "Ma voi, cai dzătsets că escu?" Sh-Petrul apăndisinda lji-dsăsi: "Tini eshti Hristolu."

30 Atumtsea elu lă ursi s-nu spunea a nitsiunu ti năsu.

31 Deapoea Isusul apărñji s-lă nveatsă a lor că Hiljilu a-omlui prindi s-munduească di multi lucri, shi va-si s-alipidească di aushilji, di ma mărlji a-preftilor sh-di scriblji, că va si-s vatāmă shi după trei dzăli va s-injeadză.

32 Sh-elu lă dzăsi aesti zboari pri fatsă. Atumtsea Petrul lu lo dinăparti sh-apărñji s-lu vărgheasca.

33 Ma elu s-nturnă, vidzu ucenitsilji a lui sh-lji aură a Petrului dzăcăndă: "Fudz di la mini, drac, că tini nu ai minti ti lucrili al Dumnidzău, ma ti lucrili a-oamnjilor."

Ună Crutsi ti Caitsido

34 Sh-u acljimă ningă năsu multsămea cu ucenitsilji a lui, sh-lă dzăsi: "Caitsido tsi va s-yină după mini, s-alipidească bana a lui, s-ljea crutsea* a lui, shi s-mi urmeadză.

35 Că atselu tsi va s-ascapă bana a lui, va su-cheardă, ma atselu tsi va-su cheardă bana a lui ti itia a mea sh-ti evanghelul, va s-ascapă.

36 Tsi buneatsă va s-aibă omlu s-amintă ntreagă lumea ma că ma napoea va s-cheardă suflitlu a lui?

37 Ică tsi poati s-da omlu tu alăxirea a suflitlui a lui?

38 Că a caitsido tsi va-lji yină rushăni tră mini sh-tră zboarili a meali namisa di aestă ghenerată cărună-călcată shi amărtioasă, tră atsea va lj-yină rushăni sh-a Hiljilu a omlui, cându s-agiuungă la mărireala Tatilui a lui, cu anghilji sâmtsă."

9

1 Deapoea Isusul lă dzăsi a lor: "Dealhea vă-dzăc că namisa di voi tsi hits aoa săntu niscântsă tsi nu-va u gusteadză moartea ma năinti tsi s-veadă că va s-yină cu puteari amirăriljea al Dumnidzău."

Fănipșirea al Isus

2 După shasi dzăli Isusul lo cu năsu Petrul, Iacovul sh-Ioanul sh-li adusi dinăparti, singur atselji pri un munti analtu. Shi s-alăxi năintea a lor.

3 Shi stranjili a lui si strălutsiră shi s-featsiră albi ca neaua, ashă cum nu poati s-li alăgheasca nitsiun alghitor pri loc.

4 Sh-a lor lă si fănipși Elia cu Moisiu tsi ma zbura cu Isusul.

5 Atumtsea lo zborlu Petrul sh-lji dzăsi al Isus: "Nvitsătore, tră noi easti ghini s-him aoa, s-adrăm trei călivă, ună tră tini, ună tră Moisiu shi ună tră Elia!"

* **8:34** s-ljea crutsea Va s-dzăc s-hii etimu s-ti munduieshti shi s-mori tsi s-ti duts după Hristolu.

6 Elu nu-shtia tsi s-dzätsea, cā elji eara aspārrats.

7 Deapoea vini un nior tsi lā amvālī cu aumbra a lui, sh-dit nior ishi unā boatsi tsi dzāsi: "Aestu easti Hiljilu a meu vrut! Ascultats-lu!"

8 Shi trāoarā elji vidzurā avārlīga, ma nu vidzurā vārā, dicāt singur Isusul cu nāshi.

9 Tora cāndu ma dipuna dit munti, Isusul lā-ordinā si nu spunā a vārui lucrili tsi avea vidzut, pānā-cāndu Hiljilu a-omlu s-nyeadzā dit mortsā.

10 Elji lu tsānurā zborlu shi s-ntriba un cu alantu cā tsi va s-dzätsea s-injeadzā dit mortsā.

11 Deapoea lu ntribarā dzācānda: "Cātse scriblji dzāc cā ma nāinti prindi s-sinā Elia?"

12 Sh-elu, apāndisinda, lā dzāsi a lor: "Elia dealihea prindi s-yinā ma nāinti shi s-adarā itsido. Ma ashā cum easti scriatā trā Hiljilu a-Omlui, elu prindi s-hibā munduit sh-s-dispretsuit.

13 Ma mini ma vā-dzāc cā Elia vini sh-cu nāsu featsirā tsi vrurā, ashā cum easti scriatā ti nāsu."

Ficiarlu Epileptic

14 Cāndu s-turnā la ucenitsilji a lui, vidzu unā multsāmi mari avārliga di nāshi sh-niscānts scribi tsi ma si-ncācea cu nāshi.

15 Shi dināoarā tutā multsāmea, cāndu lu vidzu, s-ciudisi sh-vini trāoarā la nāsu ti salutari.

16 Sh-elu lā ntribā scriblji: "Trā tse ma vā ncāceats cu nāshi?"

17 Sh-un dit multsāmea apāndisinda, dzāsi: "Nvitsātore, ts-adush ficiarlu a meu tsi ari un duh mut,

18 shi u-acatsi iutsido, lu-plāscāneashti sh-elu spumeadzā, cārtsāneashti dintsilji sh-lji ngleatsā cicioarili. Lā dzāsh a ucenitsilor a tālji su-ağuneascā, ma elji nu puturā s-lu facā."

19 Sh-elu dzāsi: "Gheneratā tsi nu-pistipseshti, pānā-cāndu va s-hiu cu voi? Pānā-cāndu va s-vā aravdā? Adutsets-lu aoa!"

20 Sh-elji lu-adusirā. Macāt duhlu lu vidzu, lu-plāscāni cu fuchii cilimeanlu tsi avea cādzut mpadi, shi s-arucutea spumānda.

21 Sh-Isusul lu-ntribā tat-su a lui: "Cāt chiro ari tsi s-fatsi aestā?" Sh-elu dzāsi: "Di cu njic.

22 Di multi ori lu ari arucatā tu foc sh-tu apā tra s-lu chearā, ma s-pots s-fats tsiva, s-ai njilā trā noi shi nā agiutā!"

23 Sh-Isusul lji-dzāsi: "Macā tini pots s-pistipseshtā, itsido easti putut trā atselu tsi pistipseashti."

24 Dināoarā tatlu a-ficiarlu, aurlānda cu lācri, dzāsi: "Mini pistipsescu, Doamne, agiutā ni-pistipsirea a mea!"

25 Atumtsea Isusul, vidzānda cā multsāmea ma yinea trāoarā, lā aurlā al duhlu nicurat, dzācānda: "Tini duh tsi l-fats mut shi surdā, mini ti ursescu, s-eshi di la nāsu sh-nu intrā pute la nāsu."

26 Sh-demonul, aurlānda shi trunduinda, ishi di la nāsu. Sh-ficiarlu armasi ca mort, ashā cāt mults oaminj dzätsea: "Ari murit."

27 Ma Isusul lu-acātsā di mānā, lu-sculā sh-elu shidzu pi cicioari.

28 Cāndu Isusul intrā tu casā, ucenitsilji a lui lu ntribarā dināparti: "Cātse noi nu putum s-lu ağunim?"

29 Sh-elu lā dzāsi a lor: "Aestā soi di duhuri nu-pots s-li ağuneshti altā soi, dicāt mash cu pārācālsiri."

30 După tsi s-nchisiră di aclo, tricură pri Galilei, sh-elu nu vrea s-lu shtibă vără.

31 Elu lă-nvitsa ucenitsilji a lui sh-lă dzătsea a lor: "Trăoară Hiljilu a-omlui va si s-prida tu mänjili a oamnjilor sh-elji va lu vatämä, sh-după tsi va s-hibă vätämätä, elu va s-injeadză a-treia dzuă."

32 Ma elji nu li-achicăsea atseali zboari sh-avea frică s-lu ntriba Isusul.

Ma Marlu tu Amirărilea al Dumnidzău

33 Sh-agiumsiră tu Capernaum, sh-căndu intră n-casă, lă-ntribă: "Tră tsi vă ntribats namisa di voi pri cali?"

34 Ma elji păpsiră, că pri cali dzătsea cu un-alantu că cai di elji easti ma marlu.

35 Atumtsea elu shidzu, lă acljimă di doisprădzatsilji sh-lă dzăsi a lor: "Macă vără va s-hibă protlu, prindi s-hibă ma năpoi di tutu shi huzmichearlu a tutulor."

36 Deapoea lo un cilimean sh-lu băgă namisa a lor. Deapoea luându mbratsă lă dzăsi a lor:

37 "Caitsido tsi aproachi un dit aeshtă cilimenji tu numa a mea, mi aproachi mini, sh-caitsido tsi mi aproachi mini, nū mi aproachi mini, ma atselu tsi mi ari pitricut."

Cai Easti cu Isus

38 Atumtsea Ioanul lo sborlu sh-dzăsi: "Nvitsătore, noi vidzum un om tsi nu nă-urmează, tsi li aăgunea demonjili tu numa a ta, sh-noi lu chidicăm că elu nu yinea după noi."

39 Ma Isusul dzăsi: "Nu lu chidicatsă că nu ari om tsi poati s-facă thavmă tu numea a mea, sh-ma napoi s-grească arău tră mini."

40 Că cai nu easti contra a noi, easti cu noi.

41 Caitsido tsi va vă da ună cupă cu apă tu numa a mea, că hits a Hristolu, dealihea ma vă-dzăc cu sigurantsă că nu va s-cheareă plătirea a lui.

Scandalili

42 Sh-cai va si scandalizeadză un di aeshti njitsilji tsi pistipsescu la mini, va eara ma ghini ti năsu s-lji spindzira tu zvercă ună cheatră mară di moără sh-si s-arucă tu amari.

43 Tora, macă măna a ta ti scandalizeadzi ti amărtii, talji-u, easti ma ghini tră tini s-intsri tu bana eternă cu măna tsungă, dicăt s-ai doauă manji shi s-ti duts tu Ghehena, tu foclu tsi nu s-astindzi pute.

44 [Aclo iu iermul a lor nu moari sh-foclu nu s-astindzi.]*

45 Macă cicioiu a tău ti scandalizeadzi ti amărtii, talji-u, easti ma ghini tră tini s-intsri tu bană cu un ocljiu, dicăt s-ai doi oclji shi s-ti arucă tu Ghehena, tu foclu tsi nu s-astindzi pute.

46 [Aclo iu iermul a lor nu moari sh-foclu nu s-astindzi pute.]

47 Sh-macă ocljiul a tău ti adutsi tu amărtii, scoat-lu. Easti ma ghini tră tini s-intsri tu bană cu un ocljiu, dicăt s-ai doi oclji shi s-ti arucă tu Ghehena,

48 aclo iu iermul a lor nu moari sh-foclu nu s-astindzi pute.

49 Că caitsido prindi s-săreadză tu foc sh-itsi curban prindi s-săreadză cu sari.

50 Sarea easti bună, macă sarea cheari njurizma, cu tsi va lu turnats njurizma? S-avets sari pri voi shi bănats tu pace namisa di voi."

* **9:44** Aesti două stihuri nu s-află tu alti manuscrisi.

10

Dispārtsārea

¹ După tsi fudzi di aclo, Isusul s-dusi tu locurili a Iudeiljei ningă Iordan, sh-năpoi s-adunară avărliga di năsu multsāmea. Elu năpoi ahurhi s-lă nveatsă ashă cum eara adetea.

² Sh-Fariseilji lu băgară tu provă shi lu ntribară: "Macă ari izini bărbatlu, s-lu alasă muljearea?"

³ Sh-elu, apăndisinda, lă dzăsi a lor: "Tsi vă ari ordinată Moise?"

⁴ Elji dzăsiră: "Moise ari dată volji si-scrii carteua a dispārtsāriljei shi su-alasă muljearea."

⁵ Sh-Isusul apăndisinda lă-dzăsi a lor: "Tră itia a chitrisiriljei a inimilor a voastri elu u scriă atsea regulă.

⁶ Ma tu apărnjita a adărarăljei, Dumnidzălu lă adră mascrulu sh-theamina.

⁷ Tră aestă bărbatul va alasă tatul sh-muma sh-va si s-mpriuneadză cu muljearea a lui.

⁸ Ashă amindoilji va s-hibă un trup singur. Ashă elji nu săntu ma doi, ma un trup singur.

⁹ Tră atsea omlu s-nu mpartsă atsea tsi Dumnidzălu ari mpriunată!"

¹⁰ Sh-la casă ucenitsilji a lui lu-ntribară năpoi tră aestă cauză.

¹¹ Atumtsea elu lă-dzăsi a lor: "Atselu tsi alasi muljearea a lui shi si nsoari cu ună altă, ncalcă cărunga cu năsă.

¹² Tutashă macă muljearea alasă bărbatlu shi s-măriti cu un altu, ncalcă cărunga."

Isus shi Cilimenjilji

¹³ Atumtsea lji-adusiră niscântsă cilimenji njitsi tsi elu s-băga măna pi năshi. Ma ucenitsilji lji-vârghiră atselji tsi lji adusiră.

¹⁴ Cându Isusul lu vidzu aestă, si nvirină sh-lă dzăsi: "Alăsats-lji nitslji cilimenji s-yină la mini sh-nu lji chidăcatsă, că a lor easti amirăriljea al Dumnidzău.

¹⁵ Dealihă ma vă dzăc că caitsido tsi nu u-aproachi amirăriljea al Dumnidzău ca un cilimean njiică, nu va s-intră la năsă."

¹⁶ Shi cum lji lo mbratsă, lji ghinicuvăntă băgănda mănjili pi năshi.

Tinirlu Avut

¹⁷ Tora cându ma s-fătsea etimu ti cali, ishi dininti trăoară un om, s-dzinuclje dininti a lui, sh-lu-ntribă: "Nvitsătore bun, tsi prindi s-facă tsi s-mushtinutescu bana di totnă?"

¹⁸ Sh-Isusul lji-dzăsi: "Cătse nji-dzăts bun? Vără nu easti bun, dicăt mash un singur, Dumnidzălu.

¹⁹ Tini li cunoshti ordinli: 'Nu calcă cărunga. Nu vatămă. Nu fur. Nu fă mărtirii arădioasă. Nu arăd. Tinjisea tatălu a tău shi muma a ta."

²⁰ Sh-elu apăndisinda, lji-dzăsi: "Nvitsătore, tuti atseali mini li-am faptă di cu njiic."

²¹ Sh-Isusul lu vidzu cu vreari sh-lji dzăsi: "Un lucru tsă lipseashti: vindă tuti tsi ai shi dă-li a niavutsilor shi va s-ai ună yishteari tu tser. Deapoea haidi, ljea crutsea sh-mi urmeadză."

²² Sh-elu s-nvirină tră aesti sboari sh-fudzi amăros că avea multi averi.

²³ Sh-Isusul după tsi arucă mutrita avărliga, lă dzăsi a ucenitsilor a lui: "Căt greu easti tră atselji tsi au aveari s-intră tu amirăriljea al Dumnidzău!"

24 Ucenitsilji s-ciudisirā di zboarili a lui. Iarā Isusul gri năpoi sh-lă dzăsi a lor: "Hilji, căt greu easti tsi s-intră tu amirăriljea al Dumnizdălu [atselji tsi s-andoapiră la avearea]".

25 Easti ma lishor s-treacă pri guva a-aclui ună cămilă dicăt s-intră un avut tu amirăriljea al Dumnidzău."

26 Sh-elji s-ciudisiră sh-ma multu sh-dzătsea cu un alantu: "Atumtsea cai poati si-ascapă?"

27 Ma Isusul lă vidzu sh-dzăsi: "Aestă tră oamnjilji easti niputută, ma nu ti Dumnidzălu. Că itsido easti putută ti Dumnidzălu."

28 Atumtsea Petrul lo sborlu sh-dzăsi: "Noi alăsăm itsido sh-ti urmăm tini."

29 Isus apăndisinda, dzăsi: "Dealihea ma vă dzăc că nu ari vără om tsi ari alăsat casa, fratsilji, surărilii, tatlu, muma, hiljilji ică agrili tră mini sh-tră evanghelul,

30 shi s-nu-ljea tora, tu aestu chiro ună sută di ori ma mult căsi, frats, surări, mumi, hilji sh-agri, deadun cu avinărilii sh-tu eta alantă, tu bana eternă.

31 Sh-multsă di protsiliji va s-hibă atselji di ma napoi, shi atselji di ma năpoi va s-hibă protsilij."

Hiljilji al Zevedeu

32 Atselji eara pri cali cătră Ieruzalem, shi Isus imna dininti. Sh-atselji eara trumuxits sh-lu urma cu frică. Sh-elu lă adună di doisprădzatsilji năpoi dinăparti sh-ahurhi s lă dzăcă tsi va s-lji undzească:

33 "Noi ma nidzem cătră Ieruzalem shi Hiljilu a omlui va s-prida a arhipreftsilor sh-a scribilor, sh-elji va lu giudica cu moarti sh-va lu prida tu măna a păgănilor.

34 Aeshti va lu pizuească, va lu scuchi, va lu zăpălească sh-va lu vatămă, ma elu a treia dzuă va s-injeadză."

35 Atumtsea Iacovul sh-Ioanul, hiljilji al Zevedeu s-aprucheară la Isus sh-lji dzăsiră: "Nvitsătore, noi vrem tsi tini s-fats tră noi atsea tsi va-s-tsă-căftămu."

36 Shi elu lă-dzăsi a lor: "Tsi vrets s-fac tră voi?"

37 Elji lji-dsăsiră: "Alas-nă tsi s-nă apunăm un di nandreapta a ta shi alantu di nastănga a ta tu mărire a ta."

38 Sh-Isusul lă dzăsi a lor: "Voi nu-shtits tsi căftats! Putets voi s-bets cupa a munduirilor tsi mini va s-beu shi s-vă pătidzats cu atselu pătiguni tsi mini escu pătidzat?"

39 Elji dzăsiră: "Ie, putem." Sh-Isusul lă dzăsi a lor: "Dealihea va s-bets atsea cupă tsi va su beu mini, sh-va-s-vă pătidzats cu atsea pătiguni tsi mini escu pătidzat,"

40 ma nu easti ndreptul a meu tsi s-apună di nandreapta a mea ică di nastănga a mea, ma easti tră atselji tsi easti adrată."

41 Sh-căndu li avdzăra aesti, alantsă dzatsi ahurhiră s-nărească contra al Iacob sh-al Ioan.

42 Ma Isus lă acljimă ningă năsu sh-lă dzăsi: "Voi lu shtits că atselji tsi s-acljeamă domnitor a lumiljei lă chivernisescu atselji, sh-mărilji a lor folosească pristi năshi puterea a lor,"

43 ma atsea nu prindi s-undzească namisa di voi. Macă vără di voi tsi va s-facă mari, va s-hibă huzmichearlu a vostru.

44 Sh-caitsido di voi tsi va s-hibă protlu, va s-hibă huzmichearlu a tutulor.

* **10:24** Aestu stih nu s-află tu alti manuscrisi.

45 Că sh-Hiljilu a omlui nu-vini s-lji huzmitipsească, ma s-huzmitipsească shi de dari bana a lui ca prets ti acumprarea a multsilor."

Orbul al Ierico

46 Ashătsi agiumsiră tu Ierico. Cându elu ma isha di Ierico cu ucenitsilji a lui sh-cu ună multsămi mari, hiljilu al Timaeu, Bartimeul orbu, eara apunat mardzina di cali sh-căfta.

47 Cându elu avdă că atselu tsi ma tritsea eara Isus Nazareas, apărniști s-aurlă shi s-dzăcă: "Isus, Hiljilu al David, njiliua-mi!"

48 Multsă lji-aurla s-păpsea, ma elu aurla sh-ma multă: "Hiljilu al David, njiliua-mi!"

49 Sh-Isus chindrui sh-ordină tsi s-lu aclejeamă. Elji lu acljimară orbulu, dzăcăndă: "Curaiu, scoală-ti, elu ma ti aclejeamă!"

50 Atumtsea elu lu-arucă nclo mantolu a lui, si-sculă sh-vini la Isus.

51 Sh-Isus lji-dzăsi: "Tsi vrei s-tsă fac mini!" Orbulu lji-dzăsi: "Rabboni, s-nji-si s-toarnă videarea!"

52 Sh-Isus lji-dzăsi: "Imnă, pistipsirea a ta ti vindică!" Sh-trăoara atsilui lji si-turnă videarea shi s-nchisi pri cali după Isus.

11

Intrarea al Isus tu Ierusalim

1 Tora cându s-aprucheară di Ierusalem, cătră Betfaghe sh-Betania, ningă Muntili a Masnjilor, Isus pitricu doi di ucenitsilji a lui,

2 dzăcăndă: "Îmnats tu hoara di dininti a-voastră, sh-ma căt s-intrats aclo, va s-aflats un gumăric ligat, tsi nu lji-avea ncălicat vără. Dizligats-lu sh-adutsets-lu la mini.

3 Sh-macă vără vă-dzătsi: 'Cătse ma fătsets ashă?', apăndisits-lă: 'L-hărțăeashti Domnulu. Elu va u-toarnă trăoară aoa.'"

4 Elji s-dusiră shi afilară gumăriclu ligat aproapi di ună ushă, pi cali sh-udzligară.

5 Niscântsă di atselji tsi eara aclo lă dzăsiră a lor: "Tsi fătsets? Cătse dizligats gumăriclu?"

6 Aeshtă l-apăndisiră ashă cum lă avea dzăsă Isusul sh-elji lji alăsară s-fugă.

7 Atumtsea lji-adusiră al Isus căricilu, băgară pri supru mantoul a lor sh-elu s-apună pi năs.

8 Mults oaminj ashtirna stranjili a lor pri cali sh-alantsilji tăljea dedzi di ponj sh-li aruca pri cali.

9 Sh-cum atselji tsi nidzea năinti, sh-atselji tsi yinea după Isus, aurla sh-dzătsea:

"*Hosana!*"*

Ghinicuvăntată easti atselu tsi yini tu numa a Domnului!

10 *Ghinicuvăntată easti amirăriljea al David, tatăl a nostru tsi yini tu numa a Domnului.*

Hosana tu locurili multi analti!"

11 Ashă intră Isus tu Ieruzalem sh-tu templu. Sh-după tsi vidzu ghini itsido, băgă oară că eara amănat, ishi deadun cu doispridzatsilji cătră Betania.

Hiclu Uscat

12 Alantă dzuă, cându ishiră di Betania elu avea foami.

* **11:9** Hosana-vrea s-dzăc, Alăvdari a Dumnidzăului.

¹³ Sh-vidzānda di diparti un hic tsi avea frāndzi, elu s-dusi di videari nacā putea s-afla tsiva aclo. Ma cāndu s-apruche nu aflā tsiva, dicāt frāndzi, cā nu eara chirolu a hitsilor.

¹⁴ Sh-Isus lji gri a hiclui, dzācānda: "Vārā s-nu mācā pute frut di la tini." Sh-ucenitsilji a lui lu-avdzārā.

Cătărsirea a Templui

¹⁵ Ashā agiumsirā tu Ieruzalem. Isusul dupā tsi intrā tu templu, apārnji s-lji a găunească atselji tsi vindea shi acumpără năuntru a templui sh-li răsturnă measili a alăxitorilor di pāradzi shi scămnili a vinditorilor di purunghi.

¹⁶ Sh-nu alăsa vārā tsi s-purta lucri prit templu.

¹⁷ Sh-lă nvitsa, dzācānda: "Vahi nu easti scriatā: 'Casa a mea va s-acljeamă casa a pārācălsirliei di tuti natsiunili'? Voi, lu avets adratā ca unā pishtireauă di furi!"

¹⁸ Tora scriblji sh-mărilji a preftsilor cāndu li avdzārā aesti sboari căfta cā cum s-lu vătăma, ma avea frică di năsu, cā tută multsămea eara ciudisit di nvitsătura a lui.

¹⁹ Cāndu s-featsi seară, Isusul ishi nafoară di căsăbă.

Pistipsirea Alihioasă

²⁰ Tu alantă dzuă dimineatsa, tricānda vidzură cā hiclu eara uscat dit rădătsină.

²¹ Sh-Petrul adusi a-minti shi lji-dzāsi: "Nvitsătore, ia, hiclu tsi tini blăstimash easti uscat."

²² Sh-Isusul apăndisinda lă dzăsi a lor: "Avets pistipsirea al Dumnidzău!"

²³ Dealihea vă-dzāc, macă vāră va lji dzāc aishtui munti: 'Scolă-ti shi arucă-ti tu amari', sh-nu va s-aibă dilemă tu inima a lui, ma va s-pistipsească cā atsea tsi ma dzătsi va s-facă, itsido va s-lji si-adară.

²⁴ Tră atsea ma vă dzāc cā tuti atseali tsi voi căftats pārācălsinda, pistipsits cā va li-loats sh-va-vă si da a voauă.

²⁵ Sh-cāndu ahurhits s-pārācălsits, macă avets tsiva contra a vārui, ljirtats-lu tsi sh-Tatālu a vostru tsi easti tu tseruri, s-vă ljeartă amărtiiști a voastri.

²⁶ [Macă voi nu ljirtats, nitsi Tatālu a vostru tsi easti tu tseruri, nu va-s-vă ljeartă amărtiiști a voastri.][†]

Ntribarea a Fariseilor

²⁷ Deapoea elji viniră năpoi tu Ierusalem, sh-cāndu elu imna prit templu, mărilji a preftsilor, scriblji, sh-aushilji s-aprucheară,

²⁸ sh-lji dzăsiră: "Cu tsi puteari li fats tini aesti lucri? Cai ts-u deadi aestă puteari tsi s-li fats aesti lucri?"

²⁹ Sh-Isusul apăndisinda lă dzăsi a lor: "Sh-mini va vă fac un ntribari. Apăndisits-nji sh-mini va vă-dzāc cā cu tsi puteari li fac aesti lucri.

³⁰ Pătidzarea a Ioanului eara dit tser ică di la oaminji? Apăndisits-nji."

³¹ Elji ahurhiră s-minduea namisa di năshī: "Ma s-dzătsem 'dit tser', elu va s-dzăc: 'Atumtsea cătse voi nu lji-pistipsită?'

³² Ma s-lji dzătsem 'di la oamnjili...' " (elji avea frică di populu, cā tută dzătsea cā Ioanlu easti dealihea un prufit).

³³ Tră atsea apăndisinda, lji dzăsiră al Isus: "Nu lu-shtim." Sh-Isusul apăndisinda, lă dzăsi a lor: "Nitsi mini nu ma vă-dzāc cā cu tsi puteari li fac aesti lucri."

[†] **11:26** Atselu stih nu s-află tu alti veacilji manuscruturi.

12

Ayinjitorli Arălji

1 Sh-deapoea apărni s-lă grească cu parabolă: "Un om simină ună ayinji, u avărligă cu gardu, adră ună loc di zdruminari aua, adără un pirgū tră viglejari sh-lă-u pistipsi a niscânts ayinjitori sh-deapoea s-dusi diparti.

2 Sh-tu chirolu a cutseariljei pitricu un sclav la ayinjitorli di loari di năshi ună parti di auă a-ayinjiljei.

3 Ma elji lu-acătsară, lu bătură sh-lu turnară cu manjili goali.

4 Elu pitricu năpoi un altă sclav, ma elji după tsi lu-agudiră cu chetri, lu pliguiră tu cap sh-u turnară rushinat.

5 Năpoi pitricu ninga un altă, ma elji lu vătămară. Ma năpoi pitricu mults altsă sh-dă aeshti mults lji-bătură, shi alantsilji lji-vătămară.

6 Lj-armasi ninga un di pitritseari: hiljilu a lui vrut. Tu soni l-pitricu sh-atselu dzăcândă: 'Ti hiljilu a meu va s-aibă respect.'

7 Ma ayinjitorilji dzăsiră un cu alantu: 'Aestu easti clirunomlu, hai s-lu vătămăm shi s-nă armăna a noauă clirunumia.'

8 Sh-lu acătsară, lu-vătămară, sh-lu-arucară nafoară di ayinji.

9 Tsi va s-facă domnul a-ayinjiljei? Elu va s-yină sh-va s-lji cheară ayinjitorilji shi ayinjea va u-da a alantsilor.

10 Ma nu u-avets ghivăsิตă aestă scritura: 'Cheatra tsi masturlji u-arcără, s-featsi cheatra a cohilui?*

11 Atsea easti faptă di la Domnul sh-easti ună thavmă tu ocljilji a noastri.' "

12 Sh-elji căftără s-lu acatsă, că achicăsiră că elu lă avea dzăsă atsea parabolă contra a lor, ma avea frică di multsămea, sh-lu-alăsară sh-fudziră.

Plătirea a Tăxilor

13 După atsea lji-pitricură niscântsă Farisei sh-Ierodianji tsi s-lu acătsa tu zboari.

14 Aeshti viniră sh-lji dzăsiră: "Nvitsătore, noi lu shtim că tini eshtă dealihea sh-nu ntreghi di vără, că nu badză oară fănpisirea a-oamnilor, ma lji nvetsă calea a Dumnidzălui după ndriptatea. Easti ndreptu s-plăteshti taxă a Cezarului ică nu? Prindi s-u plătim ică nu?"

15 Ma elu, cunuscândă ipucrizia-a lor, lă-dzăsi: "Câtse mi băgats tu provă? Adutssets-nji un denar tsi s-lu ved!"

16 Elji lji-adusiră. Shi elu lă dzăsi a lor: "A cui easti aestă fatsă sh-aestu priscris?" Elji lji-dzăsiră: "A Cesarului."

17 Atumtsea Isus apăndisi sh-lă dzăsi a lor: "Dats-lji a Cesarului atsea tsi easti a Cesarului, sh-a Dumnidzălui atsea tsi easti a Dumnidzălui." Sh-elji s-ciudisiră cu năsu.

Sadutsei sh-Injearea

18 Deapoea viniră niscântsă Sadutsei tsi dzăc tsi nu ari injeari, sh-lu ntribară dzăcândă:

19 "Nvitsătore, Moisul nă-alăsă scrisă tsi cându moari fratili a vărui sh-alası muljearea ni-fără cilimenji, fratili a lui prindi si-nsoară cu veduva tra s-lji facă dupăyinitori a fratilui.

20 Tora eara shapti frats, protlu si-nsură sh-muri ni alăsată cilimenji.

21 U lo a doilu, ma sh-elu muri ni-alăsat cilimenji, tutashă sh-a treilu.

22 Di shaptilji u loară di muljeari sh-muriră, sh-nu alăsară clirunonji (dupăyinitori). Sh-după tuts muri sh-muljearea.

---

* **12:10** Easti ună cheatră di sus tsi u tsăni ngărcarea a casăljei.

23 La injeari, căndu va-s injeadză, muljearea a cui di năshi va s-hibă ea? Că di shapti u-avură muljeari."

24 Isusul apăndisindă lă dsăsi a lor: "Tră atsea voi hits tu căbată că nu li-shhtis nitsi scriturili nitsi putearea a Dumnidzălui.

25 Căndu oaminjilji va s-injeadză dit mortsă, nitsi va si-nsoară, nitsi va si-s-mărătă, ma va s-hibă ca anghilji dit tser.

26 Căt di nyearea a mortsilor, nu avets ghivăsit tu cartea a Moisiul că cum gri Dumnidzălu dit rudz dzăcăndă: 'Mini escu Dumnidzălu al Abraham, Dumnidzălu al Isac, sh-Dumnidzălu al Iacob.'

27 Elu nu easti Dumnidzălu a mortsălor, ma Dumnidzălu a yiilor. Ashă că voi fătsets căbată."

Ursirea Atsea Marea

28 Sh-un di scriblji tsi avea avdătă zburarea a lor, achicăsindă că elu lă avea apăndisită ghini, s-apruche sh-lu-ntribă: "Cai easti protlu di tuti ordinări?"

29 Sh-Isusul apăndisi: "Protlu ordin a tutulor easti: 'Ascultă Izrael! Domnul, Dumnidzălu a nostru easti singur Domn.'"

30 Shi 'S-vrei Domnulu, Dumnidzălu a tău, cu tută inima a ta, cu tută suflitlu a tău, cu tută mintea a ta, sh-cu tută putearea a ta!' Aestă easti protlu ordin.

31 Shi a doilo lji-undzeashti aishtui: 'S-lu vrei aproapilu a tău ca vetea a ta.' Nu ari altă ordin ma mară di aestu."

32 Shi scriblu lji dzăsi: "Ghini, nvitsătore. Ai dzăsă după alihea, că ari singur un Dumnidză sh-nu ari vără altu dicăt elu."

33 Shi s-lu vrei cu tută inima, cu tută mintea, cu tută suflitlu sh-cu tută putearea, shi s-lu vrei aproapilu ca vetea a ta, ma multu di căt olocaustlji sh-curbănjilji."

34 Isusul vidzănda că atselu eara apăndisită cu minti, lji dsăsi: "Tini nu eshti diparti di amirăriljea a Dumnidzălui." Sh-vără altă nu cutidzea s-lu ntriba.

Hristolu, Hiljilu al David

35 Sh-Isusul nvitsănda tu templu, dsăsi: "Cum pot s-dzăc scriblji că Hristolu easti Hiljilu al David?"

36 Că mash Davidul, prit Suflitlu Sămtu dsăsi:

'Domnulu lji-dsăsi a Domnului a meu:

"Shedz tu nandrepta a mea,

pān-căndu s-lji facă neamitsilji a tălj scannă

di cicioarili a tali."

37 Idhiul Davidul lu acljeamă Domn, cum poati elu s-hibă hiljilu a lui?" Sh-multsămea lu avdza cu harauă.

Ipucrizia a Scribilor

38 Sh-elu lă dsătsea a lor tu nvitsătura a lui: "Afirits-vă di scriblji, tsi arăsescu s-imnă cu stranji lundzi shi s-lji saluteadză tu padi,

sh- shi s-aibă protili locuri tu sinagogă sh-protili locuri uspetsi.

39 Elji măcă căsili a veduvilor shi tra si s-veadă, s-păräcălsescu multu. Elji va s-ljea un giudicari ma greu."

Oferta a Veduvăljei

41 Isusul s-apună năinti di cutia a aishteariljei sh-mutrea oamnjili tsi băga năuntru denar, avutslji băga năuntru ma multu.

42 Vini unā veduvā niavutā sh-bāgā doi pāradz njitsi, tsi fac un quadrant.[†]

43 Sh-Isusul lji-acljimā ucenjitsili a lui ningā nāsu sh-lā dsāsi: "Vā dzāc dealihea cā aestā veduvā niavutā ari bāgat tu cutii ma multu di tuts alantsilji.

44 Cā tuts bāgarā nāuntru dit primultulu a lor, ma ea cu ni-avearea a ljei bāgā tutā tsi avea di bānari."

13

Pruftisja di Templa

1 Cāndu elu ma ishea dit templu, un di ucenjitsili a lui lj-dsāsi: "Nvitsātore, vedz tsi chetri shi tsi adārāturi!"

2 Sh-Isusul apāndisinda lj-dsāsi: "Li vedz aesti adārāturi māri? Nu va s-armānā cheatrā pisti cheatrā ni dārāmat."

Ahurhirea a Durearilor trā Amintari

3 Sh-dupā tsi elu eara apunat pri Muntili a Masnjilor nāinti a templui, Petrul, Iacovul, Ioanul shi Andrea lu ntribarā dināparti:

4 "Dzā-nā, cāndu va s-facā aesti lucri sh-cai va s-hibā semnul a chirolu tsi tuti atseali lucri va s-facā?"

5 Isusul apāndisinda a lor ahurhi s-dzācā: "Bāgats mintea s-nu vā-arādā vārā.

6 Cā va-s yinā multsā pi numa a mea dzācānda: 'Mini escu Hristolu.' Sh-va si s-arādā multsā oamniji.

7 Ma cāndu s-avdzāts si zburāscu di alumti sh-di hābāri di alumti, nu vā cutrimburats, cā aesti lucri prindi si s-adarā, ma nu va s-hibā bitisita.

8 Va sā scoalā natsiunea contra a natsiunāljei, amirāriljea contra a amirāriljei, va s-facā cutremburi pri multi locuri, va s-aibā jāli di pāni sh-mintituri. Atseli lucri va s-hibā ahurihirea a durearilor di amintari.

9 Cāstigats-vā ti bana a voastrā! Cā va vā prida la giudicātori sh-va vā batā tu sinagogā. Va vā scoata nāinti a guvernatorilor shi a amiradzilor trā itia a mea tsi s-mārtirsits nāinti a lor.

10 Ma nāinti prindi tsi s-hibā predicatā evanghelul la tuts oamniji.

11 Cāndu va vā aducā s-vā prida, s-nu avets gaile di ma nāinti trā atsea tsi prindi s-dzātsets shi s-nu minduits tsiva. Dzātsets tsi vā yini tu minti tu oara atsea, cā nu hits voi tsi grits ma easti Duħlu Sāmtu.

12 Tora fratili va prida fratilu a lui la moarti shi tatālu hiljilu, sh-hiljilji va sā scoalā contra a pārintsilor sh-va lā facā s-moarā.

13 Voi va s-hits aurats di tuts trā itia a numāljei a mea, ma atselu tsi va s-aravdā pānā tu soni, va s-hibā ascāpat."

Munduirea Atsea Mara

14 "Sh-cāndu s-u videts urātsāmea a-asprātgāturāljei [tsi easti spusā di pru-fitul Daniel], tsi sta aclo iu nu prindi s-eara [cai ghivāseashti s-aducheascā], atumtsea atselji tsi va s-hibā tu Iudea, s-fugā pri muntsā.

15 Atselu tsi easti pri citia a casāljei, s-nu dipunā, sh-nitsi s-intrā tu casā di loari tsiva di la casa-a lui.

16 Atselu tsi va s-hibā tu cāmpu, s-nu s-toarnā nāpoi di loari stranjilu a lui.

17 Tora cavai di muljerili sārtsinati sh-atseali cu njitsi tu sinā, tu atseali dzālli.

18 Pārācālsits-vā tsi fudzirea a voastrā s-nu hibā iarna.

[†] **12:42** Easti pāradz nicu dip, un monetu.

19 Că tu atsea dzuă va s-hibă ună munduiri mari, ma mara dit apărnjita a adrarialjei a omlui tsi featsi Dumnidzălu până ază, sh-ahtari nu va s-aibă pute.

20 Macă Domnulu nu va li-avea shcurtată atseli dzăli, nitsiun om nu va s-ascăpa, ma Domnulu li shcurtă atseali dzăli tră itia a aleptilor tsi elu lă aleapsi.

21 Atumtsea macă vără va vă-dzăcă: 'Ia, Hristolu easti aoa', ică: 'Easti aclo', nu lu pistipsitsă.

22 Că va s-easă hristoshi arădioshi sh-prufits arădioshi tsi va s-facă semnji shi thavmati tsi s-arădă, ma s-poată sh-aleptsăljii.

23 Ma voi băgats minti! Ia, mini vă spushă ti itsido."

Turnarea a Hiljilui a Omlui

24 "Tu atseali dzăli, după munduirea atsea, soarili va să scutidisească sh-luna nu va s-da lunjina a ljei.

25 Stealili a tserlui va s-cadă sh-puterili di tu tseruri va s-trunduească.

26 Atumtsea va lu veadă Hiljilu a omlui yininda pri niori, cu puteari mari sh-mări.

27 Atumtsea elu va pitreacă anghilji a lui sh-va li-adună aleptsăljii a lui dit patruli vimturi, dit mardzina a loclui până tu mardzina a tserlui."

Parabola a Hiclui

28 "Tora achicăsits nvitsătura a hiclui: căndu dedzili a lui s-muljeadză shi scoată frândzi, voi u shtits că veara easti aproapi.

29 Ashă sh-voi, căndu va videts că ma s-facă aesti lucri, s-lu shtits că Hiljilu a omlui easti aproapi, ningă ushă.

30 Dealihela ma vă dzăcă: că aestă ghenerată nu va s-treacă, până căndu tuti aesti va s-hibă adrati.

31 Tserlu sh-loclu va s-treacă, ma zboarili a meali nu va s-treacă."

Băgats Oară ti Chirolu di Soni

32 "Căt di atsea dzuă sh-di atsea oară, vără nu u shtii, nitsi anghilji dit tser, nitsi Hiljilu, ma mash Tatălu.

33 Băgats minti, s-hits dishtiptat shi păräcălsits-vă, că nu shtits căndu va s-hibă oara.

34 Easti ca un om tsi nchisinda ti cali, alasi casa a lui shi da puteari a huzmichearilor a lui, cathiun tu loclu a lui, sh-portarlu lu urseashti s-hibă dishtiptat.

35 Tră atsea stats dishtiptat, că nu lu shtits căndu va s-yină domnulu ali casi, seara ma njeadzănoapti, căndu cănti cucotulu, ma dimineatsa,

36 tsi turnănda niashtăptat, s-nu vă află tu somn.

37 Tora, aestă tsi vă dzăcă a voauă, lă-u dzăcă a tutulor: S-hits dishtiptat!"

14

Apofăsirea a Preftsilor

1 După doauă dzăli eara Pashtili sh-Adzămili, sh-ma mărilji a prefstilor shi scriblji căfta cum s-lu acătsa Isusul cu ilei, shi s-lu vătăma.

2 Ma dzătsea: "Nu tu chirolu a sârbătoarăljei, tsi s-nu aibă mintitură tu popul."

Isus tu Betania

3 Isusul eara tu Betania, tu casa al Simon tsi eara lepros, sh-căndu eara la measă intră ună muljiear cu un vasă di alabastru cu untulem njiurizmos

cu nard curat, multu scump sh-ea lu frāmsi vaslu di alabastru sh-lji lu-vārsā untulemlu pri cap.

⁴ Niscāntsā s-nārāirā sh-dzāsirā: "Cātse tutā aestā hārgiuiri a untulemlui?"

⁵ Cā austu untulem putea s-vindea ma multu di trei suti di denari shi aesti si s-da a niavutsilor. Sh-eara nevrisits cu nāsu.

⁶ Ma Isusul dzāsi: "Alāsats-lu! Cātse u munduits? Ea featsi un lucru bunā trā mini.

⁷ Cā niavutsilji va lji avets totāna cu voi, sh-cāndu s-vrets, putets s-lā fātsets ghini. Ma minī nu va mi-avets totāna.

⁸ Ea featsi atsea tsi putu, aumsi di ma nāinti truplu a meu trā ngrupari.

⁹ Dealihea ma vā dzācā cā tu tutā dunjeaua iutsido tsi va s-hibābā predicat austu evanghelu, va sā spunea shi atsea tsi ea featsi, trā adutsearea aminti a ljei."

Pretsul a Pridariljei

¹⁰ Atumtsea Iuda Iscariotul, un di doisprādzatsilji, s-dusi la mārilji a preftsilor tsi s-prida Isusul.

¹¹ Sh-elji cāndu lu avdzārā, s-hārsirā sh-lji tāxirā cā va lji da pāradzi. Ashā elu cāfta oara tsi prindi trā pridari.

Etimāsirea a Pashtiljei

¹² Tu prota dzuā a Adzāmilor, cāndu s-featsi curbanlu a Pashtiljei ucenitsilji a lui dzāsirā: "Iu vrei s-nidzem s-adrām di mācari Pashtili?"

¹³ Sh-elu pitricu doi di ucenjitsili a lui dzācānda: "Imnats tu cāsābā sh-aclo va s-adunats un om tsi tsāni un stamnā plinā cu apā, urmats-lu atselu.

¹⁴ Sh-aclo iu elu va s-intrā, dzātsets-lji a domnului ali casi: "Nvitsātorlu ntreabi: Iu easti udālu tsi putem s-mācām Pashtili cu ucenitsilji a meljī?"

¹⁵ Sh-elu va vā spunā nsus unā udā marā uidisitā sh-gata. Aclo etimāsits trā noi."

¹⁶ Ucenitsilji a lui s-dusirā, agiumsirā tu cāsābā aflarā ashā cum dzāsi elu, sh-etimāsirā Pashtili.

Tsina a Pashtiljei

¹⁷ Cāndu s-featsi searā, Isusul vini cu doisprādzatsilji.

¹⁸ Cāndu ma shidea la measā sh-ma māca, Isusul dzāsi: "Dealihēa vā dzācā cā un di voi tsi ma mācā cu mini, va mi vindā."

¹⁹ Atumtsea elji ahurhirā sā nvirineadzā sh-dzātsea un cu alantu: "S-nu hiu mini?" [Shi un altā dzāsi: "S-nu hiu mini?"]*

²⁰ Sh-elu, apāndisinda lā dzāsi a lor: "Easti un di doisprādzatsilji tsi moalji cu mini tu cātsān.

²¹ Ma Hiljilu a omlui ma s-dutsi cum easti scriatā trā nāsu, ma cavai di atselu om tsi vindī Hiljilu a omlui. Va eara ma ghini trā nāsu, tsi atselu om s-nu eara amintat pute!"

Pisti-ligarea atsea Noaua

²² Sh-cāndu elji ma māca, Isusul lo pānea, u għinicuvāntā, u pārtsā, sh-lā-u deadi a lor dzācānda: "Loats sh-mācāts. Aestu easti truplu a meu."

²³ Deapoea lo cupa, lu hārāstāsi, lā-u deadi a lor sh-tuts biurā di nāsā.

²⁴ Atumtsea lā dzāsi: "Aestu easti sāndzilu a meu, a pisti-ligarljei, tsi s-vearsi trā multsā.

²⁵ Dealihēa vā dzācā cā nu va beau ma dit carpolu a ayinjiljei pānā tu atsea dzuā cāndu va s-u beau di nou tu amirāriljea al Dumnidzāu."

* ^{14:19} Tu alti manuscripsi aestā nu s-aflā.

²⁶ Sh-dupā tsi căntară un himn[†], ishiră shi s-dusiră cătră Muntsili a Masnilor.

Isusul sh-Petrul

²⁷ Isusul lă dzăsi a lor: "Voi tuts va s-vă scandalizats cu mini aestă seară, că easti scriată:

'Va lu agudescă picurarlu

sh-oili va s-arăspândească.'

²⁸ Ma după tsi va mi-injedz, mini va mi duc năinti di voi tu Galilea."

²⁹ Sh-Petrul lji-dzăsi: "Ca s-hibă că tuts alantsilji si scandalizeadz cu tini, mini nu va mi scandalizescu."

³⁰ Sh-Isusul lji-dzăsi: "Mini ma ts-dzăcă dealihea că ază, tu aeastă noapti, năinti tsi cucotlu s-căntă doauă ori, tini va mi alipideshti trei ori."

³¹ Ma elu insistănda, dzătsea: "Sh-ca s-hibă că prindi s-mor cu tini, nu va ti alipidescu pute." Ună soi dzăsiră sh-tuts alantsilji.

Isus tu Ghetsemani

³² Deapoea agiumsiră la un loc tsi s-aclima Ghetsemani, sh-elu lă dzăsi a ucenitsilor a lui: "Apunats-vă aoa, până cându mini s-hiu părăcăsítă."

³³ Sh-lo cu năsu Petrul, Iacovul sh-Ioanul, sh-ahurhi s-aibă frică sh-agonii.

³⁴ Sh-lă dăsi a lor: "Suflitlu a meu easti multu nvirinat, până tu moarti, armănets aoa shi s-hits dishtiptat."

³⁵ Sh-cum s-dusi niheim năinti, cădzu pi dintsi shi s-părăcăse, tsi ma s-eara putut, s-fudzea di la năsu aestă oară.

³⁶ Sh-dzăsi: "Abba, Tate, itsido tră tini easti putut, dipărteadz-lu di la mini aestă cupă. Ma nu atsea tsi voi mini, ma atsea tsi vrei tini!"

³⁷ Apoia s-turnă năpoi, sh-lji află durnjinda sh-lji dzăsi a Petrului: "Simon ma dornji? Nu putush s-stai dishtiptat nitsi ună oară?

³⁸ Armănets dishtiptat sh-părăcăsits-vă tsi s-nu intrats tu cătare. Duhlu easti etimu, ma truplu easti niputut."

³⁹ S-dipărtă năpoi shi s-părăcălsî dzăcănda idhiili zboari.

⁴⁰ Cându s-turnă, lă află năpoi tu somn, că oclilji a lor eara greli sh-elji nu shția tsi s-apăndisea.

⁴¹ S-turnă di a treia oară sh-lă dzătsi a lor: "Ninga ma durnjits sh-vă discurmats. Agiundzi, vini oara! Ia, Hiljilu a omlui ma s-prida tu mănjili a amărtiosilor.

⁴² Sculats-vă, s-ni dutsem. Ia, atselu tsi ma mi prida easti aproapi!"

Acătsarea al Isus

⁴³ Sh-tu atsea oară, cându elu ninga ma grea, vini Iuda, un di doispridzatsilji, sh-cu năsu ună multsămi mară cu spăts sh-cu pălenji, pitricut di mărlij a preftsilor, di scriblji sh-di aushlji.

⁴⁴ Sh-elu tsi ma lu pridea lji avea dată a-lor un semn: "Atselu tsi va s-bashu, elu easti. Acătsats-lu shi adutsets-lu cu mari căshtigă."

⁴⁵ Sh-cum agiumsi s-apruche trăoară la năsu sh-lji dzăsi: "Rabbi, Rabbi!" Sh-lu băshe.

⁴⁶ Atumtsea elji băgară măna pri năsu sh-lu-acătsară.

⁴⁷ Un di atselji tsi s-alfa aclo, scoasi spata, agudi sclavlu a arhipreftului sh-lji tălje ureaclia.

⁴⁸ Sh-Isusul apăndisinda, lă dzăsi: "Avets vinit cu spăts sh-cu pălenji tsi s-mi acătsats?"

[†] **14:26** Eara un adet a Iudeilor tsi s-căntă un psalm tu vahtea a Pashtiljei. Năinti di măcar elji căntau Ps. 113-114 shi Ps. 115-118 după vahtii de măcarî.

49 Cathiuzuā earam namisa di voi tu templu nvitsānda sh-voi nu mi acātsat. Ma aestā s-fatsi tra si mplineascā Scriturili."

50 Atumtsea ucenitsilji lu alāsarā sh-fudzirā tuts.

51 Sh-un tinir, tsi era anvārtit cu un pāndā pi truplu dispuljat ma lu urma, sh-elji lu acātsarā.

52 Elu u alāsā pāndza sh-fudzi dispuljat.

Isus Nāinti al Sinedru

53 Atumtsea elji lu dusirā Isusul la arhipreftlu iu s-adunaraā mārilji a preftsilor, aushlji shi scriblji.

54 Petrul lu urmā di diparti pānā nāuntru tu pālatlu a arhipreftului shi s-apunā aclo deadun cu vigljitorlji shi s-ncāldza ningā foc.

55 Sh-mārilji a preftsilor sh-tutā sinedrul cāfta mārtirii contra al Isus s-lu vātāma, ma nu ma afla.

56 Multsā oaminj fātsea mārtirii arādioasā contra a lui, ma mārtiriili a lor nu s-uidisea.

57 Atumtsea niscāntsā si scularā sh-mārtirsirā cu ilei contra a lui dzācānda:

58 "Noi lu avem avdzātā cā tsi ari dzāsā: 'Mini va lu aspargā aесту templu adrātā cu mānji, sh-di trei dzāli va s-adarā un altu tsi nu easti faptā di oamnjilji.'"

59 Ma nits ti aestā mārtiria a lor nu s-uidisea.

60 Atumtsea si sculā arhipreftul namisa di cunvendā sh-lu ntribā Isusul dzācānda: "Nu apāndiseshti dip? Tsi ma mārtirsescu aeshtā contra di tini?"

61 Ma elu pāpsi sh-nu apāndisi dip. Arhipreftul nāpoi lu ntribā sh-lji dzāsi: "Tini eshti Hristolu, Hiljilu a Ghinicuvāntatlui?"

62 Sh-Isusul dzāsi: "Mini escu. Sh-voi va lu videts Hiljilu a omului apunat tu nandreapta a Putearii shi vininda cu norilji a tserlui."

63 Atumtsea arhipreftul, arupānda stranjili dzāsi: "Tsi ananghi avem ti mārtirioshilji?

64 Voi lu avdzāt blāstemlu, cum lu videts?" Sh-tuts lu giudicarā cu moarti.

65 Sh-niscāntsā ahurhirā s-lu scuchea, s-lji anvālea fatsa, shi s-lu agudea cu shupleacā shi s-lji dzātsea: "Prufitipsea!" Sh-vigljitorlji lu agudea.

Petrul Arniseashti Isusul

66 Cāndu Petrul eara nghios tu ubor, vini un di huzmichearili a arhipref-tului.

67 Sh-cāndu vidzu Petrul tsi ma s-ncāldza, lu vidzu cu cāshtiga sh-lji dzāsi: "Sh-tini earai cu Isus Nazareas."

68 Petrul alipidānda dzāsi: "Nu lu cunoscu, sh-nu achicāsescu tsi dzātsi." Deapoea ishi nafoarā tu intrata a uborlui sh-cucotlu cāntā.

69 Sh-huzmicheară vidzānda nāpoi ahurhi s-lā greascā atsilor tsi eara aclo: "Aestu easti di nāshi."

70 Ma elu nāpoi u-ari alipidat. Sh-niheamā ma nāpoi oamnjili lji dzāsirā nāpoi a Petrului: "Dealihea tini eshti un di atselji, cā tini eshti Galilean sh-grearea a ta s-cunoashti."

71 Ma elu ahurhi s-blastimā shi si spigiurā: "Mini nu lu cunoscu atselu om ti cai mai grits."

72 Sh-cucotlu cāntā di a doaua oarā. Atumtsea a Petrului lj-vini tu minti zborlu tsi Isusul lji avea dzāsā: "Ma nāinti tsi cucotlu s-cāntā di doauā ori, tini va mi aleapidz trei ori." Sh-cum mindui aestā, plāmsi.

15

Isusul Năinti al Pilat, Guvernatorlu Romac

¹ Curund dimineatsa mărilji a preftilor cu aushilji, scriblji sh-tut Sinedriul fătsea consiliu, u ligară Isusul, lu dusiră nafoară sh-lji-lu-deadiră al Pilat.

² Sh-Pilatul lu ntribă: "Tini eshti amirălu a Iudeilor?" Sh-elu apăndisinda lji dzăsi: "Tini dzăsi!"

³ Mărilji a preftilor lu acuza di multi lucri, ma elu nu apăndisea dip.

⁴ Pilatul lu ntribă năpoi dzăcănda: "Nu apăndisesti dip? Vedz ti căti lucri ti acuzească!"

⁵ Ma Isusul nu apăndisi dip, sh-Pilatul armasi ciudisită.

⁶ Tu cathi sărbătoari eara ca adet tsi sălăghea a lor un hăpsănit, caitsido tsi populu căfta.

⁷ Sh-eara tu hapsi un om acljimată Baraba, deadun cu sotsilji a lui rebilj, tsi avea faptă un vătămari la un ribiljusiri.

⁸ Sh-multsămea, aurländă, ahurhi tsi s-caftă s-facă ashă cum avea faptă totâna cu năshi.

⁹ Iară Pilatul lă apăndisi a lor dzăcănda: "Vrets s-vă sălăghescu amirălu a Iudenilor?"

¹⁰ Că lu shtia tsi mărilji a preftilor lu avea pridată di inati.

¹¹ Ma mărilji a preftilor deadiră curaiu a multsămiljei s-căftă sălăghirea al Baraba.

¹² Sh-Pilatul lo zborlu năpoi sh-lă dzăsi a lor: "Tsi vrets s-fac cu atselu tsi voi lu acljimats amirălu a Iudeilor?"

¹³ Elji aurlară năpoi: "Crutsisits-lu!"

¹⁴ Sh-Pilatul lă dzăsi a lor: "Ma tsi arău ari faptă?" Atumtsea elji aurlară sh-ma multu: "Crutsisits-lu?"

¹⁵ Tră atsea Pilatul vrânda s-lji arăsea a multsămiljei, lă-u sălăghi Baraba. Sh-după tsi zăpăliră Isusul, lă-u deadir a lor tsi s-lu crutsisea.

Pizuirea Năinti a Crutsisiriljei

¹⁶ Sh-suldatilji lu-dusiră Isusul tu uborlu di năuntru, tu pretorium sh-adunară tută cohorta.

¹⁷ Lu-nviscură cu mitashi, lji mplătită ună căruni di schinji sh-lji-u băgară pri capă

¹⁸ Deapoea ahurhiră s-lu salutească, dzăcănda: "Sănătati amirălu a Iudeilor!"

¹⁹ Sh-lu agudea pristi capă cu un călam, lu scuchea sh-dzinucljinda dininti a lui, lu alăvda.

²⁰ După tsi arăsiră cu năsu, lu disviscură mitasha, lu nviscură cu stranjili a lui, sh-lu scoasiră afoară s-u crutsisea.

Crutsisirea

²¹ Elji ursiră un călător, Simonul di Cirenea tsi s-turna dit agru, tatălu al Alexandru sh-al Rufi, tsi s-lu tsănea crutsea a lui.

²² Deapoea lu dusiră Isusul tu loclu acljimată Golgota, tsi va s-dzăcă "Loclu a Cafcăljei."

²³ Lji deadiră s-bea yină misticat cu njiră, ma elu nu u lo.

²⁴ Sh-după tsi lu crutsisiră, lji părtăsără stranjili a lui sh-arcără soarti tsi s-shtia tsi va avea cathiunu.

²⁵ Eara oara a treia* căndu lu crutsisiră.

* ^{15:25} Ora a treia va s-dzăcă ora nouă dimineatsa

²⁶ Scritura tsi spunea itia a cătigurisiriljei tsi eara băgată pristi năsu dzătsea: "Amirălu a Iudeilor."

²⁷ Deadun cu năsu crutsisiră doi furi, un tu nandreapta a lui sh-alantu tu nastânga a lui.

²⁸ [Ashă simplini Scritura tsi dzătsi: "Elu s-luguri cu urutsilji."][†]

²⁹ Sh-atselji tsi tritsea atsia aproapi lu ngiura sh-giucânda caplu, dzătsea: "Tini tsi aspărdezei templu sh-lu adrai di trei dzăli,

³⁰ ascapă-ti sh-dipună di crutsi."

³¹ Tutashă sh-mărilii a preftsilor shi scriblji arădânda dzătsea cu un alantu: "Alantsilji lă ascăpă, ma elu nu poati s-ascapă.

³² Hristolu, amirălu a Israelui, s-dipună tora di crutsi tsi s-lu videm shi s-lu pistipsim." Sh-atselji tsi eara crutsisit deadun cu năsu, lu ngiura.

Moartea al Isus

³³ Deapoea cându vini a shasea oară, ntuneariclu amvăli tut loclu până la a noaua oară.

³⁴ Sh-la oara a noaua Isusul aurlă cu boatsi analătă: "Eloi, Eloi lama sabacthani?", tsi va s-dsăcă: "Dumnidzălu a meu, Dumnidzălu a meu cătse mi ai alăsat?"

³⁵ Sh-niscântsă di atselji di aproapi, cându avdzără, dzăsiră: "Ia, elu ma greashti al Ilia!"

³⁶ Atumtsea un di năshi vini trăoară mulje un sfungar tu puscă, sh-după tsi u băgă tu un călamă lji-u deadi s-bea, dzăcânda: "Alăsats-lu, s-videm macă va yină Ilia s-lu dipun nghios."

³⁷ Ma Isusul cum featsi un sghileari mari deadi suflitlu.

³⁸ Sh-velul[‡] tu templu s-disică pi dau di nsus până nghios.

³⁹ Centurionul tsi stătea năinti al Isus, cându vidzu că Isusul zghili ashă, sh-deadi suflitlu, dzăsi: "Dealihea aestu om eara Hiljilu a Dumnidzăului!"

⁴⁰ Atsia eara tutashă sh-muljerili tsi videa di diparti. Namisa di năsi eara Maria Magdalena sh-Maria, muma a Iacovul atsel njiclu sh-al Iose, sh-Salomeia,

⁴¹ tsi lu avea urmat sh-lji avea huzmitipsită di cându eara tu Galile, eara sh-multi alti tsi avea vinit deadun cu elu tu Ieruzalem.

Ngruparea

⁴² Tora s-apruche seara, sh-eara Etimăsirea, tsi va s-dzăcă apirirea di Sâmbătă,

⁴³ Iosif dit Arimatea, un consilier respectat, cai ashiptă amirăriljea a Dumnidzăului, cu curaiu intră la Pilatul shi căftă truplu al Isus.

⁴⁴ Sh-Pilatul s-ciudisi tsi torna elu avea murit. Acljimă centurionlu sh-lu ntribă macă avea murit di mult chiro.

⁴⁵ Shi cum si sigurripsi di centurionlu, lji lu alăsă truplu al Iosif.

⁴⁶ Aestu, după tsi acumpără ună pândză, lu dipună Isusul di crutsi, lu amvărti cu pândză sh-lu băgă tu un murmîntu tsi erea disfapt tu cheatră, deapoea arucută un cheatră dininti di usha a murmîntului.

⁴⁷ Sh-Maria Magdalena sh-Maria, muma al Iose mutrea iu lu băgară.

16

Nyearea al Isus

¹ Cum tricu Sâmbătă, Maria Magdalena sh-Maria, muma al Iacov, sh-Salomea, acumpără nrjurizmati s-nidzea s-aundzea Isusul.

[†] 15:28 dit Isaia 53:12   [‡] 15:38 Velut easti ună pândză tsi dipartsii doauă udădzili

² Dimineatsa tu protauzuā a stāmānāljei, multu curund, eali vinirā la murmintu cāndu ma isha soarili.

³ Sh-dzātsea namisa di nāsi: "Cai va nā-u arucuteascā cheatra di la intrarea a murmintului?"

⁴ Ma cāndu scularā ocljilji, vidzurā cā cheatra eara arucutitā cu tutā cā eara multu mari.

⁵ Intrarā la murmintu sh-vidzurā un tinir tsi eara apunat di nandreapta, nviscut cu albi, sh-armasirā aspārati.

⁶ Ma elu lā dzāsi a lor: "Nu vā aspārati! Voi cāftats Isus Nazareanul tsi eara crutsitā, elu s-nyie, nu easti aoa. Ia, loclu iu eara bāgatā."

⁷ Tora imnats s-lā-dzātsets a ucenitsilor a lui sh-a Petru lui cā elu ma s-dutsi dininti de voi tu Galilea, aclo va lu videts ashā cum vā dzāsi."

⁸ Sh-eali ishirā trāoarā sh-fudzirā dit murmintu cā li acātsā cutremburlu sh-ciudia, sh-nu lji-dzāsirā tsiva a vārui cā avea fricā.

Isusul Nyeat Vizdut di Niscāntsā

⁹ [Tora Isusul dupā tsi eara nyeat dimineatsa tu protauzuā a stāmānāljei, s-fānipsi prota ali Marii Magdalena, di la cai avea agūnit shapti demonji.

¹⁰ Ea s-dusi sh-lu spusi a lor tsi eara deadun cu nāsā tsi vāita sh-plāndzea.

¹¹ Ma aeshtsā cāndu avdzārā cā eara yiu shi s-vidzu di ea nu lu pistipsirā.

¹² Dupā easti lucrī, s-fānipsi tu unā altā formā a doilor di nāshi, tsi ma nidzea tu hoarā.

¹³ Sh-elji s-dusirā sh-lu spusirā la alantsi, ma nitsi aeshti nu lu pistipsirā.

Isusul Nyeat cu Ucenitsilji

¹⁴ Tu soni s-fānipsi a unsprādzatsilor cāndu eara la measā sh-lji vārghi trā nipistipsirea a lor sh-trā chītrisirea a inimāljei, cā nu avea pistipsitā la nāshi tsi lu avea vizdutā nyeat.

¹⁵ Deapoea lā dzāsi a lor: "Nidzets tu tutā lumea sh-predicats evanghelul a tutulor.

¹⁶ Atselu tsi pistipseashti shi s-pāteadzi, va s-hibā ascāpat. Ma atselu tsi nu ari pistipsit va s-hibā giudicat.

¹⁷ Aesti sāntu semnili tsi va s-urmeadzā atselji tsi va s-pistipseascā: tu numa a mea elji va li agūneascā demonjilji sh-va s-greascā limbi nali,

¹⁸ va li acātsā cu māna nāpārtsili, sh-macā va s-bea tsiva ti muriri, nu va s-facā tsiva arāu, va s-bagā mānjili pi lāndzitslji sh-aeshti va s-vindicā."

Scularea al Isus tu Tser

¹⁹ Domnul Isus, dupā tsi lā gri a lor, si sculā tu tser shi s-apunā tu nandreapta a Dumnidzālui.

²⁰ Deapoea elji fudzirā sh-predicarā iutsido, iarā Domnul lucra deadun cu nāshi sh-alihipsea zborlu cu seamnili tsi lu urma. Amin.]*

---

* **16:20** Aesti stihuri nu s-aflā tu alti manuscrisi

Prota Epistolă Cătră Timoteu

1 Pavlul, apostul al Isus Hristos, cu dimândăciunea al Dumnidzău, Ascăpătorlu a nostru, sh-al Domnul Isus Hristos, tsi easti nădia a noastră,
2 al Timoteu, hilju a meu alihios tu pisti:

Har, njilă sh-pace di la Dumnidzălu Tatăl a nostru sh-di la Isus Hristos, Domnul a nostru.

Timoteu Prindi s-Ncuntreadză Nvitsătorji Atselji Arădioshi

3 Ashă cum ti părăcălsii căndu mi nchisii cătră Machidunii, shedz tu Efes s-dimândză niscântsă oaminji tsi s-nu nveatsă ma nvitsături arădioasi,

4 s-nu ascultă mituluyii sh-ghenealoghii tsi nu au bitisiri, tsi facă ncăceari ma multu dicăt năintirea a faptilor a Dumnidzălui sh-tsi s-andoapir tu pisti.

5 Năetea aishtei dimândăciuni easti vrearea di-la ună inimă curată, di-la ună conshtintsă chischină sh-di-la ună pisti fără ipucrizii.

6 Niscântsă, cara s-dipărtără di aesti lucri, s-turnară la zboari goali.

7 Elji vor s-hibă nvitsători a legiljei, ma nu aduchescu nitsi atseali tsi dzăc, nitsi atseali tsi spun cu sigurantsă.

8 Sh-noi shtim că legea easti bună, macă omlu u foloseashti cum prindi.

9 Noi shtim, că legea nu easti faptă ti ndreptul, ma ti atselji tsi ncalcă legea, tră-ribeljili, tră atselji fără-dumnidză, tră amărtioshili, tră nisămtsăli sh-lăvoshili, tră atselji tsi vatămătăl sh-muma, tră vătămătorelli,

10 tră curvarilji, tră homosexualjili, tră arăchitorilji a oamnjilor, tră arăditorilji, tră atselji tsi nalcu spigiurarea, sh-tră caitsido altu tsi easti contra a nvitsătărilei atsiljei sănătoasă.

11 Aestă nvitsătură easti după Evanghelul a măririlei a ghinicuvăntatului Dumnidză tsi nji si pistripsi a njia.

Harul al Domnului tău Pavlu

12 Mini hăristisescu Hristolu Isus Domnul a nostru, tsi nji deadi fuchii, că mi afălă axiu tră pistipsiri, sh-mi băgă tu lucru.

13 Cu tută că cama năñiti earam blăstămător, avinător sh-tiran, Dumnidzălu nji deadi njilă, că li fătseam di nishtirea sh-nipistipsirea a mea.

14 Harea a Domnului a nostru nji si deadi cu artirsiri deadun cu pistipsirea sh-vrearea tu Isus Hristos.

15 Aestă zbor easti pistipsit sh-axiu ti aprucheari didip: Hristolu Isus vini tu lumi ti ascăpari amărtioshili, di la cai mini escu protlu.

16 Tră atsea mi njilui mini ca protlu a amărtioshilor, tsi Isus Hristolu s-apună ma năñti tu mini tută arăvdarea a lui, tsi s-earam ca urnechi tră atselji tsi va s-pistipsească tu năsu tră bana eternă.

17 Tră atsea a Amirălui eternu, nimurithu, nividzutlu, singurlu Dumnidză, s-lji hibă tinjii sh-măriră tu eta a etilor! Amen.

Lucrul al Timoteu

18 Ma ts-u pistipsescu aestă dimândăciuni, hilju a meu Timoteu, după prufitipsirili tsi s-featsiră ma năñti tră tini, tsi după atseali s-fatsă alumta atsea buna,

19 tsănnănda pistea sh-ună conshtintsă bună. Niscântsă alipidănda, cădzură di pistea a lor.

20 Di aeshti suntu Imeneu sh-Alexandrul, tsi mini lji pridedeu tu mānjili a Satanlui tsi s-nveatsā s-nu blastimā.

2

Dimāndāciunili trā Pārācālsiri

1 Tsā fac rigeai nāinti di tuti, si s-facā spigiurari, rugāciunji, interviniri sh-hāristisir trā tuts oaminjilji,

2 trā amiradzljji sh-trā tuts atselji cai suntu tu puteari, tra s-putem s-tritsem unā banā arihātipsitā sh-tu pace cu itsi Dumnidzāsiri sh-tinjii.

3 Aestā easti bunā sh-arisitā nāintea al Dumnidzāu, Ascāpātoru a nostru.

4 Elu va tsi tuts oamnjilji si ascapā shi s-agiuungā la cunushtearea a alihiljei.

5 Un easti Dumnidzālu, sh-un singur easti misitlu ntrā Dumnidzālu sh-oamnjilji: Hristolu Isus om,

6 tsi deadi bana ca arāscumpărari trā tuts, ca mārtirii tu chirolu tsi prindi.

7 Trā atsea mini mi bāgarā predicator sh-apostul – dzāc alihea, nu arād – nvitsātor la pāngānjilji tu pisti sh-tu alihea.

8 Voi, tsi bārbatsljji s-pārācālsescā iutsido, sculānda mānjili atseali curati, fāra nārīri sh-fārā ngrānji.

9 Tutashā, voi tsi sh-muljerili si nveascā cu simplitati, cu tāpinii sh-cu tinjii, sh-nu cu cusitsi sh-cu furii, cu mārgāritāri sh-cu stranji scumpi,

10 ma cu fapti buni, cum lā-au hari a muljerilor tsi suntu spigiurati la Dumnidzāu.

11 Muljearea s-nveatsā tu tātseari, sh-cu sumbāgari trā tuti.

12 Mini nu u alasā muljearea tsi s-nveatsā, sh-nitsi s-aibā autoritatati pristi bārbatlu, ma si sta tācutā.

13 Cā ma nāinti s-featsi Adamlu, sh-deapoea Eva.

14 Sh-nu s-arāsi Adamlu, ma muljearea s-arāsi sh-cādzu tu amārtii.

15 Cu tutā atsea ea va si-ascapā prit amintarea a cilimenjilor, macā ea va armānā tu pisti, tu vreari sh-tu sāmtātsiri cu tāpinii.

3

1 Aestu zbor easti pistipsit: Macā vārā va si s-facā episcop, lucru bun va.

2 Lipseashti tsi episcoplu s-hibā fārā cusuri, bārbat a unei singur muljeari, mitimen, misurat, respectat, oaspitor, cādār s-nveatsā sh-altsā,

3 s-nu hibā datā dupā yinlu, s-nu hibā violent, ma s-hibā arāvdātor, s-nu hibā gindāvōs, s-nu hibā tāmācheare a pāradzilor.

4 Elu prindi s-hibā om tsi u nicuchireashti ghini casa a lui sh-prindi s-aibā cilimenjilji ursits sh-cu multu respect.

5 Cā macā vārā nu shtii s-nicuchireascā casa a lui, cum va s-aibā cāshtigā ti bisearica a Dumnidzālui?

6 Episcoplu s-nu hibā macāt-turnat tu pisti, tra s-nu lji creascā mintea shi s-cadā tu pozita a cātādzicāsiriljei a draclui.

7 Elu prindi s-aibā mārtirii bunā di la atselji di nafoarā, tsi s-nu cadā tu rushinari shi s-nu s-acatsā tu laclu a draclui.

8 Tutashā diaconjili prindi s-hibā cu tinjii, nu cu doauā fāts, s-nu si s-da dup multu yin, s-nu hibā tāmācheare di amintatic ni-ndreptu.

9 Elji prindi s-tsānā cu conshtintsā curatā mistiryiul a pistiljei.

10 Aeshti si s-bāgā ma nāinti tu provā, deapoea s-facā huzmitipsirea a lor macā suntu fārā cusuri.

11 Muljerili a lor s-hibă tinjisiti, nu munafitsi, ma misurati sh-pistimeni tu itsido.

12 Diaconijilji s-hibă bărbatsilji a unei singur muljeari, s-lă nicuchirească ghini cilmenijilji sh-alants oaminji ali fumelji.

13 Că atselji tsi au faptă ghini diaconia, amintă numă bună shi mari sigurantsă tu pista al Isus Hristos.

14 Ma ts-li scriu aesti lucri că am nădii că va yină trăoară la tini,

15 ma, ma mi amâna, să shtii că cum oamnjilji prindi si s-poartă tu casa al Dumnidzău, că voi crishtinjilji hits bisearica a Dumnidzălui atsilui yiulu, colona shi thimelju a alihiljei.

16 Shi fără shubei că mistiryiul a pistiljei easti mari:

Hristolu s-fânirusi tu trup,

s-ndriptă tu Duh,

s-aspusi la anghilji,

s-ghininhăbărsi la păngănjilji,

s-pistipsi tu lumi,

s-anăltșă tu măriri.

4

Dimăndăciunili al Timoteu

1 Duhlu dzătsi curat, că tu chirolu di soni niscântsă va u aleapidă pistea, sh-va urmeadză duhurili arădioasi shi nvitsăturili a demonjilor.

2 Atselji nveatsă arădearili cu ipucrizii, sh-au conshtintsă moartă, sh-arsă cu her ardios.

3 Elji va curmu nsurarea shi va s-vă ursească s-nu măcats niscânti di măcărilii tsi Dumnidzălu adră si s-ljea cu hăristisiri di atselji tsi pistipescu shi l-cunoscu alihea.

4 Că itsi făptură a Dumnidzălui easti bună sh-tsiva nu easti ti arucari, macă s-ljea cu hăristisiri,

5 că easti sămtsăsită prit zborlu a Dumnidzălui sh-prit părăcălsirea.

6 Macă lă-li nvetsi aesti lucri a fratsilor sh-a surărilor, tini va s-hii un huzmichear bun al Isus Hristos, hrănăit cu zboarili a pistiljei sh-a nvitsăturălei atsiljei buni, tsi urmeshti.

7 Dipărteadză-ti di părăvulii zurliti sh-prufani, shi nveatsă-ti tu dumnidzăsiri,

8 că talimea a truplui easti ti putsăn chiro axiu, ma dumnidzăsirea easti axiu ti itsido, că ari tăxirea a banăljei di tora sh-atsiljei tsi va yină.

9 Aestu zbor easti pistipșit sh-axiu di apruchiari didip.

10 Tră-aestă, noi ma lucrăm multu shi alumătăm, că avem nădăit la Dumnidzălu atsel yiulu, tsi easti Ascăpătorlu a tutu oamnjilor, sh-ma multu a pistimenilor.

11 Ursea aesti shi nvetsă-li aesti lucri.

12 Vără s-nu u atimusească tinireatsa a ta atsea noaua, ma fă-ti exemplu di pistimenii tu zbor, tu purtari, tu vreari, tu pisti sh-tu chischineatsă.

13 Bagă mintea la ghivăsirea discljisă a Scriturălei, la urnipsirea shi la nvitsătură păñă s-yină mini.

14 Nu lalasă după măñă doara tsi ts-eastti dată prit prufitipsiri, cu băgarea a măñjilor pri tini di-la aushlji.

15 Minduia-ti di aesti shi s-armăñji didip tu aesti, tsi năintarea a ta s-hibă vidzut di-tuts.

16 Afreira-ti tini sh-nvitsătura a ta, veaglji aesti lucri, că, făcănda ashătsi, va s-ascachi bana a ta shi atselji tsi ti ascultă.

5

Veduvili, Aushilji shi Sclayilji

¹ Nu vărghea cu aspru un aush, ma urnipsea-lu ca tatăli a tău, sh-ma tinirlji ca frats,

² moashili ca muma, fetili ca surări cu chischineatsă.

³ Tinjisea veduvili tsi suntu tu ananghi.

⁴ Macă ună veduvă ari ficiori sh-nipots, aeshti s-nveatsă ma năinti să spună dumnidzăsirea cătră atselji di casa a lor shi s-tinjisească părintsălii a lor, că aestă easti arăsită năintea a Dumnidzălui.

⁵ Shi atsea tsi easti dealihea veduvă sh-ari armasă singur, nădăeashti la Dumnidzălu shi armăni tu spigiurari shi tu rugăciunji noapti sh-dzuă.

⁶ Iară atsea tsi băneadză nifrănat, cu tută că băneadză, easti moartă.

⁷ Dimândă-lă sh-aesti, tsi nitsiuñă s-nu hibă cu cusuri.

⁸ Macă vără nu s-căshțigheadzi di oamnjilji a lui, sh-ma multu di atselji a casălei a lui, elu u ari alipidat pista shi easti ma arău di un nipistimen.

⁹ Ună veduvă si s-registreadză tu lista a veduvilor, ma s-hibă nu ma noauă di shaidzătsi di anji, sîi s-aibă avută un singur bărbat.

¹⁰ Ea s-aibă mărtirii tră fapti buni, tsi ari criscută cilimenjilji a ljei, ari ashiptătă xenilji, ari aspilață cicioarili a sămtsălor, ari agiutat niavutslji, shi easti puituită dipriună cu itsido lucru bună.

¹¹ Ma nu aproachi veduvili ma nali, că, cându va si s-da după vrearili a lor, va s-arnisească Hristolu sh-va caftă si s-mărită.

¹² Deapoea ljea pri năsi giudicata, că au ncălcăt pista di prota.

¹³ Meti eali si nveatsă s-hibă timbeli imnănda casă di casă, sh-nu mash timbeli, ma sh-dărdăroasi zburăndă di geaba.

¹⁴ Tră atsea, voi tsi veduvili atseali nali si s-mărită, s-aibă cilimenji, si s-facă nicuchiri a căsilor shi s-nu da a contrarlui vără itii tră greari ti arău,

¹⁵ că niscânti tora s-turnară s-urmădează Satanlu.

¹⁶ Macă vără pistimen ari veduvi tră căshțigari, s-li agiută shi s-nu si facă sartsină a bisearicălji, tsi bisearica s-poată s-agiuță atseli tsi suntu tu ananghi.

¹⁷ Aushilji tsi chivernisească ghini lucrili a bisearicălji, si s-tinjisească di douauă ori, ma multu atselji tsi s-apustusescu cu predicari sh-cu nvitsari.

¹⁸ Că Scritura dzătsi: "Nu lji leagă gura a boului cându alunseashti tu grănar," shi: "Lucrutorlu u ari cu dhichi paga a lui."

¹⁹ Nu aproachi nitsi ună acuză contra un aush, mash cându ari doi ică trei martiri.

²⁰ Iară atselji tsi amărtisescu vărghea-lji năintea a tutulor, tsi sh-alantsălii s-au frică.

²¹ Mini ti spigiură năintea a Dumnidzălui, al Hristos Isus sh-a anghiljilor atsilor aleptsă, tsi s-li fatsă aesti dimăndăciuni fără pri-giudicari, shi nu fă tsiva cu hătări.

²² Nu agunjiseati s-badză mănjili la vară tsi su numeshti tră huzmitipsiri shi nu ti fă urtac tu amărtiili altsilor. Veagljii-ti chischin!

²³ Nu bea mash apă, ma ljea putsăn yin di stomaclu a tău sh-di lăgoarili a tali atseli multi.

²⁴ La niscântsă oaminji amărtiili s-veadă lishor sh-imnă năintea a lor tu giudicată, iară la altsă s-veadă ma napoi.

²⁵ Tutashă, sh-faptili atseali buni s-ved, ma sh-atseali tsi suntu nividzuti nu pot s-armănnă ascumti.

6

¹ Tuts tsi sāntu sum giuglu a sclāviliilei si lij lugursească nicuchirlji a lor axii ti itsi tinjii, tsi numa a Dumnidzălui sh-nvitsătura a noastră nu si s-ngiură.

² Shi atselji tsi li au nicuchirlji pistimenji, s-nu lji atimusească că sāntu frats, ma s-lă servirească sh-ma ghini, că atselji tsi au hăiri di lucrul a lor sāntu pistimenji sh-vruts.

Nvitsători Arădioshi sh-Vrearea tră Părădz

Nveats-lă aeasti lucri sh-dimăndă-lă.

³ Macă vără nveatsă ună nvitsătură altă shi nu ascultă zboarili atseali sănătoasi a Domnului a nostru Isus Hristos sh-nvitsătura după dumnidzăsirea,

⁴ elu easti fudul shi nu shtii tsiva. Elji va ma multu debatsili shi ncăcearili cu zboari, di-la cai s-amintă zilia, ncăcearea, ngiurărilă, shubeili atseli arăli,

⁵ debatsili di geaba a oamnilor cu minti asparti shi guliti di alihea, tsi minduescă că dumnidzăsirea easti tră amintari.

⁶ Ma dumnidzăsirea adutsi un mari amintatic, macă omlu s-hărseashti cu atsea tsi ari.

⁷ Că noi nu avem adus tsiva tu aestă dunjauă, sh-nu va-lom tsiva cu noi.

⁸ Macă avem s-măcăm shi s-nă nvishitem, s-himă hărăstisită cu aestă.

⁹ Ma atselji tsi vor si s-facă avuts, cad tu căteari, tu cearc sh-tu multi orixi ni-minduiti sh-zărăsită, tsi li afundusescu oaminilji tu cădeari sh-aspărdzeari.

¹⁰ Că vrearea di părădži easti rădătsina a tut arăllor, shi avândă orixi multă, niscântsi s-dipărtără di pisti sh-pătsără multi dureari.

Dimăndăciunili di Soni Cătră Timoteu

¹¹ Ma tini, omlu a Dumnidzălui, dipărteadză-ti di aestă sh-urmeadză ndriptatea, dumnidzăsirea, pista, vrearea, arăvdarea shi muljeatza-a-inimăljei.

¹² Alumtă-ti tră alumta atsea buna a pistăljei. Ambratsăsea bana eternă, tu cai ti acljimară sh-tră cai ai dată bună mărtirii tră pista năintea a mults martirii.

¹³ Ma ti spigiură năinti a Dumnidzălui, cai da bană a tutulor shi năinti a Hristolui Isus, tsi deadi ună mărtirii bună năintea al Pontius Pilat,

¹⁴ s-lu veaglji aestă dimăndăciuni fără damcă sh-cusuri, până cându s-aspună Domnul a nostru Isus Hristos.

¹⁵ Elu tu chirolu tsi lipseashti va si s-aspuñă di Dumnidzălu, ghinicuvăntatlu shi singurlu Domnitor, Amirălu a amirărilor shi Domnul a domnilor.

¹⁶ Elu singur u ari nimurirea shi sta tu lunjină niaprucheată, tsi nitsiun nu u ari vidzută pute shi nu poati s-u veadă. Atsilui s-lji hibă tinjia shi putearea eternă! Amen.

¹⁷ Dimăndă-lă avutslji a lumiljei aishtei s-nu hibă pirifanj, shi s-nu nădăescă la ayishteara tsi easti nisigur, ma tu Dumnidzălu, tsi nă da cu multeatsă itsido s-nă hărsească.

¹⁸ Dimăndă s-facă ghinetsi, si s-facă avuts cu fapti buni, s-hibă giumertsă sh-etinji tră dari,

¹⁹ adunândă ca ayishteari un bun thimeljiu tră yinitura, tsi s-agiuindzemu bana alihioasă.

²⁰ Timote, veaglji atsea tsi tsă s-ari pistipsită, firinda di zboarili atseali di geaba sh-lumeshti sh-di cuntrărilă atsiljei tsi cu nindriptati (gabimisht) s-acljeami shtiintsă,

²¹ tsi lu ambrătsisiră niscântsi shi ishiră di pisti.

Harul s-hibă cu voi!

A Doaua Epistolă Cătră Timoteu

¹ Pavlul, apostulu al Isus Hristos prit vrearea a Dumnidzălui, tră bana tăxit prit pistea tu Hristolu Isus,

² al Timoteu, hiljilu a meu vrut:

Har, njilă sh-pace di la Dumnidzău Tatāl, shi di la Hristolu Isus, Domnul a nostru.

Hărăstisiri

³ Hărăstisescu Dumnidzălu, a cui lj-huzmitipsescu ashă ca ntânjili a melji cu conshtincă curată, tsi fără păpsiri ti aduc aminti tu părăcăsirili a meali, noaptea sh-dzua.

⁴ Cându aduc aminti läcrinjili a tali, am multu dor s-ti ved tra s-mi umplu cu harauă,

⁵ că aduc aminti pistea atsea alihioasa tsi easti tu tini, cai ma năinti eara la maia a ta Loida sh-la muma a ta Euniche sh-escu sigur că easti sh-la tini.

Inimusiri tră Armăneari Pistmen la Pavlul sh-la Evanghelul

⁶ Ti aestu motiv ma ts-u tăcănescu, s-u dishtepetsi doara al Dumnidzău tsi easti tu tini cu bâgarea a mânjilor a meali.

⁷ Că Dumnidzălu nu nă deadi Duhlu tsi nă da frică, ma Duhlu tsi nă da fuchii, vreari sh-frunimeatsă.

⁸ S-nu ai arushăni s-mărtireseshtă Domnul a nostru, sh-di mini, hăpsăntul a lui, ma munduia-ti deadun cu mini ti evanghelul după putearea a Dumnidzăului.

⁹ Elu nă ascăpă shi nă acljimă cu ună acljimari sămtă, nu după faptili a noastră, ma după scupolu a lui sh-după harlu, tsi nă si deadi tu Hristolu Isus năinti di ahurhita a chirolui.

¹⁰ Tora s-fânirusi prit aspunearea a Ascăpătorului a nostru Isus Hristos, tsi dărămă moartea shă scoasă tu lunjină bana sh-nimurirea prit evanghelul,

¹¹ tră atsel, mini mi băgară predicator, apostul shi nvitsător.

¹² Di idyia itii mini ma mi munduescu sh-di aesti, ma nu am arushăni, că shtii la cai am pistipsită sh-escu sigur că elu poati s-u veaglji atsea tsi nj-ari pistipsită până tu atsea dzuă.

¹³ Tsăn-lu modelu a zboarilor atseali buni, tsi avdzăsh di la mini cu pisti sh-vreari, tsi suntu tu Hristolu Isus.

¹⁴ Veaglji ayishtearea atsea buna tsi s-pistipsi a tsăia prit Duhlu Sămtu tsi băneadzi tu noi.

Exempli di Pistimenji sh-di Nipistimeni

¹⁵ Tini lu shtii că tutu atselji tsi suntu tu Asia nji turnară plătărilă, sh-namisa di elji Fighelul sh-Hermogenul.

¹⁶ Domnulu s-lji da njilă a casăljei a Onesiforului, că di multi ori nj-deadi curaiu sh-nu avu arushăni di prânghili a meali.

¹⁷ Shi, cându vini la Roma, mi căftă multu până-cându mi află.

¹⁸ Domnulu s-lji da s-află njilă di partea a Domnului tu dzua a lui. Tini lu shtii multu ghini că agiutari nji featsi tu Efes.

Un Suldat Bun al Isus Hristos

¹ Tini, hiljilu a meu, nvărtusheati tu harul tsi easti tu Hristolu Isus,

² sh-atseali tsi avdzăsh di la mini năintea a multsor martirii, dă-li la oamniji pistimenji, tsi va s-poată s-nveatsă sh-altsă.

³ Tini mpartsă-li cu mini munduirili, ca un soldat bun al Isus Hristos.

⁴ Că nitsiu di atselji tsi s-ducă soldat nu s-minteashti cu lucrili a banăljei, tsi s-lji arăsească atsilui tsi lu-ari loată tu armată.

⁵ Tutashă, macă vără ljea parti tu arenă ca dalagător, nu si ncuruneadzi ma s-nu aibă alăgată după regulili a giocului.

⁶ Agricultorlu tsi lucreadză multu prindi s-lu ljea protlu birichetlu.

⁷ Minduia tră atseali tsi tsă dzăc, că Domnul va tsă da minti tră tuti.

⁸ Adu aminti tsi Isus Hristolu, di fara a Davidului, s-nyie dit mortsă, după evanghelul a meu,

⁹ tră cai mini ma mi munduescu păñă tu prănghi ca un arău-făcător. Ma zborlu a Dumnidzălui nu s-leagă cu prănghi.

¹⁰ Tră atsea mini li aravdu tuti tră itia a aleptilor, tsi elji s-aibă ascăparea tsi easti tu Hristolu Isus, deadun cu mărire eternă.

¹¹ Aestu zbor easti pistipsit, că:

Macă noi murim cu năsu, sh-va s-băñăm cu năsu.

¹² Macă noi arăvdăm, va s-domnim deadun cu năsu.

Macă va lu alipidăm, sh-elu va nă aleapid.

¹³ Macă him nippistimenji, elu armăni pistimen.

Că elu nu poati s-aleapid bănativeclu a lui.

Cuntrarea a Nvitsătorilor Arădioshi

¹⁴ Adu-lă aminti atsilor aesti lucri, spigiurănda năintea a Domnului s-nu să ncaci cu zboari, că nu axizeashti shi farsi arău atsilor tsi avdu.

¹⁵ Bagă mintea s-eshi năintea a Dumnidzălui ca om aprobat, ca lucrutor tsi nu ari cătse si arushuneadză, că dzătsi ndreptu zborlu a alihiljei.

¹⁶ Afirea-ti di zboarăli atseli goali, tsi li dipărteadză oamnjilji ma multu di Dumnidzălu.

¹⁷ Nvitsătura a lor va să scurprisească ca ună cangrenă. Di aeshti suntu Himeneul sh-Filetul.

¹⁸ Elji s-dipărtară di alihea, dzăcăndă că nyiearea easti faptă shi răstoană pista a niscântsălor.

¹⁹ Cu tut atsea, thimeljilu atsel vărtoslu a Dumnidzălui sta niminat, sh-ari aestă vulă: "Domnul lji cunoashti atselji tsi suntu a lui," shi: "Caitsido tsi acatsi n-gură numa a Hristolui s-dipărteadză di arăutatea."

²⁰ Tu ună casă mari nu ari mash vasi di furii sh-di asimi, ma sh-di lemnu sh-di lut, născăntă tră tinjisiri, alantili nu tră tinjisiri.

²¹ Macă vără s-cătărseashti di aesti lucri, va hibă un vasu di tinjii, sămtăsit sh-lipsit di Mastru, etimăsit di itsi lucru bun.

²² Dipărteadz-ti di orixile a tinireatsălei sh-dutii după ndriptatea, după pistea, după vrearea sh-după pacea, deadun cu atselji tsi acjeamă Domnul cu inimă curată.

²³ Afireati tutashă di cuvendzăli atseali glari sh-fără minti, shtiinda că atseali aducă ncăceari.

²⁴ Că huzmichearlu a Domnului nu prindi si s-ncaci, ma s-hibă moali cu tuts, axiu s-nveatsă oaminjilji sh-arăvdător.

²⁵ S-nveatsă cu muljeatsă contrarălji, cu nădii că Dumnidzălu lă da a lor mitenjiusirea tsi s-agungă s-cunoască alihea,

²⁶ shi s-yină tu minti, ascăpănda di cearcul a dracului, tsi lă ari acătsat roghi s-fac vrearea a lui.

3*Dumnidzāsirea tu Dzālili di Soni*

- ¹ Prindi s-u shtii aestā: tu dzālili di ma nāpoi va yinā chiro greu.
- ² Oaminjilji va hibā egoishtsi, tāmācheari di pāradz, alāvdātori, pirifanji, blāstīmātori, niascultātori a pārintsālor, aharishti a buneatsāljei, nipistimenji,
- ³ ni-durutsi, ni-puitiutsi, zburātori, ni-tsānutsi, cātīji, tsi nu l-vor buna,
- ⁴ prudotsi, cap-groshi, fudulji, cheflii ma multu di cāt dumnidzescu.
- ⁵ Atselji suntu dumnidzescu tu videari, ma alipidats a puteariljei a Dumnidzālui. Sh-di aeshti dipārteadz-ti.
- ⁶ Cā di la aeshti suntu atselji tsi intrā pri cāsi shi li arādā muljerili atseli ngārcati cu amārtii, apucati di orixi soi dī soi.
- ⁷ Elji nveatsā totāna, ma pute nu poatā s-agingu la cunushtearea a alihiljei.
- ⁸ Shi ashā cum Iannes sh-Iambresul lu cuntrarā Moisiul, ashā shi aeshti nvitsātori s-cuntreadzā a alihiljei, suntu oaminjini mintiaspartā, sh-arnisits tu pisti.
- ⁹ Ma aeshti nu va neagā multu nāinti, ashā cum lā undzi sh-atsilor doi, cā zurleatsa-a lor va s-easā tu-padi sh-va s-veadā di tutsā.

Unā Dimāndāciuni tu Soni trā Timoteu

- ¹⁰ Sh-tini lu ur mash di-aproapi nvitsātura a mea, purtarea, scupolu, pistea, arāvdarea, vrearea, insistarea,
- ¹¹ avinārili, munduirili tsi pātsāi tu Antiochi, tu Iconio, sh-tu Listra. Tini shtii tsi priāgūniri tricui, ma Dumnidzālu mi ascāpā di tuti.
- ¹² Sh-tuts atselji tsi vor s-bāneadzā cu dumnidzāsiri tu Hristolu Isus va s-priāguneascā,
- ¹³ ma oaminjilji atselji arāilji sh-arādzātorlii va si s-ducā arāu sh-ma arāu, arādzānda altsālji sh-mintea a lor.
- ¹⁴ Ma tini armānā tu atseali tsi nvitsash sh-ti cāndārsish didip, shtiinda di la cai li nvitsashā.
- ¹⁵ Di cu ficiureatsā lcunoshti Sāmtili Scrituri, tsi pot s-ti facā shtiut trā ascāparea prit pistipsirea tsi easti tu Hristolu Isus.
- ¹⁶ Tutā Scritura easti insuflat di Dumnidzālu sh lipsit trā nvitsari, cāndārsiri, ndridzeari sh-educatsii ti ndriptati,
- ¹⁷ tsi omlu a Dumnidzālui s-hibā perfectu, sh-itimāsit ti itsi faptu bun.

4

- ¹ Ma ti spigiur, nāintea a Dumnidzālui sh-a Hristolui Isus, tsi yini trā giudicari yiilji sh-mortsālji, tu fānirusirea a lui sh-tu amirāriljea a lui.
- ² Preadicā zborlu, insteadadzā cu chiro sh-fārā chiro, ndreadzā sh-vārghea, urnipsea sh-nveatsā cu arāvdari.
- ³ Cā va s-yinā chirolu cāndu oaminjilji nu va u aravdā nvitsātura atsea buna, ma, dupā capriciulu a lor, va s-adunā anvārliga a lor buluchi di nvitsātori trā gādālicari urecljili
- ⁴ sh-va li dipārteadzā urecljili di alihea shi va li-aducā cātrā pārvulīlli.
- ⁵ Ma tini stāi cu minta alimtā tu itsido, aravdā munduirili, fā lucrul a evanghelistului sh-mplineadz tut huzmitipsirea a ta.
- ⁶ Iarā mini ma mi versu ca biuturā cātrā Dumnidzālu, sh-chirolu a nchisirāljei a mea agiumsi.
- ⁷ Alumta atsea buna u alumtai, u bitisii dalāgātura, sh-u vigljeai pistea.

⁸ După aestă mi ashteapti curuna a ndriptatiljei tsi Domnul, Giudicătorlu atsel ndreptu, va nji-u da atseauzuă, sh-nu mash a njia, ma sh-a tuti tsi ashtuptu cu dor fănrusirea a lui.

⁹ Așunjisea-ti s-yinji trăoară la mini,

¹⁰ că Dima mi apărătsi, că vrea aestă dunjauă, sh-fudzi Săruna. Creshentul s-dusi tu Galatia, sh-Titul tu Dalmatsia.

¹¹ Cu mini easti mash Luca, Ijea-lu Marculu sh-adu-lu cu tini, că nj-easti multu di ofil tu huzmitipsiri.

¹² Tichicul lu pitricui tu Efes.

¹³ Cându s-yinj, adu cu tini mantelul tsi lu alăsai tu Troadă tu Carpul, sh-cârtisili, ma multu pergamenili.

¹⁴ Alexandru, căldăraru, nji featsi multi arăi. Domnul s-lji-u arăsplătească după faptili a lui.

¹⁵ Afirea-ti sh-tini di năsu, că ncuntră multu zboarili a noastri.

¹⁶ La apărarea a mea atsea di prota tu giudic vără nu eara cu mini, ma tuti mi apărătsiră. Aestă s-nu si s-numiră di câbati.

¹⁷ Ma Domnul stătu ningă mini sh-nji deadi fuchii, tsi prit mini predicarea a evanghelui s-earamplinită shi s-lu avdza tuti păngănilji. Mini ascăpăti di gura a Ijiundarului.

¹⁸ Sh-Domnul va mi ascapă di itsi lucru arău tra s-mi ducă tu amirăriljea a lui tserească. Măririi atsilui tu eta a etilor! Amin.

¹⁹ Sânătati a Prishilăljei sh-al Acuila sh-a casiljei al Onesifor.

²⁰ Erastul armasi tu Corintu, sh-Trofimul lu alăsai niputut tu Miletu.

²¹ Așunjisea-ti s-yinj năintea a iarnăljei. Tsă pitrec sănătati Eubulu, Pudentu, Linu, Claudia sh-tuts fratsilji sh-surărili.

²² Domnul s-hibă cu duhlu a tău! Harul s-hibă cu voi!

Epistola Cătră Titu

¹ Pavlul, servitorlu a Dumnidzălui sh-apostulu al Isus Hristos. Mini escu aleptu sh-pitricut s-agiuță pista a oamnilor aleptsă a Dumnidzălui sh-elj s-cunuoască alihea tsi ti dutsi tu dumnidzăsiri.

² Atumtsea elji va aibă nădăia a banâljei eternă, tsi Dumnidzălu, tsi nu arădi, u tăxi năinti di ahurhita a etilor,

³ sh-tu chirolu tsi prindi lu aspusi zborlu a lui prit predicarea tsi nji si pistripsi a njia prit ordinlu a Dumnidzălui, Ascăpătorlu a nostru.

⁴ Cătră Titi, hiljilu a meu alihios tu pista a noastră:

Har, [njilă] sh-pace di la Dumnidzălu, Tatăl, sh-di la Domnul Isus Hristos, Ascăpătorlu a nostru!

⁵ Tră aestă ti alăsai tu Cretă, tsi tini s-ndredzi lucrili tsi au armasă ni adrati, sh-tu cathi căsăbă s-badzi aushi cum ti ursii.

⁶ Cathiun di elji s-hibă nivărghit, bărbat a unei singur muljeari, s-aibă cilimenji pistimenji, shi s-nu hibă acuzatsi ti bană disfărnătă sh-niascultată.

⁷ Că episcopulu, ca administratorlu a casâljei a Dumnidzălui, prindi s-hibă nivărghit, nu fudul, nu inătos, nu dat după yinlu, sh-nu om tsi imni după amintatic arushinos.

⁸ Ma s-hibă oaspat, ghinivoitor, dishtiptat, ndreptu, sămtu, shi nfărnăt.

⁹ Elu prindi s-tsănă zborlu a pistoljei ashă cum lj-easti nvitsat, s-hibă ghini-pistipsit cu nvitsătura atsea alihioasa sh-axiu s-căndărsească atselji tsi grescă condra.

¹⁰ Că suntu multsă, sh-ma multsălji di atselji tsi suntu turnat dit pista a uvreilor, suntu nicăndărsits, zburători sh-arăditori.

¹¹ Atsilor prindi s-lă si ncljidă gura că mintească fumealji ntredzi, nvitsăndă atseali tsi nu prindi, tră amintatic arushinos.

¹² Un di năshi, prufltu Cretan, dzăsi: "Cretanjilji suntu totăna arădioshi, agrinji arăi sh-păntic-timbell!"

¹³ Aestă mărtirii easti alihioasă. Tră atsea, vărghea-lji cu aspru, tra s-hibă sănătoshi tu pisti,

¹⁴ shi s-nu ascultă părăvuliili a Iudeilor sh-dimăndărili a oamnilor, tra si s-dipăteadză di alihea.

¹⁵ Tuti suntu curati tră atselji tsi suntu curats, ma tră lăvoshiji sh-tră atselji tsi nu pistipescu, tsiva nu easti curată. Meti, sh-mintea sh-conshtintsa a lor suntu lăvoasi.

¹⁶ Elji mărtîrsescu că lu cunoscu Dumnidzălu, ma cu faptili a lor lu arnisească, că suntu aghnusitsi, nicăndărsitsi sh-anaxii tră itsi lucru bun.

2

Nvitsătura Atsea Sânătoasa

¹ Ma tini nveatsă a alantsălor atsea tsi easti idyea cu nvitsătura atsea sănătoasă:

² Aushilji s-hibă dishtepătsă, tinjisits, froniŋji, sănătoshi tu pisti, tu vreari sh-tu arăvdari.

³ Tutashă, nveatsă-lă a moashilor s-aibă purtari cum lă ari hari a sămtsălor, nu munafitsi, nu sclayii a multului yin, ma nvitsătoari a ghiniljei.

⁴ Eali s-nveatsă nvestili atseali nali s-vor bărbatsălji a lor sh-hiljilji a lor,

5 s-hibă fronimi, curati, acătsati cu lucrili a casăljei, buni cătră altsă, căndărsiti a bărbătsilor a lor, tsi zborlu a Dumnidzălui s-nu si s-ngiură.

6 Urnipsea-lji tutashă tinirlji tra s-hibă misurats.

7 Aspună la itsido modelul a lucrilor buni: La nvitsătură s-hits curats sh-tinjisits,

8 s-avets ună zburari sănătoasă sh-fără cusuri, tsi contrarlu s-rushineadză shi s-nu poată s-grească tsiva arău tră voi.

9 Nveats-lă sclayilji s-hibă sumbăgats a nicuchirilor a lor tu itsi lucru, s-lă hibă ghini-arăsit tu itsido, ni grăită condra.

10 Elji s-nu fură atsea tsi nu easti a lor, ma s-hibă ghini-pistipsit, tsi tu itsido s-fac arăsit nvitsătura a Dumnidzălui, Ascăpătorul a nostru.

11 Că harul ascăpător a Dumnidzălui s-fânirusi tsi s-aducă ascăparea tră tut s-oamnjilji.

12 Harul a lui nă nveatsi s-alipidăm nippistipsirea sh-orixili a lumiljei, că noi bănnăm cu tăpinii, cu ndriptati sh-cu dumnidzăsiri tu aestă etă,

13 ashtiptânda nădăia atsea ghinicuvăntata sh-fânirusirea multu-mărită a marilui Dumnidză shi a Ascăpătorului a nostru Isus Hristos.

14 Elu u deadi bana a lui tră noi, s-nă arăscumpără di itsi lucru fără di lege shi s-cură tră năsu un popul aleptu, sh-etimu tu fapti buni.

15 Nveats-lă aesti lucri la altsă, urnipsea sh-vărghea cu cathi puteari! Vără s-nu ti dispretsuească.

3

Etimu tră Itsī Lucru Bun

1 Adu-lă aminti atsilor tsi s-hibă sumbăgats a protsălor sh-a autoritătsilor, s-hibă căndărsits, etinji tră itsi faptă bună,

2 s-nu hibă munafitsi, s-hibă pacifitsi sh-imiri, spunănda frunimeatsă cătră tut s-oamnjilji.

3 Vărăoară sh-noi earam zurlji, nicăndărsitsi, arăshi, sclayilji a orixilor sh-a chehilor soi di soi, bănnănda tu arăutati sh-tu ziliu, aurăts sh-aurănda un-alantu.

4 Ma căndu s-aspusi bunătatea a Dumnidzălui, a-Ascăpătorului a nostru, sh-vrearea a lui tră oamnjilji,

5 elu nă ascăpă, nu cu faptili atseali ndreapti tsi noi fătsem, ma după njila a lui. Elu nă ascăpă cu aspilearea a amintariljei atsea noaua sh-a rinoiriljei a Duhlui Sămtu,

6 tsi lu virsă fără mizură pristi noi, prit Isus Hristos, Ascăpătorul a nostru.

7 Tră atsea noi, ndreptăsitsli cu harul a lui, s-nă fătsemu mushtinitori a banăljei eternă, tsi easti nădăia a noastră.

8 Aestu zbor easti pistipsit. Voi tsi tini s-li aspunj cu fuchii aesti lucru, tsi atselji tsi au pistipsită la Dumnidzălu s-aibă căshriga s-facă fapti buni. Aesti lucri suntu buni sh-ufilisiti tră caitsido.

9 Ma tini afirea-ti di zburărilă glăreshti, di ghenealoghiili, di debatili sh-di ncăcearili tră legea, că suntu anaxii sh-goali.

10 Afirea-ti di omlu tsi easti ngrănjari, după tsi s-lu ai vărghit ună oară ică doauă ori, dipăteadză-ti di elu.

11 Tini shtii că un ahtari om easti cicărdisit, amărtiseashti, sh-eastii singur-judicatā.

¹² Căndu s-pitrec Artemul ică Tihicul, a unjisea-ti s-yinji la mini tu Nicopoli, c  apof sii s-trecu iarna aclo.

¹³ C shtigheadz-ti di călătoria al Zena, a avucat lui, sh-al Apolon, tsi s-nu l  lipsească tsiva.

¹⁴ Shi s-nveats  sh-a noshtri si s-da tu fapti buni tr  ananghili urghenti, tsi s-nu hib  nifructoshi.

¹⁵ Tuts  atselji tsi suntu cu mini ts-pitrecu s n tati. Saluteadz-lji atselji tsi n  vor noi tu pisti.
Harul s-hib  cu voi tuts.

Epistola Cătră Filemon

Salutării

¹ Pavlu, hăpsănitlu al Isus Hristos, sh-fratili Timoteu, a vrutlui Filemon, a colucrătorului a nostru,

² a sorâljei a noastră Apfia, și a coluptătorului a nostru Arhip, sh-a bisearicăljei tsi s-adună tu casa a ta:

³ Har sh-pace pri voi di la Dumnidzălu, Tatăl a nostru, sh-di la Domnul Isus Hristos!

Hăristisirea sh-Părăcălsirea

⁴ Vrute Filemon, lu hăristisescu totăna Dumnidzălu a meu, cându ti aduc aminti tu părăcălsirili a mealii,

⁵ avdzânda di vrearea a ta ti tutu oamniljii a Dumnidzălui, sh-ti pistea tsi ai tu Domnul Isus Hristos.

⁶ Mini mi părăcălsescu tsi pistea a noastră unită, s-ahânduseasca cunushtareea tu itsi buneatsă tsi easti a voastră tră Isus Hristos.

⁷ Vrearea a ta, frate, mi ari hărăsită multu sh-mi ari diznjirdată, că iniljili a sămtsălor suntu nvărtushiti.

Ună Căftari tră Onesimul

⁸ Tră atsea, cu tută că tu Hristolu am ndreptul s-ti ursescu s-fats atsea tsi prindi,

⁹ ma multu ti părăcălsescu tu numa a vrearljei, ashă cum escu mini, Pavlu, aush, ma tora sh-hăpsănitlu al Isus Hristos,

¹⁰ tì părăcălsescu tră hiljilu a meu Onesimu, a cui mi feciu tătal suflitescu tu prângili a mealii.

¹¹ Elu ma năinti eara anaxiu tră tini, ma tora easti hăirlătic tră tini sh-tră mini.

¹² Mini ts-u pitricui atsel năpoi; elu easti inima a mea.

¹³ Mini vream s-lu tsăneam atsel ningă mini tsi s-nji huzmitipsea tu loclu a tău tora tsi escu cu prânghi tră itia a evanghelui,

¹⁴ ma nu vream s-fătseam tsiva ni fără di tini, tsi ghineatsa tsi va s-fats s-nu hibă ca cu zori, ma cu vreari.

¹⁵ Că vahi tră aestă fu dispărtăstă di tini ti putsăn chiro, tra s-hibă cu tini tră daima,

¹⁶ ma nu ma ca sclav, ma, multu ma multu di sclav, ca frati vrut, ti mini, ma, ma multu ti tini, cum tu trup ashătsi sh-tu Domnul.

¹⁷ Macă tini mi lugurseshti sots, asheaptă-lu ca cum si earam mini.

¹⁸ Macă ts-ari faptă vără zărari ică ts-ari vără mprumut, s-li badză tu luguria a mea.

¹⁹ Mini, Pavlul, ma tsă scriu cu măna a mea că va s-tsă plătescu mprumutlu tra s-nu dzăc că tini nj-ai mprumut sh-bana a ta.

²⁰ Ie, frate, fă-nji aestă tinjii tu Domnul! Nvărtushea-nji inima tu Hristos!

²¹ Tsă scriai că pistipescu că va mi ascultsă, că lu shtiu că tini va s-fats ma multu dicăt ma tsă dzăc.

²² Tu idyiul chiro, etimăsea-nji un loc tră armăneari, că nădăescu că, tră hărtărea a rugăciunilor a voastri, va s-vă mi durusescu năpoi.

Dimănădirili dit Soni sh-Salutării

²³ Epafrul, hăpsănitlu deadun cu mini tră itia al Isus Hristos, s-pitreatsi sănătati.

²⁴ Marcul, Aristarcul, Dema sh-Luca, colucrătoriți a melji s-tsă pitrec sănătati.

²⁵ Harul a Domnului a nostru, Isus Hristos, s-hibă cu duhlu a vostru. Amin!

Prota Epistolă al Ioan

Zborlu a Banäljei Vinit tu Trup

¹ Noi va vă u spunem atsea tsi fu dit apărnită, atsea tsi avdzāmă, atsea tsi vidzumă cu ocljilji a noshtri, atsea tsi avem mutrită sh-avem pusputită cu mânjili a noastri tră Zborlu a banäljei,

² că bana s-fânirusi shi noi u vidzumă sh-mărtirsimă ti năsă, shi vă u dimândăm a voauă, bana atsea di totăna, tsi eara cu Tatăl sh-nă si aspusi a noauă,

³ atsea tsi vidzumă shi avdzāmă, tsi sh-voi s-hitsă deadun cu noi, shi comunitatea a noastră easti cu Tatălu shi cu Hiljilu a lui, Isus Hristos.

⁴ Sh-ma vă scriu aesti zboari tsi haraua a noastră s-hibă ntreagă.

Imnarea tu Lunjină

⁵ Sh-aestu easti mesajul tsi avdzāmă di la năsu shi vă-u spunem a voauă: Dumnidzălu easti lunjină shi la năsu nu ari dip scutidhi.

⁶ Ma s-dzătsem că avem unitate cu Elu, shi imnăm tu scutidhi, noi arădem shi nu l-bâgămu practică alihea.

⁷ Iară, ma s-imnăm tu lunjină, ashi cum elu easti tu lunjină, avem unitate unlu cu alantu, shi săndzăli al Isus Hristos, Hiljilu a lui, nă cură di itsi amărtii.

Mărtirsirea a Amărtiilor shi Ljirtarea a Hristolui

⁸ Ma s-dzătsem că himă fără amărtii, arădem vetea a noastră shi alihea nu easti tu noi.

⁹ Ma s-li mărtirsim amărtiili a noastri, elu easti pistimen shi ndreptu tra s-nă ljeartă amărtiili shi s-nă cură di itsi arăutati.

¹⁰ Macă va dzătsem că nu avem amărtisit, lu fătsem năsu arăditor, shi zborlu a lui nu easti cu noi.

2

¹ Ficiorli a melji, vă scriu aesti lucru tra s-nu amărtisits, sh-ca s-hibă că vără amărtisi, avem un avocat ningă Tatălu, Isus Hristos atsel ndreptu.

² Elu easti curbanlu tră curarea a amărtiilor a noastri, shi nu mash a noastri ma sh-tră atseali di tută lumea.

³ Di aestă shtim că lu-avem cunuscută năsu, macă vigljem dimăndărili a lui.

⁴ Atselu tsi dzătsi: "Mini lu-am cunuscută atselu," sh-nu li veaglji dimăndărili a lui easti arăditor, shi alihea nu easti tu năsu.

⁵ Iară cai lu veaglji zborlu a lui, tu năsu vrearea a Dumnidzălui easti faptă perfectă. Sh-di aestă shtim că noi him cu năsu.

⁶ Atselu tsi dzătsi că sta cu năsu, prindi s-imnă cum ari imnată elu.

⁷ Multu-vruts, nu vă scriu un nou ordin, ma un ordin vecljiu, tsi lu aveată di tu ahurhită, ordinlu atsel vecljiulu easti zborlu tsi avdzătă di tu ahurhită.

⁸ Cu tut atsea ma vă scriu un ordin nou, tsi easti di alihea tu elu sh-tu voi, că ntuneariclu ma treatsi sh-tora străluteashti lunjina alihioasă.

⁹ Atselu tsi dzătsi că easti tu lunjină shi aurashti fratili a lui, easti ninga tu scutidhi.

¹⁰ Atselu tsi lu va fratili a lui armăni tu lunjină shi nu ari tsiva tu năsu tsi lu fatsi s-cadă.

11 Ma atselu tsi aurashți fratili a lui, easti tu scutidhi, imnă tu scutidhi sh-nu shtii câtră iu s-dutsi că scutidhlu ari urghită ocljilji a lui.

12 Vă scriu ficiori că amărtiili vă săntu ljirtati di la numa al Hristos.

13 Părântsă, vă scriu că voi lu avets cunuscută atselu tsi easti di tu apărnjită. Tiniri, vă scriu că lu avets bătut arăulu.

14 Vă am scriată a voauă, ficiori că lu avets cunuscută Tatălu. Vă am scriată a voauă, părântsă, că avets cunuscută atselu di tu apărnjită. Vă am scriată a voauă tiniri că hits vărtoshi shi zborlu al Dumnidzău armăni la voi shi că lu avets bătut arăulu.

15 S-nu vrrets lumea*, sh-nitsi atseali tsi săntu tu lumi. Macă vără u va lumea, vrearea a Tatălui nu easti tu năsu.

16 Că tuti atseali tsi săntu tu lumi, orixeа a truplui, orixeа a ocljilor sh-pirifanjea a banăljei nu yinu di la Tatălu ma di la lumea.

17 Sh-lumea treatsi cu orixeа a ljei, ma atselu tsi fatsi vrearea a Dumnidzălui, armăni di totăna.

Antihristolu

18 Ficiori, easti oara dit soni. Shi cum avets avdzătă va yină antihristolu, shi tora multsă antihrishtsi si fănpisră, tră atsea noi aduchim că easti oara dit soni.

19 Namisa di noi ishiră, ma nu eara di-a noshtri. Ma s-eara di-a noshtri, va-avea armasă cu noi, ma aestă spusi că nu săntu di-a noshtri.

20 Ma voi avets aundzearea di la Sântulu[†] shi li shtits tuti.

21 Nu vă scriai a voauă că nu lu cunushtets alihea, ma că voi lu cunushtets shi nitsiu arădeari nu yini di la alihea.

22 Cai easti arădioslu? Nu easti atselu tsi alipideashti că Isus easti Hristolu? Antihristolu easti atselu tsi alipideashti Tatălu shi Hiljilu.

23 Caitsido tsi alipideashti Hiljilu, nu lu ari nitsi Tatălu. Caitsido tsi cunoashti Hiljilu, lu ari sh-Tatălu.

24 Atsea tsi voi avdzătă di tu apărnjită s-armănnă tu voi. Macă atsea tsi avdzătă di tu apărnjită armăni tu voi, atumtsea shi voi va armănets cu Hiljilu sh-cu Tatălu.

25 Sh-aestă easti tăxirea tsi elu nă featsi: bana eternă.

26 Vă scriai aesti zboari tră atselji tsi caftă s-vă arăd.

27 Shi, căt tră voi, aundzearea tsi avets loată di la năsu, armăni la voi shi nu avets ananghi tsi vără s-vă nveatsă. Macă aundzearea a lui vă nveatsă di tuti shi easti alihea sh-nu easti arădeari, armănets cu năsu ashă cum vă nvitsă.

28 Sh-tora, ficiori, armănets cu elu, că atumtsea căndu elu va si s-fănpipsească, noi s-putem s-avem sigurantsă shi cu vinearea a lui s-nu nă rushinăm.

29 Macă shtits că Hristolu easti ndreptu, s-lu shtits că caitsido tsi fatsi ndriptatea s-ari amintată di la elu.

3

Hiljilji a Dumnidzălui

1 Videts tsi vreari mari nă deadi Tatăl, tra s-nă numim hiljilji al Dumnidzău, sh-dealihea noi him. Tră aestă, lumea nu nă cunoashti noi, că nu lu ari cunuscută atsel.

* **2:15** lumea easti societata uminească fără Dumnidzău, tsi nu cunoashti Dumnidzău. † **2:20** aundzearea di la Sântulu doara a Duhlu Sâmtu dată a pistimenului.

² Multuvruts, tora him hiljilji al Dumnidzău, ma ninga nu si-ari aspusă tsi va him. Shtim că, căndu si s-aspună elu, va him un soi cu năsu, că va l-videm cum easti elu.

³ Sh-caitsido tsi ari aestă nădii tu năsu, prindi si s-cură ashă cum elu easti curat.

⁴ Cai fatsi amărtii, fatsi sh-călcarea a legiljei, că amărtia easti călcarea a legiljei.

⁵ Sh-voi lu shtits că elu si-fânirusi tsi s-dipărteadză amărtiili a noastri, că tu elu nu ari amărtii.

⁶ Cai armăni tu elu nu amărtiseashti, cai amărtiseashti nu lu-ari vidzută sh-nu lu-ari cunuscută.

⁷ Ficiori, vără s-nu vă arădă. Atsel tsi fatsi ndriptati easti ndreptu, ashă cum elu easti ndreptu.

⁸ Cai fatsi amărtii, easti di la draclu, că draclu amărtisi di tu ahurhită. Tră aestă s-fânirusi Hiljilu al Dumnidzău: tră asprădzeari lucrili a dracului.

⁹ Cai s-amintă di la Dumnidzălu nu fatsi amărtii, că simintsa al Dumnidzău armăni la năsu, shi nu poati s-băneadză amărtisândă, că s-amintă di la Dumnidzău.

¹⁰ Di la aestă s-cunoască hiljilji al Dumnidzău di hiljilji a dracului. Caitsido tsi nu fatsi ndriptatea, nu easti di la Dumnidzău, ahtar nu easti nitsi atsel cai nu va fratili a lui.

¹¹ Că aestă easti dimăndăciunea tsi avdătă di tu ahurhită: s-nă vrem cu un-alantu,

¹² nu cum fu Cainul, cai eara di la slabulu shi vătămă fratili a lui. Sh-ti tsi lu vătămă? Că faptili a lui eara uruti, iară faptili a fratilui a lui eara ndreapti.

¹³ Nu vă ciudisits, fratsi a melji, macă lumea vă aurashti.

¹⁴ Noi lu shtim că avem tricută di la moartea tu bană, că lji vrem fratsilji. Cai nu va fratili a lui, armăni tu moarti.

¹⁵ Caitsido tsi aurashti fratili a lui easti vătämător, sh-voi lu shtits că nitsiun vătämător nu ari bană di totăna armas tu năsu.

¹⁶ Di aestă lu avem cunuscut vrearea: elu deadi bana a lui tră noi, tră atsea sh-noi prindi s-dămu bana a noastră tră fratsilji.

¹⁷ Macă un ari bunili a lumiljei aishtei sh-veadi fratili a lui cai easti tu ananghi sh-u ncljidi inima a lui, cum va armänă la năsu vrearea a Dumnidzălui?

¹⁸ Ficiori, si nu vrem cu zboari, nitsi cu limbă, ma cu fapti sh-cu alihea.

¹⁹ Sh-di aestă noi shtim că him cu alihea sh-va căndărsimu ininjli a noastri năintea a Lui.

²⁰ Că, ma s-nă condamnă inima a noastră, Dumnidzălu easti ma mari di inima a noastră sh-li shtii tuti.

²¹ Multuvruts, macă inima a noastră nu nă condamnă noi him siguri năintea a Dumnidzălui.

²² Sh-itsi căftăm, u lom di la năsu, că fătsem ordinli a lui sh-fătsem atseali tsi l-arăsescu a lui.

²³ Aestă easti ordinlu a lui tsi pistipsim tu numa a Hiljilui a lui Isus Hristos shi s-nă vrem cu un-alantu cum nă ordină elu.

²⁴ Atsel tsi veaglji ordinili a lui, armăni tu Dumnidzălu, sh-elu tu năsu. Di aestă noi shtim că elu armăni cu noi: di Duhlu tsi elu nă deadi.

¹ Multuvruts, nu pistipsits pri itsi duh, ma bāgats-lā tu provā duhurili, sā shitis mācā sāntu di la Dumnidzāul, cā multsā prufits arādioshi au ishitā tu denjauā.

² Di aestā putets s-cunushtets Duhlu al Dumnidzāul: itsi duh tsi mārtirseashti cā Isus Hristos ari vinit tu trup, easti di la Dumnidzāul.

³ Shi itsi duh tsi nu mārtirseashti cā Isus Hristos ari vinit tu trup, nu easti di la Dumnidzāul. Aestā easti duhlu a antihristolui tsi cum avets avdzātā va yinā, shi torna easti tu lumi.

⁴ Voi hits di la Dumnidzāul, ficiori, shi lji avets bātutā atselji, cā Duhlu a Dumnidzālui cai easti tu voi, easti ma mari di atselu tsi easti tu lume.

⁵ Atselji sāntu di lumi, tr-atsea grescu di lucrili a lumiljei sh-lumea lji-ascultā.

⁶ Noi him di la Dumnidzāul, cai cunoashti Dumnidzālu nā asculti, cai nu easti di Dumnidzāul, nu nā asculti, dit aestā cunushtem Duhlu a alihiljei shi duhlu a arādeariljei.

Vrearea al Dumnidzāu shi Vrearea di Fratsilji

⁷ Multuvruts, s-lu vrem un-alantu, cā vrearea easti di la Dumnidzāul shi caitsido tsi va, easti amintat di la Dumnidzāul sh-cunoashti Dumnidzālu.

⁸ Atselu tsi nu ari vreari nu lu ari cunuscūtā Dumnidzālu, cā Dumnidzālu easti vreari.

⁹ Tu aestā si fānipsi vrearea a Dumnidzālui ti noi, cā Dumnidzālu pitricu Hiljilu a lui atsel unlu-amintat tu lumi, tsi noi s-bānām pri nās.

¹⁰ Tu aestā easti vrearea: nu cā noi lu avem vrutā Dumnidzālu, ma elu nā ari vrutā noi, shi pitricu Hiljilu a lui tsi s-li ljeartā amārtiili a noastri.

¹¹ Multuvruts, macā Dumnidzāul nā vru ashātsi, shi noi prindi s-vrem un-alantu.

¹² Nitsiun nu l-vidzu vārāoarā Dumnidzālu, macā nā vrem unu cu alantu, Dumnidzālu armāni tu noi sh-vrearea a lui easti perfectā la noi.

¹³ Di aestā noi cunushtem cā armānem tu nāsu sh-elu tu noi, cā elu nā ari datā di Duhlu a lui.

¹⁴ Shi noi vidzum shi mārtirsim cā Tatālu lu pitricu Hiljilu tsi s-hiibā Ascāpātor a lumiljei.

¹⁵ Atselu tsi mārtirseashti cā Isusul easti Hiljilu a Dumnidzālui, Dumnidzālu sta tu nāsu sh-elu tu Dumnidzālu.

¹⁶ Sh-noi cunuscum sh-pistipsim tu vrearea tsi Dumnidzālu ari trā noi. Dumnidzālu easti vreari, shi atselu tsi armāni tu vreari, armāni tu Dumnidzālu sh-Dumnidzālu tu nāsu.

¹⁷ Tu aestā vrearea easti perfectā tu noi, tsi s-avem curaiu trā dzua a giudicarāljei: cā cum easti elu, ashā him sh-noi tu aestā lume.

¹⁸ Atselu tsi vrea, nu ari fricā, shi vrearea perfectā aģuneashti frica, cā frica ari cu nāsā cātādzicāsirea, shi atselu tsi ari fricā nu easti perfectā tu vreari.

¹⁹ Noi lu vrem atselu, cā elu nā vru protlu.

²⁰ Ma s-dzācā vārā: "Mini lu voi Dumnidzālu" shi aurashti fratili a lui, easti arāditor. Elu tsi nu va fratili a lui tsi lu veadi, cum poati s-aibā vreari trā Dumnidzālu tsi nu lu-veadi?

²¹ Sh-aestā easti ordinlu tsi avem loatā di la elu: atselu tsi va Dumnidzālu, s-aibā vreari sh-trā fratili a lui.

1 Caitsido tsi pistipseashti cā Isusul easti Hristolu, easti amintat di la Dumnidzălu, shi caitsido tsi va Dumnidzălu tsi lu ari amintat, va sh-at sel tsi easti amintat di la năsu.

2 Di aestă noi shtim cā vrem hiljili a Dumnidzălu, cändu vrem Dumnidzălu shi vigiljem dimăndărili a lui.

3 Că aestă easti vrearea a Dumnidzălu: tsi noi s-vigljem dimăndărili a lui, cā dimăndărili a lui nu suntu greali.

4 Că tuti tsi suntu amintat di la Dumnidzălu anichisească pristi lumea, sh-nichisirea pristi lumea easti pistea a noastră.

5 Cai easti atsel tsi nichiseashti pristi lumea, mash atsel tsi pistipseashti cā Isusul easti Hiljilu al Dumnidzău?

Mărtiria al Dumnidzău ti Hiljili a lui

6 Isus Hristos easti atsel tsi vini prit apă ti pătidzari sh-prit sândzili a moartăljei a lui, nu mash cu apă, ma cu apă sh-cu sândzi. Sh-Duhlu easti atsel tsi mărtirseashti, cā Duhlu easti alihea.

7 Că trei suntu atselji tsi da mărtirii tu tser: [Tatili, Zborlu sh-Duhlu Sămtu, sh-aeshti trelii suntu un.

8 Shi trei suntu atselji tsi mărtirsescu pri loc^{*}: Duhlu, apa shi sândzili, sh-aeshti trelii suntu pî un minti.

9 Macă noi apruchem mărtiria a oamnjilor, mărtiria al Dumnidzău easti ma mari, cā aestă easti mărtiria a Dumnidzălu tsi elu deadi tră Hiljilu a lui.

10 Atsel tsi pistipseashti tu Hiljilu al Dumnidzău ari aestă mărtirii pri năsu. Atsel tsi nu pistipseashti la Dumnidzălu, lu ari faptă arădios, cā nu pistipsi la mărtiria tsi Dumnidzălu deadi ti Hiljilu a lui.

11 Sh-mărtiria easti aestă, Dumnidzălu nă deadi bana eternă sh-aestă bană easti tu Hiljilu a lui.

12 Atsel tsi ari Hiljilu, ari bana. Atsel tsi nu ari Hiljilu al Dumnidzău, nu ari bana.

13 Vă scriai aestă a voauă [tsi pistipsits tu numa a Hiljilu a Dumnidzălu][†], tsi s-shtits cā avets bana eternă shi s-pistipsits tu numa a Hiljilu a Dumnidzălu.

Putearea a Părăcălsiriljei

14 Aestă easti siguranta tsi avem năintea a lui: ma căftăm tsiva după vrearea a lui, elu nă-ua da.

15 Shi macă shtim cā elu nă-li avdi tuti atseali tsi căftăm, noi shtim cā li avem atseali tsi lji căftăm a lui.

16 Macă vără veadi fratili a lui cā fatsi ună amărtii tsi nu dutsi tu moarti, s-părăcălsească a Domnului, sh-elu va lji da bana, atsilor tsi fac amărtii tsi nu duc tu moarti. Ari amărtii tsi duc tu moarti, nu dzăc tsi elu s-părăcălsească tră aestă.

17 Itsi nindriptati easti amărtii, ma ari amărtii tsi nu dutsi tu moarti.

18 Noi shtim cā caitsido tsi easti amintat di la Dumnidzălu nu poati s-băneadz amărtisândă cā atsel tsi easti amintat di la Dumnidzălu s-veaglij, shi Slabulu nu lu pligueashti.

19 Noi shtim cā him di la Dumnidzălu shi cā ntreagă lumea s-află sum putearea a Slabului.

20 Noi shtim cā Hiljilu al Dumnidzău vini shi nă deadi aduchirea tsi noi s-cunushtem atsel tsi easti Alihioslu, shi noi him tu Alihioslu, tu Hiljilu a lui Isus Hristos. Aestu easti alihiioslu Dumnidză sh-bana eternă.

* **5:8** aesti zboari nu s-află tu manuscrisili atseli veclji   † **5:13** aesti zboari nu s-află tu manuscrisili atseli veclji

21 Ficiori, afirits-vā di idulji.

A Doaua Epistolă al Ioan

Salutări

- ¹ Mini vechljilu, a doamnăljei* aleaptă shi a hiljilor a ljei tsi lă voi tu alihea, shi nu mash mini, ma shi tută atselji tsi au cunuscută alihea,
- ² ti itia a alihiljei, tsi sta cu noi shi va s-hibă cu noi di tut eta:
- ³ harul, njila shi pacea s-hibă cu voi di la Dumnidzăul Tatălu shi di la Domnulu Isus Hristos, Hiljilu a Tatălui, tu alihea sh-tu vreari.
- ⁴ Mi hărăsii multu că aflai născântsi di hiljilji a tăljii imnăndă tu alihea, după ordinlu tsi loară di la Tatălu.
- ⁵ Sh-tora ti părăcălărescu, Doamnă, tsi s-lu vrem un-alantu, nu ca cum să scriu un ordin nou, ma atsea tsi aveam avută dit apărnită.
- ⁶ Shi aestă easti vrearea, s-imnăm după ordinli a lui. Cum u avădzătă dit apărnită, aestă easti ordinlu tsi lom tsi s-imnăm tu năsu.
- ⁷ Mini vă dzăc că tu lumi au inshită multsă arăditori, cai nu martirescă Isus Hristos ari vinit tu trup. Aestu om easti arăditoru shi antihristolu.
- ⁸ Băgats mintea si nu chirdets frutlu a lucrilor tsi avem faptă, ma s-loatsă ună mushtinarimplină.
- ⁹ Caitsido tsi s-dutsi nclo shi nu armăni tu nvitsătura a Hristului, nu ari Dumnidză. Cai armăni tu nvitsătura a Hristului, ari Tatălu shi Hiljilu.
- ¹⁰ Macă vără yini la voi sh-nu adutsi aestă nvitsătură, nu lu apruchiat la casă shi nu lu salutats.
- ¹¹ Că atselu tsi lji dzătsi "Ghini vinjish", s-fatsi parti tu faptili a lui atseali arăli.
- ¹² Cu tuti că aveam multi lucri ti scriari, nu vream su fătseam cu carti sh-cu buiauă, ma nădăescu s-yin la voi shi s-vă grescu cu gura, tsi haraua a noastră s-hibă ntreagă.
- ¹³ Hiljilji a sorăljei a ta aleaptă ti saluteadză. Amen.

---

* **1:1** mults oaminj minduescu că "doamna" easti ca un metaforă di bisearica.

A Treia Epistolă al Ioan

Salutārii

- ¹ Mini vecljiulu, a Gailu multuvrut, tsi lu voi dealihea.
- ² Multuvrute, mini voi s-ai ambăreatsă la tuti, shi s-hărăseshtă sânătati bună, ashi cum ari ambăreatsă suflitlu a tău.
- ³ Că mi hărăsii cându viniră niscântsă fratsi sh-mărtirsiră ti pistipsirea a ta tră alihea, că cum imnji tini tu alihea.
- ⁴ Nu am ma mari harauă di aestă: s-avdu că hiljili a melji imnă tu alihea.
- ⁵ Multuvrute, tini fats cu pistipsiri itsido tsi fats tră fratsilji shi tră xenjilji.
- ⁶ Elji mărtirsiră ti vrearea a ta năînti a bisearcăljei, shi va s-fatsă ghini s-ai căshtigă ti călătoria a lor cu tinjii di Dumnidzălu.
- ⁷ Că elji inshiră tră numa a lui, fără s-ljea tsiva di la păngăni.
- ⁸ Noi u avem obligatsie, s-li ashtiptăm aeshti oaminj, tsi s-himă prilucrător tră alihea.

Diotreful shi Dhimitrul

- ⁹ Lji scriai a bisearcăljei, ma Diotreful, tsi va s-hiibă protlu tră elji nu nă ashteapti.
- ¹⁰ Tr-atsea, ma s-yinu, va lji-aduc aminti a lui faptili tsi adari, zburănda zboari arăi contra noi. Cum s-nu agiungu aesti, elu nu li ashteapti fratsilji shi li ncheadică atselji tsi vor s-li ashteaptă shi li scoati di bisearică.
- ¹¹ Multuvrute, nu urmeadză arăulu, ma bunulu. Atselu tsi fatsi bunulu easti di la Dumnidzăul, ma atselu tsi fatsi arăulu nu lu ari vidzută Dumnidzălu.
- ¹² Di Dhimitrul tutăsă da mărtirii bună, tutashă shi alihea: shi noi mărtirismu ti năsu, sh-tini lu shtii că mărtiria a noastră easti alihinoasă.
- ¹³ Aveam multi tră scriari, ma nu voi s-tsă scriu cu buiauă shi-peană.
- ¹⁴ Ma nădăescu s-ti ved curundă shi si zburăm di aproapi.
- ¹⁵ Pacea cu tini! Oaspilji tsă pitrec sănătati. Dă sănătati a oaspilor un pi ună.

Epistola al Iuda

Salutări

¹ Iuda sclavul al Isus Hristos shi fratili al Iacov, a acljimatsilor tsi săntu vruts di la Tatāl Dumnidzău sh-vigleatā di Isus Hristos.

² Njila, pacea shi vrearea si s-avdagă la voi.

Amărtii shi Bana fără Dumnidză

³ Multuvruts, aveam ună vreari mară s-vă scriu ti ascăparea a noastră comună, avui ananghi s-vă scriu a voauă shi s-vă ursedză s-alumtats ti pistea tsi eara dată a sămtsălor un oară sh-ti totăna.

⁴ Că intrară ascumtu namisa di voi niscântsă oaminji tsi eara arădhăpsits di cu chiro ti aestă condamnă, nipistipsits, tsi u toarnă harul a Dumnidzăului a nostru tu desfrânari sh-aleapid singurlu Mastru, sh-Domnul-a nostru Isus Hristos.

⁵ Ma voi s-vă aduc aminti, cu tută că tora li shtits tuti aesti, tsi Domnul, după tsi u ascăpă populu a lui di loclu-a Eghiptului, deapoea lji dărâmă atselji tsi nu pistipsiră.

⁶ Anghilji, tsi nu l-tsânură pozitsili a lor di ma năinti, ma li alăsară locurili a lor iu bâna, elu lji apără tu scutidhi, ligats cu prânghi eternă ti giudicata a Dzuăljei atsiljei mari.

⁷ Ashi cum Sodoma sh-Gomora shi căsăbadzli avărliga s-deadiră după putănlichiști shi imnară după desfrânărili sexuali. Aesti s-featsiră exemplu tră atselji tsi pătsără pidipsirea a foclui ti totăna.

⁸ Tut ashă sh-aeshtsă yisândă lăvushescu truplu, arnisească putearea a Dumnidzăului sh-blastimă creaturili tsereshti.

⁹ Ma arhanghelul Mihaili cându si ncăcea cu draclu zbura tră truplu a Moisiului sh-nu cutidză s-dzâtsea un zbor ti ngiurari ma dzăsi: "Domnul s-ti vărghească!"

¹⁰ Ma aeshtsă grească arău ti tuti lucrili tsi nu cunoscu di la natura, ca prăvdzili fără minti, tsi facă arău ti vetea a lor.

¹¹ Cavai di năsh! Că au loată calea a Cainului, sh-tră amintatic s-arcară după căbătă a Balaamului, sh-chirură tu cundrira a Coreul.

¹² Aeshtsă săntu lăvushituri la sărbătoarili a voastră di vrearea frătsească, cându măcă sh-bea deadun cu voi fără rushăni, păstăndă vetea a lor. Atselji săntu niori fără apă, pimtu nclo shi nculea di vîmturi, ponji di toamna fără fruti, disrădătsinati sh-di doauă ori mortsi.

¹³ Atselji săntu văljuri turbati a amariljei tsi spumeadză arushănilii a lor, steali dispărtsăti di la cai easti rezervat scutidhlu ti totăna.

¹⁴ Shi tră aeshtsă prufitipsi shi Enocul, al shaptili după Adam, dzăcănda: "Ia, ma yini Domnul cu njiljilji a lui sămtsă,

¹⁵ ti fătseari giudicare contra a tutulor shi ti căndărsiri tuti nipistimenjilji namisa di năshî tră tuti faptili a lor arăli shi tră tuti zboarili a lor arushinoasi, tsi amărtioshiji fără pisti greaschi contra a lui."

¹⁶ Aeshtsă săntu murmurători tsi plângă ti itsido tsi imnă după orixeia a lor shi gura a lor greashti zboari alăvdati shi culăchipsească oaminji tră amintatic.

17 Ma voi, multuvruts, adutsets-vā aminti zboarili tsi vā au dzāsā apostolilji a Domnului a nostru Isus Hristos.

18 Elji vā dzātsea tsi tu chirolu di ma napoi va s-aibā pizuitorii tsi va simnā dupā orixile a lor anapudzi.

19 Aeshtsā săntu atselji tsi fac dispārtsāri, oaminji amārtioshi, tsi nu au Duhlu.

20 Ma voi, multuvruts, adrānda bana pri pistea a voastrā multu-sāmtā, pārācālsānda tu Duhlu Sāmtu,

21 afirits-vā tu vrearea al Dumnidzāu, ashiptānda njila a Domnului a nostru Isus Hristos tsi adutsi bana eternā.

22 Shi avets njilā di omlu tsi easti turbulat.

23 Shi ascāpats-lā alantsālji trāgānda di focu, shi avets njilā la alantsi deadun cu fricā, aurānda stranjilu pangānit di carnea.

Alāvdari

24 Ma atsilui tsi poati s-vā veaglji di cathi cādeari shi s-vā scoatā nāinti a māririljei a lui ni-lāvushit shi cu harauā,

25 a singurlui Dumnidzā, a Ascāpātorlui a nostru, s-lji hibā māriri, multu-māriri, puteari shi autoritati, tora shi tu eta a etilor. Amen.